

དབལ་མེན་ཏཱ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དམ་པ་
དང་ལོ་ཉམས་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་བྲིད་ཡིག

མཛད་པ་ལོ། ལྷན་པ་ཁང་གོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤུར་ལྟོག་བྲམས་པ་ལྷ་མཚོ།
སེར་བྲེལ་ཡིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྷན་གྲུབ།

༡༡། །དབལ་ཆེན་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསར་ཤོས་པའི་རིམ་པ་
དང་པོ་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བྲིད་ཡིག་མན་དག་
འབྲིན་སྐབས་བདུད་ཚིའི་ཆར་འབེབས་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་ལོ། ལྷན་པ་ཁང་གློ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཡུར་ལྷོག་བྲིམས་པ་རྒྱ་མཚོ།
མེད་ལུས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0471

ཐའེ་ལྷན་དེབ་གཟུགས་པར་མ་ལ་གཞི་བཙེལ་ཡོད།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྡེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་གསུམ་པར་གསར་དུ་བསྤྲིགས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤེབ་བསྐྱར་ས། རྫོང་མཚའ་མཐུ་སྐྱོབས།

དེབ་འདིའི་པར་སྐྱུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མངོན་པ་པོ་རོ་རྒྱུད།	iv
ཞུ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད།	vi
གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་བཤད་པ།	༧
གང་གི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་བཤད་པ།	༩
རི་རྒྱར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	༧
ཕོན་འཁྲུའི་ཚོས་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྒྱུད་འདེབས་ནི།	༡༠
རྒྱབས་འགྲོ་བཤད་པ།	༡༡
སེམས་བརྒྱེད་བཤད་པ།	༡༤
ཚོགས་ཞིང་བཤད་པ།	༡༤
བར་གཙོད་བཤེགས་དབྱེད་ཕྱིར་བརྒྱོད་བཤད་པ།	༡༩
མཚམས་གཙོད་བཤད་པ།	༡༧
གཤགས་པ་བཤད་པ།	༢༠
བྱིན་དབབ་བཤད་པ།	༢༤
མཚོད་ཀྱིན་སྦྱངས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།	༢༤
མཚོད་ཀྱིན་སྐྱེལ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ།	༢༧
བྱི་མཚོད་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ།	༢༧

སྐྱོན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ།	༡༤
གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ།	༡༧
རྟ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ།	༡༩
དངོས་གཞི་བཤད་པ།	༡༩
ཉིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ།	༡༩
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ།	༡༥
སྐྱོན་གསལ་དང་སྐྱོན་འདྲེན་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ།	༤༧
ཕྱག་འཆའ་ཉེར་སྐྱོད་འདོད་ཡོན་སོགས་ཀྱི་མཚོན་པ།	༤༧
སྐྱོན་གཏོར་རྟ་འཛིན་པ།	༤༩
བདེ་ཆེན་སྐྱོར་མཚོན་དང་དབྱ་བཤེས་བསྐྱེད་མཚོན་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མཚོན།	༤༧
བསྐྱེད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ཕྱ་རག་སྣ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་པ།	༤༧
ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྐྱོག་ཕྱིར་ར་རྒྱལ་ལ་སྐྱོབ་ཚུལ།	༤༩
འཇོམ་བརྒྱས་བྱ་ཞིང་དངོས་བྱུང་བྱང་བ།	༤༩
འཇུག་གི་ཚོགས་བྱ་བ།	༤༧
ཚོགས་མཚོན་འབྲུལ་བ།	༤༩
བསྐྱེད་བསྐྱེད་དང་སྤང་བསྐྱེད་བྱེད་པ།	༥༠
གཤེན་རྗེ་གཤེན་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་མཚོན་ཞལ་དུ་གདབ་པ།	༥༥
དབང་བསྐྱེད་སྐྱོན་ལས་དང་སྐྱོན་གཏོར་སོགས་མཚོན་པ།	༥༦
གཏོར་མའི་ལམ་སྐོ་འབྱེད་ཅིང་གཟུ་དབང་གསེར་སྐྱེལ་སྤང་ཚོགས་བསྐྱོག་ཚུལ་གྱི་ཐོར་	

འཕེན་བ།	༡༥
ཆད་ཐོ་བྱ་ཞིང་བྱི་རོལ་བསྟན་མ་སྐྱོང་བ་དང་བོ་བརྟུང་བ།	༡༧
བཏང་རག་གི་མཚོད་པ་སོགས་བྱ་བ།	༡༡
པར་བྱང་སློན་ཚིག་	༧༠

མཛད་པ་པོ་འོ་སྟོན།

༥ རྗེ་སྐུ་བ་ཁང་པ་རྫོང་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོ་གཞི། ཏུས་རབས་བཙེ་བ་རྒྱུད་པའི་སྟོན་ཅོམ་ལ་
སྐུ་འབྲུངས། སྐུ་གཞི་ན་ཏུས་ནས་སེར་གྲེས་བྲུ་ཚང་ཏུ་ཚོས་ལུགས་མཛད་ནས་གཞུང་ཚེན་བཀའ་
པོད་ལྷ་ལ་གསན་བསམ་མཛད། རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་(༡༧༠༩-༡༧༥༡)དང་རྗེ་སྟོན་ཁྲི་
སྐུལ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་(༡༧༥༤-༡༩༡༦)སོགས་ལ་གྲུས་པས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐྱེས་ཚོས་མང་
ཏུ་གསན། ལྷག་པར་ཏུ་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་ཚོས་སྟོར་ལ་ལུགས་ཞེས་མཛད་ཅིང་དེའི་ཚོས་
སྟོར་གྱི་ལག་ལེན་དང་ཁྲིད་ཡིག་སོགས་མང་ཏུ་མཛད། ཁོང་གི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་ཏུ་མཛམ་རྒྱ་མ་རྟེན།

ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ནི། འིན་རྒྱལ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྐལ་ལྷན་གསལ་པའི་སྟོན་མེ།
དཔལ་ཚེན་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མན་
རག་བཏུད་ཅིའི་ཆར་འབེབས། ལྷག་པའི་ལྷ་མཚོ་གསང་མ་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལས་བྱུང་སྐྱ་
དབྱུངས་མའི་ལག་ལེན་ནག་འཁྲོས་སུ་བཀོད་པ། ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་གཙོད་ཀྱི་གདམས་པ་སྐལ་
ལྷན་འཇུག་ལོགས་དང་དེའི་སྟོན་ས་གཙོད་ཀྱི་ལེ་ལག་དབང་བཏུད་སོགས་ཁ་སྟོང་། དེའི་སྟོན་ས་
འཕོ་བའི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དག་ཞིང་རྒྱུར་བཀོད་དང་དེའི་སྟོན་ས་དབྱུང་བཙེ་བུད་
སྐལ་གྱི་ལེ་ལག་མདའ་ཐོར་འཕེན་གྱི། ཡང་གསང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་
དབང་གྲུངས་པའི་ཚོ་གནག་འཁྲོས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་གསུང་འབྲུམ་པོད་གཅིག་བཞུགས།

༥ ཡོངས་འཛིན་ཕྱིར་སྟོན་གྲུམས་པ་རྒྱ་མཚོ་མཚོ་གཞི། ཁམས་རྩ་ཚུ་ཁར་ཉོག་གི་འཕྲོག་པ་
ལའ་གྲུམས་ཚོས་དང་ཡུམ་ཆེ་རིང་སྟོན་དཀར་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལིང་བྱ་
(༡༩༣༥)ལོར་སྐུ་འབྲུངས།

དགྲུང་ལོ་ལྗེའི་སྐབས་དབུས་སུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཕུར་ལྗོངས་རི་ཁོང་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཡི་གེའི་
 ལྗོངས་སྐོག་དང་ཚེས་སྐོང་བཅས་ལ་གསལ་བྱས་སྐོང་མཛད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་ལྔ་པའི་སྐབས་སེར་གྲེས་གྲུ་ཚང་
 དུ་ཚེས་ཞུགས་མཛད། ལོ་དེར་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་བཅུ་པ་རྩེ་ལ་ཞེས་སྐུ་མཚོའི་(༡༩༡༤-
 ༡༩༣༧)དུང་དུ་གཙུག་ལྷན་པུལ་ཞིང་གྲེས་པ་རྩེ་ལ་ཞེས་སྐུ་མཚོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། བཏ་
 ཚེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་(༡༧༩༡-༡༩༥༩)ལས་དགོ་རྩེ་ལ་བསྐྱབས། ཡོངས་འཛིན་དགོ་བཤེས་
 གྲགས་པ་བཙུན་འགྲུས་སོགས་བསྟེན་ནས་གཞུང་ཚེན་ལ་གསལ་བྱས་སྐོང་མཛད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་
 ལ་པར་ཕྱིན་ཚོགས་ལངས་བཀྲང། དེའི་རྗེས་ཚོགས་ཚེན་དུ་སྐྱ་བྱི་ཐངས་གསུམ་ཙམ་ཚོགས་
 ལངས་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉི་ལུང་སྐབས་སུ་བཏ་ཚེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས།
 དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤེས་གཅིག་གི་སྐབས་ལྷ་གདན་སྟོན་ལམ་ཚེན་མོར་གྲུ་སྐོར་དམ་འཛོག་གཞན། དགྲུང་ལོ་
 སོ་བདུན་ལ་ཐེབས་སྐབས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་བཅུ་གཉིས་པ་འཛིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་(༡༩༥༧-
 ༡༩༧༥)ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། དགྲུང་ལོ་དེ་ལྗེས་ཐེབས་སྐབས་རྒྱལ་དབང་སྐུ་
 ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་(༡༩༧༤-༡༩༩༣)མཚོགས་གི་ཡོངས་འཛིན་གནང། རྒྱལ་
 དབང་སྐུ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བསྐྱེད། དགྲུང་ལོ་དོན་བདུན་པ་ ༡༩༠༡ ལོར་
 དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས། རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་ཚེན་པོ་དབུ་བཞུགས་གྱིས་སྐུ་
 གདུང་ཞུགས་འབུལ་མཛད།

ཁོང་གི་གསུང་རྩལ་ལ། དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྩལ་ལྷ་ལོ་རྣམས་འགྲོར་གྱི་ཁིད་
 ཡིག་རྣམས་བཤད། རིགས་ལམ་ཚེ་འབྲིང་གི་རྣམས་བཤད། རྒྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རྗེ་
 བཅུན་དག་དབང་སྐོར་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཁུན་རབ་འཛིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་དབལ་བཟང་
 པོའི་རྣམས་ཐར་སོགས་པོད་གཉིས་ལྷག་བཀའ་ཚེས་མཛད།

ཞུ་སྐྱིབས་པའི་གསལ་བཤད།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་སྡོངས་སུ་སྡོན་སྡོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་རྒྱུན་ལས། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་གྱི་སྐྱེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་སྡོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུ་ཏུ་སྤྱིན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་ཐོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུ་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིབས་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྲང་སྡོམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྐྱིབས་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་སྤྱིན་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསར་དུ་ཚོམ་སྐྱིབས་བྱས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱུན་དང་ཞུ་སྐྱིབས་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཆ་བས་ཆེ་བའི་སྡོན་ཆ་འབྲུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་སྤྱད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འདོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གཤེད་ཆེ་བའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་ལྗང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཉ་ཅང་གཤེད་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྐྱིབས་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་སྤྱིར་བསྐྱུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྐྱིབས་བྱེད་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་འདྲིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འབྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་སྤྱིར་ཡིག་རྒྱུ་མཛོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཉེ་མཚན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཚཱ་སྐྱིག་ཁང་འདི་ནས་ཚཱ་སྐྱིག་བྱས་པའི་དེ་བ་ལྷོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་
སློང་ཅུང་ཙམ་ལྟོ་ན། གཞུང་གི་དྲུག་སྟུགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བརྟུག་བ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་
མཆན་དང་དྲུག་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དྲུག་སྟུགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་
དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲི་ཚིག་ཅིག་གི་མཛུགས་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཛུགས་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་
བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྣང་དང་
ཐད་སློང་སྣངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་
པས་ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མཛུགས་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་
མཆན་གྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་ལྷོག་སྐབས་དེ་བ་དེ་དགེ་བསྐྱུར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་
ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། ལྷ་
འབྲུམ། རྒྱ་གྲང་བར་མ་རྣམས། སྡེ། བཟ། ཞོལ། ལྷ། རྒྱ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཚོད་དུ་རྟགས་ཙན་ *བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ལྷ་སྐྱིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཙན་ -བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་བ་
དང་། +བསྐྱབས ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༤ན། ལ། བསྐྱབས *བསྐྱབས ལྷ། ༡༠ན། ལ།
ལ། ༡༡བ་ན། བསྐྱབས ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་དུ་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་འོག་གྲངས་
༤༤མཛུགས་ཡིག་གི་དང་ལ། བསྐྱབས་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྐྱབས ཞེས་ཕྱིའི་
ཡིག་འོར་བསྐྱབས་དེ་ཉིད་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཙུགས་ཡོད་པ་མཚོན་གྱིད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་

གཞུང་དེའི་ཐད་གྱི་སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མའི་ལྗེ་བ་གངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཐོང་༤པ་ན། ལྷ་ཐང་
པར་མའི་ལྗེ་བ་གངས་༡༡༠རྒྱལ་ངོས། ཡིག་ཐོང་༣པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཤོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ལུ་སྐྱིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཉུ་ཞོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱལ་སྐོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མ་ཁྲེན་ལྷན་
ཅུམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ལུ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངར་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྐྱིག་ལུས་ཉེ་སྦྲུས་
ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །དབལ་ཆེན་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་རིམ་པ་
 དང་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མན་རག་
 གྱིན་རྒྱབས་བདུད་རྩིའི་ཆར་འབེབས་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་གུ་ཏུ་བརྒྱ་ཤོ་རྩ་རྩ་རྩ་བྱི་མ་སྐ་སིད་རྩི་པ་ལ་ཉོེ་མི་འགྱུར་རྟག་
 བརྟན་ཀུན་ཀྱང་ཁྱབ་མཐའ་བལ་སློང་འདས་རང་བྱུང་ཚོས་གྱི་སྐྱ། །ལྷོན་ཀྱུབ་སྤང་ཆ་རྟེན་གྱི་
 རྩལ་འགག་མེད་མཚན་དཔེའི་དབལ་མངའ་ཡོངས་སློང་རྩོགས། །ཐུགས་རྗེའི་སྐྱ་
 འགྲུལ་ཅི་ཡང་འཆར་ལས་མེད་གསུམ་ཟིལ་གཞོན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ། །སྐྱ་གསུམ་དཔེར་
 མེད་འཁོར་ལོའི་མགོན་དེའི་ཞབས་རུལ་སྐྱི་ལོའི་གཙུག་ཏུ་མཚོད། །རབ་ཞི་བཅེ་
 ཆེན་སྐྱགས་ལས་མ་གཏོས་ཀྱང་། །རབ་མང་ལག་སྐྱོགས་བདུད་སྤེའི་དཔུང་གི་
 ཚོགས། །རབ་འཛོམས་དག་ལོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་རྟ་ཡི་ཤོ། །རབ་ཏུ་རྒྱུང་མཚན་སྐྱག་
 པའི་སྐྱ་ལ་འདུད། །བགང་ཡས་རྒྱུད་སྤེ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱབ་བ་ལས། །སྐྱབ་ཆེན་བཀའ་
 བརྒྱད་གསེར་རེའི་དབུས་ཉིད་ན། །མངོན་འཕགས་བརྒྱ་གསུང་གི་ས་འཛིན་
 དབང་། །སྐལ་ལྷན་འཛིན་པའི་རྒྱན་བཅེགས་རྒྱུད་འཛིན་འདུད། །དལ་འགྲོར་རྟེན་
 བཟང་ཡོངས་འདུའི་སློན་པའི་ཚལ། །རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་རྣམ་དག་ཚུ་འཛིན་
 ལས། །གཏན་བདེའི་ལམ་བཟང་སྤང་ཆར་རབ་བབས་པས། །ཉམས་རྩོགས་ལོ་འདབ་

འབྲས་བུ་གཞུང་ཟུམ་ལ། །བརྒྱ་ཀ་རའི་ཐུགས་གསུང་ཟུམ་མོ་ཡི། །བརྟུང་གི་ཡང་སྤྱིང་
ཡང་གསང་ཁྲོས་པ་ཞེས། །རོ་མཚར་མད་བྱང་ཟུམ་མོ་འི་བདུད་ཅི་འདི། །སྐལ་ལྷན་
འགོ་བའི་སློ་གོས་གསོས་སུ་སྤྲེལ། །

དེ་ལ་འདིར་མཁའ་མཉམ་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་ཞིང་སྐྱབས་དང་
མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་མཚའ་བཤེས་ཆེན་པོ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་འགོ་བ་རྣམས་སྤོང་ཅིང་གོལ་བར་བྱ་
བ་དང་། རྒྱད་པར་འགོ་བ་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱབས་བསྐྱེད་མ་ལུས་
བ་སྤྱེད་པའི་མ་དག་པའི་གཞི་ལུས་སྤྱང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་སོགས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་
སྤྱི་རྣམ་འོལ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་བྱང་འཇུག་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་ཉིད་ལ་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་དུ་འོག་མིན་སྐྱབས་པོ་བཞེད་པའི་ཞིང་དུ་ཡེ་དག་མཚན་པའི་སྤོས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་ཞིང་སྤོགས་སྤྱང་རྒྱ་ཆད་སྤོགས་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཀུན་ཁྲབ་རང་
བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་སྤོང་བྱུང་འོད་ལྡེའི་རྩལ་མདངས་སྤོབས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་ཅིང་རང་སྤང་ཤེས་རབ་སྤོང་པའི་
རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྐྱབས་མ་དང་མཉམ་པར་སྤྱོད་པའི་དུག་པ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་སྐྱར་མངོན་པར་བཞེངས་ཏེ་རང་དང་ཞལ་མི་གཉིས་པའི་བཅོམ་སྤོང་འདས་
དཔལ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་སྤྱིའི་སྐྱ་
ཆོགས་རྣམས་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་མདངས་རྩལ་འགགས་པ་མེད་པ་མཚན་
དཔེའི་གསལ་རྫོགས་སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།
འཕགས་པ་སྤོང་རས་གཞིགས། དཔལ་སྐྱབས་པོ་རྗེ་སོགས་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་

ཆེན་པོ་སྤྲུལ་གྲུང་བྱས་པ་མེད་པའི་རང་ཞིན་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་
 ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་ཞིང་འདོད་ལེན་མི་མངའ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་
 མེད་ཀྱི་རྒྱ་གཟུགས་རྒྱ་རྒྱུང་འབྲུམ་སྤྲུལ་ལྟར་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་བཞིན་རང་
 ལྷུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྟུན་དང་དཔེ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་མེད་པར་རང་ཤར་
 བ་རྒྱལ་བ་དགོངས་པའི་བརྒྱུད་པ། དེ་ལྟར་དུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་འོད་
 གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱང་འཇུག་
 ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་ལྷན་མེ་ལྷན་ནེ་མི་མཉམ་མཉམ་པ་མེད་པར་འཁོར་འདས་རོ་
 གཅིག་གི་རང་ནས་རིགས་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་བཞིན་དུ་དུས་
 ལས་ཡོལ་བ་མི་མངའ་བར་གསལ་སྤྲིབ་དང་རིས་སོགས་སུ་མ་ཆད་པར་མཐུན་
 རབ་འཇུག་དཔལ་དབྱངས་གཞིན་ཏུ་མངེས་པའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ནས་ལྷ་གྲགས་
 ལྷན་ཚོས་སྐྱོང་ལ་ཚོས་བསྟན་ཅིང་། དེས་རིམ་བཞིན་ལྷ་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ། །སྐྱེ་
 དགྲའི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཀུན་གྲོལ་ཚངས་པ་གཙུག་ལྷན་ཅན་སོགས་ལྷ་ཚོམ་ལུ་
 འབྲུམ་སྤེལ་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་པ་དང་།

འཕགས་པ་སྤྲུབ་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ་བདུད་ཅི་སྤོབ་ཀྱི་གཟུགས་སུ་
 བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་རྒྱལ་མཁྱེན་པ་ནག་པོ་ལ་ཚོས་བསྟན་ནས། རྒྱ་གདུག་པ་འདུལ། རྒྱ་
 འདུལ་ཚངས། རྒྱ་ཡིད་འོང་དགལ། རྒྱ་རྒྱལ་འཛོག་པོ་སོགས་རྒྱ་ཚོམ་ལུ་འབྲུམ་སྤེའི་
 ཚོགས་རྣམས་སྤྲིན་ཅིང་གྲོལ་བ་དང་། གསང་བདག་ལྷག་ན་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སྤྲིག་
 པའི་སྐྱུར་བསྟན་ནས་གཞོད་སྤྲིན་སྐྱུར་མདའ་གདོད་ལ་ཚོས་བསྟན་ཅིང་། གཞོད་
 སྤྲིན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། །གཞོད་སྤྲིན་ལག་ན་དོ་རྗེ་སོགས། གཞོད་སྤྲིན་ཚོམ་ལུ་

འབྲུམ་སྒྲེའི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་འཛིན་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོ་བ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལང་ཀ་མཛུགས་བཅུ་ལི་ཅ་གྱི་དྲི་མེད་གྲགས་པ་སོགས་སྤྱི་ལོ་
འཛིན་གྱི་ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་བཟང་དང་དཔེ་དང་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྒྱལ་གྱིས་གསལ་
ཅིང་དགོངས་པར་མཛད་པའི་སྤྱི་ལོ་འཛིན་བཟང་ཡི་བརྒྱུད་པ།

བཙུགས་ལྷན་འདས་ཡང་དག་པར་རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་
མེད་གྱིས་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལང་ཀ་མཛུགས་དང་ལྷན་པར་བསེལ་སྤྱོད་དུ་བས་བསྐྱོར་
བའི་བོད་ལུལ་གྱི་འགྲོ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལང་ཀ་མཛུགས་ཏུ་བཅུ་བའི་ངང་ནས་སྤྱི་ལོ་བཟང་གསང་བ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་འཛིན་ལས་གྱི་མཛད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཛུགས་པར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་དགོངས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་གསུམ་ཟམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་
པའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་ལོ་འཛིན་སྤོབ་དཔོན་བརྒྱ་ཀ་རའི་སྐྱེས་བཞེངས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་བཟང་གསང་
གསུམ་གྱི་སྐྱེས་བཞེངས་སྤྱི་ལོ་མཛད་པ་མཐའ་དག་ཐ་མལ་པའི་སོ་སོ་སྤྱོད་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་
གྱི་སྤོབ་དུ་བ་ལས་བཞེངས་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་སྤོབ་ནས་གསུམ་ཅན་
གསུམ་མེད་མཐའ་དག་དབང་དུ་བསྐྱེས་ཤིང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མཛད་པ་དང་།
རྒྱུད་འཛིན་སྤྱི་ལོ་བསམ་གྱི་གདུང་བུ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལང་ཀ་མཛུགས་པའི་རྗེས་སུ་བཅུ་བས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་
ཐབས་མའི་ཚོས་ཞོར་གྱི་གཏེར་ཁ་ཚེན་པོ་གངས་ཅན་གྱི་དེ་གྲག་ཚུ་མཚོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱི་ལོ་
ཉེ་ས་གཞི་ཀུན་བཟང་གིས་གཡང་དུ་ཆགས་དང་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་དང་།

སྤྱི་ལོ་བསམ་གྱི་གདུང་བུ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལང་ཀ་མཛུགས་པར་དང་འཚོམས་པར་སྐབས་
སྤྱི་ལོ་བསམ་པའི་གསང་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལང་ཀ་མཛུགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་བསམ་གྱི་བཟོ་
སྐྱེས་དུ་སྤྱི་ལོ་བསམ་གྱི་སྤོབ་དུ་སྤྱོད་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལང་ཀ་མཛུགས་པའི་སྤོབ་ཅན་དང་མཛུགས་

པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱེད་པས་ཉམས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་རིམ་བཞིན་རྗེ་ཆེར་གྱུར་ཏེ་
རིག་འཛིན་རྣམས་བཞི་རིམ་པས་བསྐྱོད་ནས་སློན་ཅིང་གོལ་བར་མངོན་པ་སོགས་རྣམས་
བར་བར་པའི་མངོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ནས་ལོ་ཆེན་བེ་རོ་དང་མངའ་བདག་ཚངས་པ་ལྷའི་མེ་ཏོག་། །རྩོ་མོ་
མཚོ་རྒྱལ། །གཏེར་སློན་གྲགས་པ་དབང་ལྷུག། །སྤུམ་པ་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་མཚོ།
འབྲེ་ཤེས་རབ་སྐྱེ་མ་སོགས་ལས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ནི་གང་ཟག་སྟུན་ཁྱད་ལྷན་གྱི་
བརྒྱུད་པ།

རིགས་བདག་རྩོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཆེན་པོ་བརྒྱའི་
རིགས་གྱི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོའི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་འཕྲོ་འདུ་མི་ཟད་འབར་བའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་དང་ནས་རྒྱུད་ལེ་བུ་བཅུ་གཉིས་པ་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱོ་བོ་ཁྱོ་མོ་
འཛིག་ཉེན་བྲེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་སློབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་སྟེང་པོ་ནས་
བརྒྱུད་དེ་རིག་འཛིན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་རྗེ་འབངས་ལྷོགས་
གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་པའི་སྐབས་གཏེར་དུ་སྐྱས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་དུས་གྱི་རྟོགས་དང་མཚན་མ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་དུས་སུ་
དན་ལམ་རྒྱལ་བ་མཚོག་དབྱངས་སོགས་སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་
རིག་འཛིན་རྣམས་གྱིས་སྟོགས་དུས་གྱི་འཕྲོ་བ་རྣམས་སློབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུལ་གྱུ་སོ་
སོར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐུར་བལྟམས་ཤིང་རང་སྐྱལ་གྱི་གཏེར་ལ་ཡོངས་སློབ་
པར་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སན་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བས་སེམས་དབའ་ཆེན་
པོ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་གཏེར་སྟོན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་གཏེར་གནས་ནས་བཏོན་ཏེ་

ལོངས་སྤོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤྲུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏད་དེ་ལོངས་སྤོང་གཏད་པ་ལས། དེ་རྣམས་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་བབས་ཀྱི་གཏེར་སྟོན་ཉིད་ལས་རིམ་བར་བརྒྱད་དེ་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཚད་པ་མངའ་བས་ན་ལས་འཕྲོ་གཏེར་གྱི་བརྒྱད་པ། བཀའ་བབས་ལུང་བསྟན་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཚང་བར་གྱུར་ལ། ཚོས་སྐྱེ་སྐྱོང་བ་མཐའ་ཡས། ལོངས་སྤོང་དབང་ཆེན།

སྐྱེས་སྐྱེ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ནས་རིན་ཅན་ཅེ་བའི་ལྷ་མ་ལ་སྤྲུག་གི་བར་བརྒྱད་པ་ཟམ་མ་ཚད་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དད་མ་ཡལ་བར་གནས་པས་བྱིན་རྒྱབས་དབང་སྐྱུར་གྱི་བརྒྱད་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་དེ་བདུན་དང་ལྷན་པའི་ཡི་དམ་གྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་བརྒྱ་གསུང་གི་ཚོས་སྐྱོར་རྒྱལ་པོའི་ཅིས་ཀྱི་ཚོས་བདུན་གྱི་ནང་བརྒྱ་སྐྱེ་གཅིག་གི་ཚོས་སྐྱོར། སྐོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཉིད་བཀའ་དམར་ལོ་ལྷའི་ཚལ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་མིའི་རྗེ་པོ་ཚངས་པ་སྐྱའི་མེ་ཉོག་གིས་དག་བཤེགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྐྱེ་འདུལ་པའི་དོར་ལྷས་པའི་རྟ་མགིན་ཡང་གསང་གི་ཚོས་སྐྱོར་ཟབ་ཕོ་འདི་ཉིད་གོང་གི་གཏེར་སྟོན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་ཡེར་བ་སེ་བ་གདོང་ནས་སྤྱན་བྲངས་པར། གཏེར་སྐྱུར་ལ་བརྟེན་གཏེར་སྟོན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་གཏེར་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེས་ཆེར་སྟེལ་བ་མ་འབྲུང་ཡང་། འབྲུ་ཚང་གི་གཉག་སྟོན་གཟེ་བརྗེད་འབར་བའམ་དེ་མེད་རྒྱ་ཤར་དེ་ཉིད་ལ་ཤོག་སེར་གྱི་སྟེང་ནས་ཚང་གཅིག་གནང་ཞིང་། གཉག་སྟོན་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟ་ནག་ལྷ་མ་རྒྱལ་གནང་བ། གཙང་རྗེ་མོ་ནག་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུག་པ་སྟེང་མར་བཞུགས་ཏེ་སྐྱེས་པ་བརྒྱ་གསུང་དུ་མ་དུས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་སྟོང་གསུམ་ཡུངས་འབྲུར་འཇོན་ལྷས་པ་སྐྱུང་སྟེང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་སྟེ་བརྒྱད་བཟང་དུ་བཀོལ་ལུས་

པའི་བྱུང་པའི་དབང་སྤྲུལ་འདྲར་འབྲུ་རུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱལ་ཞིང་།
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཞང་སྟོན་ལྷ་གཤམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
བ་ཞིག་ཏུ་སྦྱུལ་ཏེ་འདྲར་འབྲུར་བ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་མཚོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཕུང་མཉམ་
ངག་རྣམས་རྫོགས་པར་གནང་ནས། སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ཨོྲེ་དེ་སྒྲིབ་བསྐྱུར་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཤིག་
གསུངས་པ་སྤྲུལ་བསྐྱུར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཚོག་ཐུན་གྱི་དངོས་བྱུབ་གཉིས་ཀ་འབད་ཚོལ་
ཆེད་མེད་པར་སྤྲུལ་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་། བཀའ་གཏེར་གྱི་ཚུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བའི་སྤྲུལ་
པའི་སྤྲུལ་མཚོག་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་
ཉམས་སྤྲུལ་བྲང་བར་བྱ་བ་ལ།

། གང་དུ་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པའི་གནས་བཤའ་བ། །

གང་དུ་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པའི་གནས། གང་གིས་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པའི་རྟེན། རི་ལྟར་
ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པའི་ཚུལ། ཉམས་སྤྲུལ་བྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ལག་རྗེས་བསྟན་བ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་གང་དུ་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་པའི་གནས་ནི། རྒྱུད་ཉིད་ལས་གསུངས་
པའི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སྤྲུལ་རྫོགས་པའམ། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྲུལ་གནས་དང་དཔེན་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། སྤྲིག་སྤྲོད་ཀྱི་
རྒྱལ་སྟོན་སོགས་སྤྲེ་བོ་མ་རུང་བ་རྣམས་དང་། འག་སྤྲོགས་ཀྱི་སྤྲེ་འདྲེ་སོགས་ཀྱིས་
བདག་ཏུ་མ་བཟུང་ཞིང་། དག་རྒྱ་ཚོམ་རྒྱན་དུག་སྤྲུལ་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་འཆེ་
བ་མེད་ལ། ཉེ་མ་འཆར་སྤྲེ་ཞིང་དགེ་སྤྲོད་འཕེལ་བ། སྤྲེ་པོའི་རྒྱ་འབྲུལ་ཉུང་ཞིང་ཡོ་
བྱུང་འཚོལ་སྤྲེ་བ། འདྲ་སྤྲེད་པའི་ས་ཚུ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ཕྱན་སྤྲུལ་

ཚོགས་པར་ཉམས་སྲུང་བར་བྱ།

༼ གང་གི་ཉམས་སྲུང་ལེན་པའི་རྟེན་བཤམ་པ༽

གང་གི་ཉམས་སྲུང་ལེན་པའི་རྟེན་ནི། བཤམ་གཞེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བཤམ་སྐྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལས་དེས་མཉེས་ཤིང་རྗེས་སྲུང་བྱང་བ། རང་གི་སྟོན་བསགས་ལེགས་བྱས་དུ་མའི་དབུ་ལས་ཉེ་བར་བྱུང་བའི་དཔལ་བཟུང་བའོར་བཅུ་ཚང་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་དཔེ་རྒྱ་རོ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དགའ་བར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དོན་མེད་སྟོངས་ལོག་ཏུ་མི་གཏོང་བར་དཔལ་འབྱོར་དོན་ལྡན་དུ་བྱེད་པའི་སློབ་ཚཱ་ས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་པར་འཆི་ཞིང་འཆི་བ་ཡང་ནམ་མེད་ཆ་མེད་དུ་བསམ་ཞིང་འཆི་བའི་ཆེ་ཆོས་མ་གཏོགས་འདི་གཞེན་གྱི་ཕྱི་ལོངས་སྐྱོད་གཏམ་སྟེན་གྲགས་མཛེས་སྤྱད་དང་ཉེ་འབྲེལ་ལོངས་སྐྱོད་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་བ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་སན་པ་སྐྱབས་སྐྱེས་པ་དཀོན་མཆོག་དང་དམ་པའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་པར་གོ་བ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་གཏན་ནས་ཐར་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་བརྩོན་བ། དེར་མ་ཟད་རང་ཉིད་རི་བཞིན་མར་སྐྱུར་འབྱོར་བ་ཀྱང་ཀྱང་འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྲུང་བའི་གོ་སྐབས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རིག་ནས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་བྱམས་སྟིང་རྗེ་ཀྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་ལྱང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོན་ས་ལྱིན་དུག་བསྐྱུ་

བཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་བཙོན་པ། ཕྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་གྲུང་སོགས་བཅུ་
ལྔ་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པའི་དོན་རྗེས་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་པའི་བྱུང་དུ་ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་རིམ་དང་གཅིག་ཅེས་དུ་བསྐྱུང་ཅིང་སྐྱུ་བཞིའི་ས་པོན་གྲུང་
པོ་དེས་པར་ཐེབ་དེས་གྱི་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་སོལ་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་
རྣམས་ལ་གཅེས་སྐྱས་སུ་བྱ་བ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཁྱུང་པར་ཅན་འདི་ཉིད་ལ་མཚོག་ཏུ་
མོས་པའི་གང་ཟག་གོ།

༼ རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༽

རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ། ལྷོར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། ལོང་གི་གནས་གང་ཡང་བྱུང་བར་གནས་བདག་ལ་གཉོར་མ་སྤུལ་ལ་
བསྐྱེན་སྐྱབ་ཟབ་མོ་ལས་དུ་འགོ་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་གཉེར་དུ་གཏད། ཤེར་
ཕྱིན་གྱི་མདོ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་པ། སུམ་ཚུ་ཚུ་གཉོར་སོགས་དང། མོག་
ལྷ། ཉེའུ་འདོན། དཀོན་མཚོག་གི་མཚོད་པ། དམ་ཅན་ཚོས་སྐྱུང་རྣམས་ལ་འཕྲིན་
བཅོལ་གཟབ་གསོལ་སོགས་ཅི་རུས་སུ་བགྱིས་ཏེ། དེ་བཟང་པོའི་ཚུའི་ཆག་ཆག་
བཏབ་ནས་རྩལ་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང། སྐར་ཡང་དེ་བཟང་
པོའི་ཚུ་དང་ཁྲག་ཆང་གིས་ཆག་ཆག་ལེགས་པར་བཏབ་ནས་རྩལ་མི་ལང་བར་བྱས་
ཏེ། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དྲིས་འབྱུང་གྱི་སྐྱས་མཚོན་སྐྱུ་གསུངས་སྤྲུགས་རྟེན་ལེགས་
པར་བཀའ་པའི་མདུན་དུ། བཀྲ་ཤིས་པའི་ས་སྐྱ་ལས་བྱུབ་པའི་སྟེགས་སལ། སྐ་བ་
སྐྱེར་བ་སོགས་ཀྱི་པོའི་ཤིང་དང་འབྱུང་པོའི་ཤིང་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་བཟང་པོ་ལས་

ལྷན་ཁང་གི་སྡེ་ལུགས་ཀྱི་ཁང་དང་རས་སོགས་ཀྱི་ཁེབས་ཀྱིས་གཡོགས་ཏེ་འབྲུ་དཀར་
བཅས་ཏུ་བཀྲམ་བའི་སྡེ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་པར་བཀྲམ་བའི་དབུས་སུ་མཛུལ་
ཁང་ཚོད་པ་སྒྲིང་ལྷའམ་མ་འཁོར་ན་ཚོད་པ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་སོགས་ཚོད་པ་ཚོད་
ལྷན་གྱི་ནང་དུ་སྤྲས་པ་མིག་འབྲེད་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོད་པའི་ནང་
འཚོམ་དང་སེམ་རྩུ་ར་བསྐྱེད་པས་ལེགས་པར་བྱུག་ཅིང་། ལྷན་དུ་འབྱི་རྒྱའི་སྡེ་ལས་
བྱང་དང་། ཅ་གསུམ་མ་ཉམས་པའི་གྱི་སྡེ་ཚོད་ལྷན། སྤྲས་པ་མིག་འབྲེད་ལས་ཇི་
ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དར་སྡོད་མར་གྱི་རོས་སུ་བྱིས་སྒྲ། ཇུས་དང་སྡེ་ལས་པ་
སོགས་ཚོད་ལྷན་དང་། སྤམ་སྒྲ། འབྲུ་སྒྲ། དེ་ཚེ་སྤམ་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞུགས་
བའི་གྱི་སྡེ་དེལ་བུ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མ་བསྐྱངས་ཏེ། ཁ་དང་དམར་གྱིས་
བཅིང་དེ་རྒྱབ་བདུན་མ་ལོར་བར་བཞག། །དེའི་མདུན་དུ་མཚོང་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ཅ་བའི་
ཡི་དམ་གཙོ་འཁོར་བཀའ་སྤྱང་གཏེར་སྤྱང་ཅ་གསུམ། རང་གི་རྒྱུན་གསོལ་བུ་
དགོས་ལྷན་གྱི་གཏོར་མ་བཅས་ལེགས་པར་བཞགས་ལ། སྤམ་རག་ཤི་མཚོད་
ནང་མཚོད། ཚོགས་འཁོར། ཚད་ཚོ། །བསྐྱེད་སྡོང་། རོར་བེལ། རྩ་མ་བུ། འཚོར་འབྲུ།
གཞི་བཞགས་གཏོར་མ་བཅས་འོག་ཏུ་དགོས་པའི་ཡོ་བྱང་ལྷན་ལདུ་བྲ། དོས་
གཞི་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱུད་འདེབས་སྐྱབས་སེམས་ཚོགས་སྡོད་
མཚམས། བཞགས་བྱིན་མཚོད་ཀུན་སྤྱངས་དང་སྡེལ། ཤི་མཚོད་སྤམ་གཏོར་རྟ་
བརྒྱབ། སྡོན་འཕྲུའི་ཁྲིགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྡོན་འཕྲུའི་ཚོས་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྒྱུད་འདེབས་ནི།
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྩ་འཛིན་ལང་ལོང་དུ་འཁྲིགས་པའི་དབུས་སུ་ཚོས་སྐྱེ་

སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ནས་བཟུང་རྒྱུ་ཅན་ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་སྤྱུག་གི་བར་བརྒྱུད་པ་
 བདུན་ལྔ་གི་སྐྱ་མ་རྣམས་ཐོ་བཅེགས་སམ་གྲལ་རིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཁོད་པ་ལ།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་དངོས་ཞེས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་འདེབས་གྱི་ཆེག་
 རྣམས་དལ་བུས་བཟོད་བཞིན་པའི་དང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་རྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་
 རྣམས་གྱི་གནས་གསུམ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བུང་སྟེ་
 གནས་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐར་རང་འབྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་དེ་རང་ལ་
 ཐིམ་བས་དེ་རྣམས་གྱིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དམིགས་པ་དང་། མཐར་ཅུ་བའི་སྐྱ་
 མ་མ་གཏོགས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་རྣམས་མས་རིམ་གྱིས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་
 ཚུལ་དུ་ཚོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་ལ་ཐིམ། ཚོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་ཡང་གཅིག་ལ་
 གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཐིམ། མཐར་ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་ཐིམ། ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་དགུས་བཞིན་
 དུ་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་
 དམིགས་པ་གྲ།

། སྐྱབས་འགོ་བཤད་པ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་ཞེ། བདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བརྒྱའི་སྤོང་པོ་ཡལ་གཟུ་བ་
 འདབ་མ་འབྲུམ་སྤྱུག་དང་ལྔ་ན་བ་མེ་ཏོག་འབྲས་ལུང་ཁུར་གྱིས་དུད་པ། དབྲས་གྱི་
 བརྒྱའི་སྟེ་བར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་མཐོ་ཞིང་ཡངས་པའི་སྤོང་དུ་ཅུ་བའི་སྐྱ་མ་དང་གཉིས་
 ལྷ་མེད་པའི་བཙུན་ལྔ་འདས་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་རྟ་མཆོག་འོལ་བ་ཞལ་སྤྱུག་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སྤོང་གི་ནམ་མཁར་ཚོས་
 སྤྱ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ནས་བཟུང་རིགས་དང་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་མངའ་བདག་

བཀའ་ཤིན་ལྷ་མེད་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་སྐོ་གསལ་དཔལ་བཟང་པོ་
དང་། བཀའ་ཤིན་གསུམ་ལྡན་ཁྲིམ་བདག་འཁོར་ལོ་ལོ་མགོན་པོ་དག་དབང་ལེ་ཤེས་
ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་རྒྱག་གི་བར་གྱི་བརྒྱུད་པ་བདུན་ལྡན་གྱི་
ལྷ་མ་རྣམས་སྤྱིན་ཕྱང་གཉིབས་པ་ལྟར་བཞུགས་པ།

མདུན་གྱི་བརྒྱའི་སྤྲེང་དུ་འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གསུང་། ཡང་དག་སྤྲུགས།
བདུན་ཅི་ལོན་ཉན། ཕྱར་པ་འཕྲིན་ལས། རིག་འཕྲིན་སྐོབ་དཔོན། སྐོད་པ་འག་
སྤྲུགས། རིགས་སྤྲུགས་སྐོབས་ལྡན་ཉེ་སྤྱོད་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་
ཚོགས། བདེ་གསང་འཕྲིགས་གསུམ་འཁོར་ཆེན་སོགས་གསང་སྤྲུགས་གསང་སྤྲིང་
གི་རྒྱུད་སྤྲེ་བཞིའི་རྣམ་ཚོགས། གཡས་གྱི་ཡལ་འདབ་སྤྲེང་དུ་སངས་རྒྱལ་རབ་བདུན།
སངས་རྒྱལ་སྤུམ་ཅུ་སོ་ལྔ། བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱལ་སྤོང་སོགས་མཚོགས་སྤུམ་
སྤྱིའི་ཆ་བྱང་ཅན། མཚན་བཟང་སྤུམ་ཅུ་དང་དཔེ་བྱེད་བརྒྱུད་ཅུས་བརྒྱན་པ། ཚོས་
གོས་དུང་སྤྱིག་གི་མདོག་ཅན་རྣམ་གསུམ་མཛེས་པར་གསོལ་ཞིང་། ཞབས་དོ་རྗེ་
སྤྱིལ་གྱང་། ཕྱག་གཉིས་ས་གོོན་མཉམ་གཞག །ཚོས་འཁོར་ཕྱག་རྒྱ། ཚོས་འཆང་
མཉམ་གཞག །སྤྱབས་སྤྱིན། ལེགས་སོ་སྤྲེང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་སྤྱ་ཚོགས་པའི་
ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ། རྒྱལ་ཏུ་ཉན་ཏུ་སྤྲེ་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱུད་ལེ་ལུ་བཅུ་གཉིས་
པ་སོགས་ཕྱང་གི་ཚོས་དཀོན་མཚོགས་རྣམས་ལྷི་རྒྱ་ཅུའི་སྤྲེགས་ཕྱེད་གསེར་ལྷན་མ་
བྲིས་པའི་སྤྱ་ཉིའི་རྣམ་པ་ཅན་དར་ཟབ་སྤྱ་ཚོགས་གྱི་ན་བཟང་གསོལ་ཞིང་། སྤྲེགས་
ཤིང་གདོང་འཛེར་སྤྲེགས་ཐག་སོགས་ཕྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་རང་རང་གི་རང་སྤྱོད་གྱི་
བཞེན་པར་འོང་གྱི་རང་བཞེན་ཅན། གཡོན་དུ་བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྤུམ་བརྒྱུད། ཚོས་

འཕགས། ཉལ་ཏུ། མྱོན་ལམ་ལེགས་སྲུག། དབང་པོ་ཞི་བ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མ། འོད་ཀྱི་
ཉོག་སོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཆ་བྱང་ཅན། གདུང་བ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
འཕགས་པ་རང་རྒྱལ། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཏུར་
སྤྲིག་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན། དཔའ་པོ་ལའང་འགྲོ་རྣམས་སྲུག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྒྱབ་
ཅིང་གི་གྲུག་ཐོད་ཁྲག་རྒྱུ་ལ་སོགས་བསྐྱམས་པ། གིང་ལྷ་གཟུང་གདོང་བེའུ་གཉེར་
བདག་རྣམ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་སྲུག་བཞི་དྲུག། ཁོས་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས།

དཔའ་ལྡན་དཔལ་ཚོར་རྒྱལ་པོ་སོགས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ཉེ་སྐྱབས་ལུལ་
རྣམས་སྤྲ་བྱང་དེ་སྤྲིན་བྱང་བཏིབས་པ་ལྟར་བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བཏབ།
བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུས་ད་ལྟལ་སྲུག་
གི་བར་དུ་དྲུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་སྟེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་ཚོགས་
པར་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་སྤིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ལུས་སྤྲ་ཚོགས་
པ་ཞིག་སྐྱངས་ཉེ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྲུག་བསྐྱེད་བཟོད་སྐྱབས་མེད་པས་དུས་
ཉལ་ཏུ་མནར་བས། སྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་
སྤྲ་མ་དགོན་མཚོག་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བས་ན་ད་ལྟའི་དུ་འཁོར་བ་དང་རྣ་སོང་གི་
འཛིགས་སྲུག་རྣམས་ལས་སྐྱབས་ཏུ་གསོལ། དུས་དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤིད་གདོང་
མའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་ཞལ་མ་འཇལ་གྱི་བར་དུ་སྐྱབས་ལུལ་དགོན་
མཚོག་རྣམས་སྐོས་མི་སྐོངས་ཤིང་བཟང་རྣ་སྤྱིད་སྲུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་ལྟར་གྲུང་གུང་
ཁ་ཅམ་ཚོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིང་ཁོར་རུས་པའི་གཉིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ན་ད་

ལྷ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་སྟུང་པའི་སློབ་ཀྱིས། བདག་དང་མཁའ་མཉམ་ཞེས་
སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྐྱབས་འགོ་བྲ།

། སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ། །

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི། ཚེ་འདིའི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་ཅན་གྱི་མས་ཐོག་
བྱངས་པའི་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་སྟུག་
བཟུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་མི་བཟང་པའི་སྟུག་བཟུལ་གྱིས་ཉག་ཏུ་མཁར་བ་
འདི་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་སློང་རྒྱ་མི་དགོ་བ་དང་། བྱངས་དུ་སྲང་རྒྱ་
དགོ་བ་རྣམས་རོ་མ་ཤེས་ཤིང་། ཤེས་ཀྱང་ལྷན་དུ་བསང་དེ་སྲང་སྲངས་གྱི་འདོར་
ལེན་ཚུལ་བཞིན་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྱིར་རེ་རྗེ། ད་ནི་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་དགོ་སྒྲིག་ལ་སྲང་སྲངས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་དཀར་དགོ་བ་
ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་ཞིག་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་། དེའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་བཙུག་ལྷན་
འདས་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་སྲང་
བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་བསམ་བཤད་ལུགས་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། མཐའ་མེད་མར་གྱུར་ཞེས་
སོགས་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད།

། ཚོགས་ཞིང་བཤད་པ། །

བཞི་པ་ཚོགས་ཞིང་ཀྱི། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་དུ་ཉ་པོ་མོ་བསྐྱོལ་བའི་
གདན་གྱི་སྤྱིར་དུ་རོ་པོ་རང་གི་རིམ་ཅན་ཅུ་པའི་སྲང་མ་རྣམས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཁོ་

རྒྱལ་རྒྱལ་མཚོག་རོལ་བ་ཞལ་ཤུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ། ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱེ་མག་ ཡི་
དམ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའམ།

མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་
དབུས་སུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་ཉླ་ག་འབྲས་བུས་སྤྲུག་པའི་དབུས་སུ་
རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་བཟླ་ལམ་མེ་བ། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་
དུ་རབ་འབྲམས་རྒྱ་སྤེ་བཞིའི་སྣ་ཚོགས། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱལ་སྣོང་ཅ་གཉིས།
སྐྱོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཉེ་སྤྲུས་བརྒྱད། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་དུ་སེཀླེས་བཏེགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྤྲེང་དུ་རིན་ཅན་ཅ་
བའི་སྐྱེ་མ་ལ་ཚོས་འབྲེལ་དངོས་ཐོབ་གྱི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེ་དག་གི་ལོག་ཏུ་
བཀའ་སྣོད་གིང་ལྷ་གཟའ་གདོང་ཚོས་སྐྱོང་བེའུ་ལྷམ་སྲིང་ཁྲུང་མ་ལོ་བརྟེན་མ་རྒྱལ་
ཆེན་བཞི་དང་བཅས་པ། སྤྲེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྐྱེ་མ།

དེའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་གྲུབ་ཐོབ་འདར་འཕྱར། དེའི་དབུའི་གཙུག་ཏུ་
སྤྲུལ་སྤྱོད་བརྒྱ་འབྲུང་གནས། དེའི་དབུའི་གཙུག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་བརྒྱ་དབང་ཆེན། དེའི་
དབུའི་གཙུག་ཏུ་ཚོས་སྤྱོད་བ་མཐའ་ཡས་བཅས་མས་རིམ་ནས་མཐོ་བཞེགས་ཀྱི་
ཚོལ་དུ་བཞུགས་པའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་བརྒྱད་པའི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོར་ནས་
བཞུགས་པ་ནམ་མཁའའི་འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་ཁྲུ་ལམ་མེ་གསལ་འདེབས་བ་གང་
རིགས། རང་གི་སྤྲིང་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཡི་ཤེས་བ་
སྤྲུན་བྲངས་གཉིས་མེད་དུ་བསྡེམ་བ་སོགས་བྱ་ཞིང་། རང་གི་ལྷུས་རྒྱལ་སྤྲུང་བས་ཀྱི་
གངས་དང་མཉམ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྲུལ་ཉེ་ལྷུས་གྲུས་པས་སྤྲུག་ །ངག་གྲུས་

བས་བསྐྱོད་ཚིག་། །ཡིད་གྲུས་བས་མོས་གྲུས་དྲག་སོ་དང་བཅས་པའི་རང་ནས་ལྷག་
བྱ་བ་དང་། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སློབ་པའི་སྣེ་ལ་
གཟུགས་དང་ལང་འཚོའི་དཔལ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་
ཕྱི་ནང་གི་ཉེར་སྤྱོད་དྲུག་། །འདོད་ཡོན་ལྷན་། གཏུགས་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་སོགས་
མཚོད་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པ་སོགས་པ་དང་། བཟ་ཤིས་རྗེས་རྟུགས་རྒྱལ་སྤྱིང་
རིན་ཚེན་བདུན། ཉེ་བའི་རིན་ཚེན་བདུན། ལྷན་ར་ག་གཏོར་གསུམ། ཤིན་ཏུ་མངོས་
ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་ལྷ་བས་མི་རོམས་པའི་གཟུགས་དང་ལྷན་ཞིང་ལུང་གིས་ལྷ་བ་དང་།
བརྗེ་ཡི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་འགྲུར་སོགས་འདོད་པའི་སྐྱུ་ཅམ་དྲུག་ཏུ་ཅ་བཞི་ལ་མཁས་
པའི་ལྷག་རྒྱ་རིགས་ལྷའི་ཚོགས་སོགས་འདས་པ་དང་། མ་འདས་པའི་མཚོད་སྤྱིན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་།

སོ་སོར་ཐར་པའི་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྲངས་འདས་སོ་
དྲུག་། དགོ་སློང་གི་པམ་བ་བཞི་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་སྤང་ལྷུང་སུམ་ཏུ། འབབ་
ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོར་བཞགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། ལུང་
སེམས་ཀྱི་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཅ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད། ཉེས་བྱས་ཞེ་
དྲུག་། ལྷགས་སློབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི། སློབ་པོ་བརྒྱད། དམ་
ཚིག་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷུ་སོགས་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་མཐོ་བའི་རྟིག་ལྷུང་མ་ལུས་པ་རྣམས་
ལ་བསྐྱོ་བཟང་གི་སློ་ནས་སྤང་བྱས་རྣམས་ལ་དྲུག་ཁོང་དུ་སོར་བ་ལྷ་བུའི་འགྲོད་
སེམས་དང་། ཕྱིན་ཚད་སློབ་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་སློབ་སེམས་བརྟན་པའི་སློ་
ནས་རྟིག་པ་བཞགས་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པ་

རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྲོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ཀྱི་མཛད་པ། རྣམ་
དཀར་ལ་འདུན་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེན་པ་རྣམས་བཞི་ལ་བཙོན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་
རྣམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་པར་བསྐྱུལ་བ་
སོགས་དགེ་བའི་ཚུ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་ཞིང་།
ཁྲུང་པར་དུ་རང་མཉམ་རྣམས་དང་རང་གི་དགའ་སོགས་མི་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཚུ་
མན་ཆེགས་རེ་བཀྱིས་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་དགའ་བ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་ན་
ཀུན་ལ་དག་སྤང་འབྱོར་ཞིང་སྤག་དོག

འཛོམས་པའི་དགོས་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་མཆིས་ལགས། བདུན་གྱི་ཚོགས་ཞིང་
གི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དང་ཁྲུང་པར་རྒྱ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡི་དམ་ཉ་མཆོག་རོལ་
པ་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྣོད་དང་ལྷན་པ་སྤུལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་
གི་སྐྱལ་བ་དང་འཚོམས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་དང་ཁྲུང་པར་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་
ཞེན་རྣམས་བསྐྱོག་པ་དང་། ཆེས་ཆེར་འདུལ་བར་དཀའ་བའི་སྤྲིགས་མའི་འགྲོ་བ་
རྣམས་གདུལ་བའི་སྤྲིང་དུ་གསང་བ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་བསྐྱོར་
དུ་གསོལ་སྐྱེས་པའི་འདུན་པ་འབྲུགས་དུག་པོའི་སྐྱོན་མཚོས་འཁོར་སྐྱོར་བ་བསྐྱུལ་བ་
དང་། རང་གི་སྤྲིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་ཚོགས་ཞིང་གི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྐྱོས་པའི་སྤྲེ་
ལ་སྤྲེ་ཚོགས་རྗེ་རྗེ་དང་གཡུང་དྲུང་ལག་བཞི་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚན་པའི་དར་ཟབ་སྤྲེ་
ཚོགས་ཀྱི་བཞུགས་གདན། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲེ་ཚོགས་ལས་ཟུབ་པའི་ཁྲི་སོགས་གངས་
མེད་པར་སྐྱོས་ཏེ་རང་རང་གི་གདུལ་སྐྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དང་

མཁའ་ཁྲུབ་རིས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་མངོན་མཚོ་དང་། མཐར་ཐུག་
ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱུང་གི་ས་ལ་མ་བཞག་བར་དུ་ལྷ་པོ་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་
བར་གསོལ་བ་དང་། མཁའ་ཁྲུབ་རིས་མེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལྷ་ན་མེད་བར་ཡང་
དག་བར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགོད་པའི་སྲིར་དུ་སློབ་པ་དང་། འཇུག་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ད་ལྟའི་
ལུས་འདི་དང་འདི་ལས་ཀྱང་གང་གའི་སྣང་གི་ཤེས་སྣང་གི་རྒྱལ་གྲངས་དང་མཉམ་
པའི་ལུས་སྣུལ་ཉེ་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་སྲིར་དུ་སློབ་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་དང་
སེམས་ཅན་སོགས་ལ་ལུས་འབྱུང་བ་དང་སྐྱེན་བར་བསམ་བ་དང་། བསགས་དང་
གསོག་འཇུག་གྱི་དགོ་ཅ་ཅི་མཆིས་སློབ་མེད་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱུར་བ་བསྐྱོ་བ་བསྐྱོ་བའི་
ཡན་ལག་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་ཀྱིས་
རྒྱས་འདེབས་བྱ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐོན་སྐོར་ཚོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསག་
བར་བྱའོ། །

། བར་གཅོད་བགོགས་དབྱུང་སྲིར་བསྐྱོད་བཤམ་པ། །

ལྷ་པོ་བར་གཅོད་བགོགས་དབྱུང་སྲིར་བསྐྱོད་ནི། རང་དང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་
ཀ་དག་གཤོད་མའི་ངང་དུ་མི་དམིགས་པར་བསམ་ལ་སྤྲོ་བའི་སྣགས་བརྗོད་ཅིང་
ལྷ་མོག་དུ་མཉམ་བར་འཛོག་ །དེའི་ངང་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ལ་པོ་
བརྒྱ་མཇུག་འདི་སྣགས་ཀྱི་གཟུགས་འཆར་ཞིང་བརྗོད་པའི་སྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་ཅིག་གི་རྒྱ་
ལས་ཉ་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་པོ་སར་པོ་ལས་སྤྲོ་ཚོགས་བརྒྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཅན་བྱ་
མཇུག་འདི་ཨ་ལས་རྒྱ་བ་མ་སྤྲུལ་མཇུག་འདི་མ་ལས་ཉི་མ། དུ་ཉ་པོ་གྱི་པོ་ལས་དག་

བཤེགས་པོ་མོ་བྱི་ཆིངས་སུ་བསྐྱོལ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་སེམས་སྡིག་མར་
པོར་གྱུར། སྤྱར་ཏ་པཏེ་ཞེས་བརྗོད་པས། སྡིལ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དོན་
གཉིས་ལུས། སི་ཏ་ར་ཏ་ཧྱུ་ཞེས་བརྗོད་པས་རྩུར་འདུས་སྡིམ་ཐིམ། བསྐྱེད་སྤྲུགས་
སྡིམ་རྩུ་པོ་རྩ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྡིམ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རང་
ཉིད་དཔལ་ཆེན་རྟམ་གྲིན་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ་ཞེས་གཅིག་ཟུག་གཉིས་པ་རྒྱན་དང་ཆ་
ལུགས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་སྐྱུར་གྱུར་པའི་སྐྱུ་ལས་རང་འདུའི་ཁྲོ་བོ་གདུག་པའི་
མཚོན་ཆ་ལྡུ་ཚོགས་བསྐྱམས་པ་གངས་མེད་པར་སྐྱོས་པས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དགྲ་བཤེགས་འཕྲུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིའི་རྒྱ་
མཚོའི་པ་རོལ་དུ་བསྐྱེད་པར་བསམ་ལ། དཔལ་ཆེན་ཡང་གསང་སྡིལ་བཞིའི་སྤྲུགས་
བཤེག་ཏུ་བསྐྱེད།

། མཚམས་གཅོད་བཤེག་པ། །

རྒྱག་པ་མཚམས་གཅོད་ནི། རང་དཔལ་ཆེན་པོར་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀའི་
སྡིམས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་དང་སྐྱུའི་ཆ་རྟམས་ལས་མེ་མཚོན་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་
དཔལ་ཏུ་མེད་པར་སྐྱོས་པས་རིམ་བཞིན་བྱི་རོལ་དུ་ཁྲོ་བོའི་སྐྱུ་རྟམས་པའི་གཟི་
བརྗོད་དང་ལྡན་ཞིང་།

གསུང་མི་བཟང་པའི་ང་རོ་དུག་པོ། །སྤྲུགས་བཅེ་བ་དང་ཁྲོས་པའི་འུགས་དང་
ལྡན་པའི་ཁྲོ་བོའི་སྐྱུ་ཆེ་བ་རི་རམ་ཚམ། རྩུང་བ་ཡུངས་འཕྲུ་ཚམ། ཡང་རྩུང་རྩུལ་ལྡན་
ཚམ་གྱིས་བར་མཚམས་མེད་པར་གཏམས་པའི་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞེས་ནང་དུ་
གཟིགས་པའི་གྱུར། དེའི་ཕྱིར་རོལ་དུ་རྩོ་རིམ་གྱི་གྱི་གྱུག་མཚོན་ཆའི་འཕོར་པོ་

མདའ་མདུང་གཏུག་ཤིང་དག་སྟེ་སོགས་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོ་གསུམ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་ལྷན་ཏུ་
འཕྲོས་པའི་མཚོན་ཆའི་གྲུར། རྗེ་མཁས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྣེ་ལ་དོན་རྗེ་སྟོན་སོ་ཆེ་བ་
རི་རབ་ཚལ། རྒྱང་བ་ཡུངས་ཀར་ཚལ། ཡང་རྒྱང་རྒྱལ་སྐབ་ཚལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་
བར་མཚམས་མེད་བར་གཏམས་པའི་དོན་རྗེའི་གྲུར་ཁང་སྐུམ་རིམ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྡན་པ་ལུང་ལུང་སྐྱལ་སྐྱལ་ཆེག་སྣ་སོགས་འཛིགས་པའི་སྣ་
ཚོན་སོ་སྟོན་ཅིང་དག་བགོགས་འབྲུང་སོ་ནག་སྟོན་རྣམས་ལ་རེག་བ་ཚལ་གྱིས་
གཞོན་སྐུལ་གྱིས་སྟེག་ཅིང་དཀར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་སྐུལ་ལ་
སོག་པས་དགའ་བདེ་དཔག་མེད་སྐྱེད་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་མེའི་གྲུར། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
བསྐྱལ་བ་འཛིགས་པའི་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུང་ནག་འཚུབ་མ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱང་གི་གྲུར།
དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་སྐོང་རབ་ཏུ་འཁྲུག་ཅིང་ལུང་དེར་གྱི་སྣ་སྟོན་པའི་ཚུའི་གྲུར་ཉེ་མེ་
རྒྱང་རྒྱ་གསུམ་གྱི་གྲུར་རྣམས་རིམ་བུ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དུ་བ་བཅུ་བཞིས་བསྐྱོར་
བར་བསྐྱོར་དགོས་སོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་གྱི་མཚམས་དང་། རྒྱང་སྟིང་འཁོར་
འདས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྐྱབ་སྐྱབ་གསལ་དག་སེམས་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་ལས་མ་འདས་
ཤིང་། སེམས་དེ་ཡང་ངོ་མོ་ཀ་དག་སྟོས་མཚན་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་འགག་གནས་
གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་རང་ངོ་ལེགས་པར་སྐྱོང་བ་ནི་དོན་དམ་ཤེས་
རབ་གྱི་མཚམས་སུ་འགྱུར་འོ། །མཚམས་ཐོ་བསྐྱེད་ཚོག་འདིའི་མཚམས་སུ་མཚན་
སྟོན་ཡོད་ལ།

། ག་ཤགས་བ་བཤད་བ། །

བདུན་པ་ག་ཤགས་བ་བྱ་བ་ནི། བཤགས་ཡུལ་གོང་གི་ཚོགས་ཞིང་རལ།

ཚོགས་ཁིང་བསྐྱུས་ཟེན་ཚོ། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྲིམས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་སྤྱད་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཁ་ལམ་
 མེད་བཞུགས་པར་མོས་ལ། ཚེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་
 རྒྱུ་སྤྲི་དང་བྱུང་བར་སྣོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྤྲ་རགས། སྤྱགས་དང་
 སྤྱགས་གྱི་དམ་ཚིག་སྤུམ་ལྷ། ཡི་དམ་ལྟའི་སྤྱགས་དང་སྤྱགས་གྱི་དམ་ཚིག་ཤེས་པར་
 གྲུ་བའི་དམ་ཚིག་ལ། །སྤང་བར་གྲུ་བའི་དམ་ཚིག་ལ། དང་དུ་སྤང་བའི་དམ་ཚིག་
 ལ། །བསྐྱུབ་པར་གྲུ་བའི་དམ་ཚིག་ལ། །མི་སྤང་བ་ཡི་དམ་ཚིག་ལ། །གསང་བའི་
 མཐའ་བཅུ། བྱུང་བར་གྱི་དམ་ཚིག་བཅུ་བཞི་སོགས་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་
 བ་མ་མཐོ་བའི་ཉེས་ལྷུང་ཅི་མཚིས་རོ་བོ་གངས་དང་རྣམ་དབྱེ་མ་རོར་བར་ལེགས་
 པར་ཤེས་པའི་སྣོན་ས་བཤགས་པར་གྲུ་དགོས་ལ། སྣོམ་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་
 བསྐྱུང་གྲུ་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་རྩ་བའི་སྣོམ་དང་དེའི་གསལ་བྱེད་གྱི་གཞུང་སོགས་ལ་
 འདྲིས་པར་གྲུས་ཉེ་ཤེས་པར་གྲུ་དགོས་ཤིང་།

གསང་བའི་མཐའ་བཅུ་ནི། སྤྱི་གསང་བཞི། བར་གསང་བཞི། གསང་བར་འོས་
 པ། གསང་བར་གཉེར་དུ་གཏད་པ་སྟེ་བཅུ་ཤོ། །དང་པོ་སྤྱི་གསང་བཞི་ནི། ལྷ་བ་རྣམ་
 གུན་མཚོག་ལྟམ། སྤྱོད་པ་སྤང་བོ་དམ་རྣམ་ལ་སྤྱོད་པ། ཏ་ན་ག་ན་བཞི་རྣམས་གསང་
 དགོས་ཤིང་། མ་གསང་ན་མ་དད་པ་སོགས་གྱིས་སྤྱོ་བསྐྱུར་འབྱུང་རོ། །རང་གི་སྤྱན་
 མོར་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱགས་དང་དགོས་ཤིང་དེ་མ་གསང་ན་གཤོན་བཤེགས་
 ལྷ་སྤྱར་བསྐྱུས་ནས་བར་ཚད་ཚོམ། གཟུངས་མ་ལས་རྒྱ་མ་གསང་ན་འདུལ་སྣོམ་ལ་
 སྤྱོ་བསྐྱུར་འབྱུང་། སྤྱད་པའི་རྣམས་མ་གསང་ན་དངོས་བྱུབ་ཡལ་བའི་སྤྱིར་གསང་

བཞི་དང་། བར་གསང་བཞི་ནི། ལྷན་པའི་གནས་མ་གསང་ན་བཞེགས་རིགས་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་གཟུངས་ནས་བར་ཚོད་ཚོམ་ཉན་ཆེ། ལྷན་པའི་དུས་མ་གསང་
ན་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་དེར་བསྐྱེམས་ནས་བར་ཚོད་ཚོམ་ཉན་ཆེ། ལྷན་
པའི་ཕྱོགས་མ་གསང་ན་གཞན་གྱི་སྐབ་དོག་དང་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་གཉིས་སོགས་ཀྱི་
གཞིར་འགྱུར། ལྷན་པའི་རྗེས་རྟུན་རྟེན་གཡང་བཞི་སོགས་མ་གསང་ན་ཁ་སྐྱས་
སོགས་འབྱུང་ཉེན་ཆེ། ལྷན་པ་དེ་བརྒྱུམས་ནས་མཐར་མ་ཐོན་གྱི་བར་གསང་དགོས་
བས་ན་བར་གསང་ཞེས་བྲལ་ཞིང་།

གསང་བར་འོས་པ་ནི། དུད་སྐྱེམས་དང་གཏོར་མ་དང་ཚོགས་དང་རྟན་རྟེན་ཕྱིར་
བ་མར་མའི་སྡོད་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་ཕུག་རྒྱ་དཀྱིལ་འཁོར། སྤེལ་བུ་རྩ་རྒྱུང་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱོད་པ་ཚིག་གཅིག་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་པ་བཟང་ངན་མཚང་འབྲུ་བ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་པའི་སྡོད་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་གསང་ན་རང་
ཉིད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ན་གསང་བར་འོས་པ་དང་།

གསང་བར་གཉེར་དུ་གཏད་པ་ནི། ལྷ་མ་སློབ་དཔོན་དང་རྡོ་རྗེའི་མཆེད་ལྷུས་
རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་ཞེས་བྲལ་བ་གསང་བར་མཛད་ཅེས་གཉེར་དུ་གཏད་པ་
སྡེ་གསང་མཐའ་རྣམས་པ་བཅུ་དང་། གཞུང་གི་བཞགས་ཚིག་ལྟར་ན། དང་པོ་བྱང་
རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རིག་འདྲིན་རྣམས་བཞིའི་ས་རིམ་གྱིས་
མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐབ་སྤར་མ་ལའ་པའི་
སྤར་ཞེན་སྤར་སྡེ་ཅི་སྤར་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་ལྟའི་སྤར་སྡོམ་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་མ་ལའ་
པར་མི་ལྟ་བར་སངས་རྒྱས་དཔོན་སུ་ལྟ་བ་སོགས་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་བསྤར་བར་ཁས་

སྐྱེས་པ་དང་འགལ་བ། རབ་འབྱུངས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ། ལྷན་པར་
དུ་རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་སྣ་དང་མེ་ཉོག་ལོག་པའི་སྣ་དང་། དམ་རྒྱ། ལས་རྒྱ། ཚོས་རྒྱ།
ལྷན་ཚེན་ཉེ་ལྷན་རྒྱ་བཞི་དང་བཅས་པ་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྐྱོན་དགོས་པ་
ལ། བྱིང་རྒྱུག་གི་དབང་དུ་སོང་ནས་མི་གསལ་བ་དང་།

རྒྱ་མཁོར་བ་ཅ་བའི་སྣགས། བསྐྱེད་བ་རྒྱེན་གྱི་སྣགས། བསྐྱེད་བ་སྣོད་བསྐྱེན་
པའི་སྣགས། ཁ་རྒྱུར་བཤམ་བུའི་སྣགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པ་དང་།
བསྐྱེན་པའི་གངས་ཚགས་པ་དང་། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བའི་སྤྱིར་དུ་རྒྱུན་གྱི་ཚོ་
གའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཉ་སྟེ་བཙོ་ལྷ་ནམ་བུ་དང་། ཤི་སྟེ་གཞུང་སྟོང་གི་དུས་དང་།
མོ་རེད་ཉི་ཉོས། དགོངས་མོ་སྟེ་ཉིན་གྱི་དུས་གསུམ། མོད་དང་། མོད་ཡོལ། སྲིབ།
མོད་འཁོར། ལམ་སྤེད་ཚུན་བཅས་མཚན་གྱི་དུས་གསུམ་སྟེ་དུས་བྲག་ལ་བྱི་ནང་
གསང་བའི་མཚོད་པ་ལ་མ་བཙོན་པར་ལོ་དང་སྐྱ་བའི་བར་དུ་འདས་པ། བསྐྱོན་
བསྐྱེད་སྐྱབ་སོགས་ཁས་སྐྱེས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་འི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མ་
བྱིས་པ་སོགས་གསུང་གི་དམ་ཚིག་འགལ་བ། ལྷ་མ་གོང་མ་རིམ་བྱོན་རྣམས་ནས་
སྣོན་ནས་སྣོན་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་སྐོབ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དགྲིལ་འཁོར་ཟང་མོར་བཟུགས་སྟེ་སྣོད་གསང་བའི་མཐའ་
བཟུ་སོགས་མན་དག་གི་སྐོན་ས་གཉིད་དུ་གཏད་པ་སོགས་ཕྱགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་
འགལ་བ། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་དང་མ་རིག་པའི་སྣོན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་
ཞིང་ཚོས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་རྟོ་རྟོའི་སྐོབ་དཔོན་ལ་ལུས་
ཀྱི་སྐོན་ས་ལུས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། དག་གིས་ཡོན་ཏན་མི་བརྗོད་པ། ཡིད་གྱིས་ཡོན་

ཉན་བཞུག་པར་མ་བྱས་པ། རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་དམ་ཚིག་གིས་འབྲེལ་བའི་བྲལ་རྒྱ་
མའམ་ཡུམ་སོགས་ལ་སྡིང་ནས་སློད་ཅིང་བྲལ་ས་དང་འགལ་ཉེ་བཀའ་ཆད་ཀྱི་
གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྡོད་པ་མ་དག་པ། དམ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེ་
རྗེའི་མཆོད་ལུས་རྣམས་ལ་དྲུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་བྲལ་རྗེས་སོགས་
བརྒྱ་བ་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལེན་སྡོད་པ་གཤེ་བསྐྱར་བའི་སྐྱེས་པ་སོགས་
མི་བཟང་པའི་དུམ་འག་པོས་མཐར་བའི་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ཕྱི་ལྷོ་དྲུག་ལྷོ་སྡེ་
འགྱུར་གྱི་སྤྲི་གསྐྱིབ་ཉེས་ལྷུང་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་སྡིང་ནས་བཤའ་ས་པ་སོགས་
ལྷོ་བའི་བཤའ་ས་པ་ལྷུང་ཆེན་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྷོ་བྱ། སྐོམ་པའི་བཤའ་ས་པ་
སྤང་བོ་ཆེ་རྒྱུང་ཉལ་བ་ལྷོ་བྱ། སྡོད་པའི་བཤའ་ས་པ་ནགས་ཚལ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྷོ་བྱ།
ཚིག་གི་བཤའ་ས་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཆད་སོག་པ་ལྷོ་བྱ་སྡེ་བཞིའི་སྐོ་ནས་བཤའ་ས་
དཔོན་པས། བཤའ་ས་བྱ་བཤའ་ས་བྱེད་བཤའ་ས་ཡུམ་རྣམས་སློབ་ཅུལ་གྱི་པར་
བཏབས་ཅོམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་རྒྱ་གསུམ་སྐབ་ཏུ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅོམ་ཡང་མེད་
པ་ཀ་དག་གི་ངང་དུ་བཞག་ལ་བརྒྱ་ཉེ་རུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བ་ཞི་བཤའ་ས་པའི་
རྒྱལ་པོ་མཚོག་ཏུ་གསུངས།

། རྒྱུན་དབབ་བཤའ་ས། །

བརྒྱུད་པ་རྒྱུན་དབབ་བཤའ་ས། རང་ཉིད་དཔལ་ཆེན་སོར་གསལ་བའི་སྡིང་ག་དང་
སྡོར་མཚམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་སོ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བ་འཕྲོས། འོག་མིན་དང་བརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་
སྐས་བཅས། ཡི་དམ་རྒྱལ་བ་ཞི་ཞིའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོག་པ་ཅོམ་གྱིས་

ཐུགས་རྒྱུད་ཟེན་མེད་གྱི་བདེ་བས་དགེས་ཏེ་སྤྲད་གྲེས་པའི་གར་མཛད། གསུང་
དགེས་པའི་སྤྲད་བྲངས་སྦྲར་སྦྲར། །ཐུགས་བཅེ་གཏུང་གི་དགོངས་པ་ལམ་མེ་བའི་
ངང་ནས་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ཡི་དམ་སྦྲུབ་སྡེ་བརྒྱད། བྱང་པར་
བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གྱི་སྦྱ་
གསུང་ཐུགས་ལོན་ཉན་ལམིན་ལས་གྱི་ཁྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བྲང་དཔག་ཏུ་
མེད་པ། ལྷ་ལི་ཀྲ་ལི་སྣོང་པོ་ཉེ་སྣོང་བརྒྱ་རྩེན་རྩེ་རྩེ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
མཚན་གྱི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྦྱོན་བྲངས།

བྱང་པར་བདེ་གཤེགས་ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་ཚོགས་ལས་ཞི་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་སྦྱའི་
གཟི་བརྗེད་འོད་མདངས་ལམ་མེ་བས་དགེས་པའི་གར་རིགས་སྤྲ་ཚོགས་བརྒྱུར་
ཞིང་འཇའ་དང་འོད་དུ་སྣང་སྣང་། གསུང་སྦྱོན་པའི་སྤྲད་བྲངས་སྦྲར་སྦྲར། །ཐུགས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མདངས་མི་བཟོད་པ་བརྗེད་དང་བརྗེད་ཡི་ལན་རྣམས་ལམ་
ལམ་དུ་གཏས་པར་མཛད་པའི་མཛད་པ་ཅན། དེལ་བྱ་སིལ་སིལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱོག་པ། ཁྲོ་
པོའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བརྗེད་པའི་སྣངས་སྣངས་གྱིས་གར་སྤྲ་ཚོགས་བརྒྱུར་ཞིང་རྒྱ་
པར་དུ་ལྷ་རྩོའི་སྐྱ་སྐྱད་འབྲུག་ལྟར་སྐྱོག་ཅིང་སྦྱུ་ལས་སྦྱེས་པའི་མེ་མཚོན་བཟག་ཏུ་
འཕྲོས་པས་ནག་སྐྱོགས་བཞགས་རིགས་གྱི་ཚོགས་རྣམས་མཐར་སྐྱོད་ཅིང་དགར་
སྐྱོགས་སྐྱོད་བ་རྣམས་དབྱ་འཕང་བསྐྱོད་པར་མཛད་པ་ཉེ་མེད་གྱི་རྒྱལ་སྦྱོན་སྦྱ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་སྦྱུ་ལས་ཁམས། གནས་ཁང་། སྦྱུ་རྒྱས། རང་ཉིད་དང་
བཅས་པ་ལ་སིལ་སིལ་ཐིམ་པས་བཟག་མདངས་གཟི་བརྗེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
ཚོ་བདེ་བག་ཁྲོ་ཞིང་དཔལ་དང་གཡང་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་དང་བཅས་པའི་

སློབ་ཤེས། བབས་བྱུག་འདས་བཞི། ཅ་སྒྲགས་བཤམ་བྱུང་དབབ་སྒྲགས་ཡིག་འབྲུ་
བཅུ་གཅིག་པ་བཏགས་པ་མང་དུ་བརྒྱ་ཞིང་གི་དབབ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུང་སྐྱབས་ཀྱི་གྲིབ་རྒྱབས། འཆི་བ་མེད་པའི་ཆོ། གཞོམ་གཞིག་
མེད་པའི་ལུས། བོར་ཟག་མེད་པའི་དབལ་འབྱོར་ལོངས་སློང་བཅས་ཞི་རྒྱས་དབང་
དག་གི་འཕྲིན་ལས་རབ་འབྱམས་མཚོག་དང་སྐྱེ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་
ཐམས་ཅད་བྱང་སྟེ་རང་ལ་ཐེམ་བ་བསམ། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ན་བཀྲུགས་པའི་
ཚོགས་ཞིང་གི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་རང་དང་མཚོད་རྗེས་གནས་ཁང་
བསྐྱབ་རྗེས་བཅས་ལ་ཐེམ་བར་བསམ་ཞིང་། བརྗོ་ཨོ་ཀུ་ཤ་ཞེས་འགྲུགས་སྒྲགས་
བརྗོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲིབ་དབབ། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་རང་དང་གནས་ཁང་དང་
ཡུལ་སློབས་རྣམས་བག་མི་ཤོ་ཞིང་ཡིད་མི་སློབ་དང་། མི་ཤེས་པའི་མཚན་མ་ངན་
པ་མང་བ་སོགས་བྱང་ཆེ་སྐར་བག་ཐེབས་ཡིད་སློབ་ཉམས་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་དང་
མཚན་མ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འདི་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པར་གསུང་།

༼ མཚོད་ཀུན་སྐྱུངས་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ༽

དགུ་བ་མཚོད་ཀུན་སྐྱུངས་པའི་རིམ་པ་ཞེ། རང་སྣང་གསལ་བའི་སྐྱབས་གའི་
རྗེ་མིག་ལས་རྒྱ་གངས་མེད་སློབ་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྐྱི་ནང་
གསང་བའི་མཚོད་རྗེས་རྣམས་ཀྱི་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཞེན་གྱི་འཛིན་བ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེན་ཤིང་སྐྱུངས་ཏེ་སློབ་བྲལ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
དུ་དག་པར་མོས།

༼ མཚོན་ཀུན་སྒྲེལ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ༽

བཅུ་པ་མཚོན་ཀུན་སྒྲེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། ས་ཅད་འདིས་བསྐྱུས་པའི་གཞུང་
དངོས་མ་མེ་རང་ལ་མི་འདུག །སྐྱབས་འགྲེལ་སྐྱ་ཆེན་སྒྲོམ་ཁོག་ནང་ཡོད་འདི་ལྟར།
ཅུང་ཅུང་མ་འབྱེད་དགོས་རྣམས་ཨ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མང་པོ་
བསམ་གྱི་བྱུང་བ་དང་སྣོད་ཡང་ཞིང་ཚང་བར་སྒྲེལ་བ་བསམ།

༼ བྱི་མཚོན་གྱི་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ༽

བཅུ་གཅིག་པ་བྱི་མཚོན་གྱི་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་ཡི་དམ་ཏུ་གསལ་བའི་
རྒྱགས་ཀའི་རྗེས་སུ་རི་ཡི་ཁྲི་གསུམ་ཚུ་ཡི་ཐེག་པ་གཅིག་རྗེས་གཅིག་ནན་ལྟར་
འཕྲོས་པས་རི་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར། ཡི་ལས་རྒྱུང་བྱུང་། ཁྲི་ལས་རྒྱ་རྒྱུ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་མཚོན་རྗེས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། མཚོན་པ་
རྣམས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་མཚོན་པ་རང་རང་གི་གདོན་ལ་སོགས་པ་དང་ནང་གི་
ཨ་འཐས་ཞེན་འཇིན་སོགས་མ་དག་པའི་སྐྱོན་རྣམས་བསྐྱེད་པ་གཉོར་བུ་སྤྲུལ།
རྗེས་སུ་ཡ་དཀར་པོ། །ཨ་དམར་སེར། ག་སེར་པོ། །ན་དཀར་པོ། །ཤ་སྐྱ་ཚོགས་
མདོག་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཆད། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས། ཨར་རྩི་མ་
དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་སྐྱུར་གཅོང་ཞིང་བྱི་ཞིམ་པོའི་མཚོན་
ཡོན་ཐོགས་པ། བདུག་སྒོས་མ་དུད་ཁ་ཅན་དན་དང་ཨ་ཀ་ཅུ་དང་དུ་ཅུ་ཀ་དང་གྲུང་
གྲུམ་ལ་སོགས་པ་ཉོབ་སུ་དང་སྤེལ་དང་རེད་སུའི་སྐྱོར་བ་སོགས་སྒོས་སྐྱ་ཚོགས་
བསྐྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་པོར་ཐོགས་པ། མེ་ཉོག་མ་དཀར་པོ་སྤུག་གཡམས་
བརྒྱ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་མའི་ཡུལ་གྱི་མེ་ཉོག་སྐྱ་ཚོགས་འཐོར་ཞིང་། གཡོན་

མེ་ཉོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོང་བ་འཛིན་པ། མར་མེ་མ་
དམར་མེར་མེ་ཤེལ་རྩ་ཤེལ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ཉེན་གྱི་སྟུན་པ་འཛོམས་ཞིང་
སྣང་བ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ལོར་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཅིང་གསེར་དཔུལ་ལ་
སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྣོད་དུ་སྣང་གསལ་གྱི་མར་མེ་འབར་བཞིན་
བར་བསྐྱམས་པ། རྗེ་ཆབ་མ་མེར་མོ་ཕྱག་གཡོན་ག་ལུར་ཅན་གྱུར་གྱུམ་སི་ལ་
སོགས་ཀྱི་ཞིམ་པོའི་བྱུག་པས་གང་བའི་དུང་པོར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་སྣ་ཚོགས་
འཛིན་ཅིང་ཕྱག་གཡམས་པས་བྱུག་པ་འབྲུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། ཞལ་ཟས་མ་
དམར་མོ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཤིང་ཉོག་སོགས་སྣ་མིའི་བཟང་བཅའ་སྣ་ཚོགས་དང་
ཞལ་ཟས་རྒྱ་མཚོ་མར་བྲགས་པའི་སྣ་བཤོས་སོགས་ཀྱི་གང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་
སྣོད་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་ཉེ་འབྲུལ་བའི་རྩལ་ཅན། རོལ་མོ་མ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་
ཕྱག་ན་དུང་དང་རྒྱ་གླིང་དུང་དཀར་གླིང་བུ་ལ་སོགས་པ་འབྲུད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅན།
མི་མི་སྣ་སྟུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅན། སྐབ་དང་སིལ་སྟུན་ལ་སོགས་
དཀོལ་བའི་བྱེ་བྲག་ཅན། ར་དང་ར་པོ་ཆེ་སོགས་བརྒྱུད་པའི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པ་
ཐོགས་ཤིང་། གཟུགས་དང་ལང་ཚོའི་དབལ་སྟུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྟན་པ།
གོས་དང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་ཅིང་སྟུན་པའི་སྐྱེད་བྱུངས་དུ་མ་དར་དེར་སློབ་ཅིང་། རབ་
དུ་མངར་བའི་རྗེ་ཞིམ་པོ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀུན་ནས་བྱོ་བའི་མཚོད་པའི་སྣ་མོ་དུ་མ་
སློ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ།

། སྟུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ། །

བརྒྱ་གཉེས་པ་སྟུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ཡི་གེ་

གསུམ་ཚད་སྐོན་སྐོན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེགས་གཏོར་བུ་སྤྲུལ་ཤིང་སྤྲུངས། སྐོན་སྐོན་
 པ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་བཅུད་ཀྱི་གོ་སར་འཁོར་ལོ་
 ཅིག་པ་བཞི་པའི་སྟེ་བར་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། འདར་དུ་ཉི་མ་དམར་
 པོ། །སྐོར་རིན་ཚེན་ལྷུང་བརྒྱད་པ། ལུབ་ཏུ་ལྷ་བ་དཀར་པོ། །བྱང་དུ་ལྷ་ཚོགས་དོ་རྩེ་
 རྒྱ་གམ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་པ། དབྱུས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གཡས་སྐོར་དུ་རྒྱ། དེ་རྒྱ།
 འག་ཚེན། དེ་ཚེན། ལྷན་པ་ལཱའི་སྟེང་དུ། ཨི་སྤྱི་དམར་པོ། །སྤྱི་སྤྱི་སྤོན་པོ། །སྤྱི་མི་མེར་
 པོ། །ཚོ་མི་དཀར་པོ། །རྒྱ་རྒྱ་སྤྱང་གུ་སྟེ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བཅུདེ་ས་བོན་གྱིས་
 མཚན་པ། སྤར་ན་པའ། ཞེས་བརྗོད་ས་བོན་བཅུ་ལས་འོད་འཕྲོས་དོན་གཉིས་བྱས།
 མི་ཉ་ར་ན་རྒྱ། ཞེས་བརྗོད་འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་ལས།
 བརྒྱ་བྱིལ་བྲ། དོ་རྩེ་བྱིལ་བྲ། རིན་ཚེན་བྱིལ་བྲ། འཁོར་ལོ་བྱིལ་བྲ། རལ་གྱི་བྱིལ་བྲ་སྟེ་
 ལྷག་མཚན་སྤར་གྲུར་སྤྱག་མཚན་དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་དོན་
 གཉིས་བྱས། འཁོར་འདས་ཀྱི་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་
 ལས། དབྱུས་ནས་ཅམས་ཏེ་སྤར་མཐའ་དམར་པོ་གོས་དཀར་མོ་དང་སྐོར་བ། མི་
 བསྐྱོད་སྤོན་པོ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་སྤྱག་མ་དང་སྐོར་བ། རིན་འབྲུང་མེར་པོ་རིན་ཚེན་
 སྟོལ་མ་དང་སྐོར་བ། རྣམ་སྤར་དཀར་པོ་སྤྱན་མ་དང་སྐོར་བ། དོན་གྲུབ་སྤྱང་གུ་སྟོལ་
 མ་དང་སྐོར་བ། ཡབ་རྣམས་སྤྱག་གཡས་རང་རྟགས་ཀྱི་སྤྱག་མཚན། ལྷགས་ཀར་
 འཛིན་ཅིང་། གཡོན་བྱིལ་བྲ་བཀྱར་བརྟེན་པ། ཡུམ་རྣམས་སྤྱ་མདོག་ཡབ་དང་
 མཚོངས་ཞིང་སྤྱག་གཡས་རང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བཅས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་ནས་
 འབྲུད་ཅིང་། གཡོན་བྱིལ་བྲ་སྤྱགས་ཀར་འཛིན་པ། ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་

གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྐྱོར་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སློབ་མས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོར་མཚམས་ནས་བབས།

དོན་གཉིས་བྱས་སློབ་མས་འཇུག་གི་བདེ་བའི་སྐྱོད་དང་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འབྲུ་
གསུམ་འཕྲོས་པས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པའི་སྦྱོད་བཅུད་གྱི་བདུད་ཅིའི་སྦྱིང་པོ་
རྣམས་བསྐྱུས་ཏེ་ཡུམ་ལྷ་ལ་ཐེམ་པས་རྗེས་ཆགས་གྱི་བདེ་བ་ཆེས་ཆེར་གཡོས་ཏེ་
ཡབ་ཡུམ་རྣམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་འོད་དུ་ལྷམ་གྱིས་ལྷ་སྟེ་སྐྱུ་ཉིག་དཀར་པོ་དེ་མེད་
གྱི་མདོག་ལྟར་དཀར་བའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་སྦྱང་དུ་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོ་དཀར་པོ། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ཨ་ལས་
ཟླ་བ་དཀར་པོ་དང་། སྲིན་ལག་མ་ལས་ཉི་མ་དམར་པ་སྟེ་གཟུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་གསལ་བ། སྐར་ཡང་བདུད་ཅིའི་སྦྱང་དུ་བརྒྱ་འདབ་མ་བཞི་པའི་ལྷ་བར་ལས་
གྱི་རྟ་མགིན་སྐྱུ་མདོག་དམར་ནག་གཡམས་བརྒྱ་གཡོན་རྟོ་རྗེ་རྒྱ་གམ་བསྐྱོལ་ཐབས་སུ་
འཛིན་པ། དབྱ་གཙུག་ཏུ་རྟ་མགིན་ལྷ་བྱེ་རྟོ་ལྷིག་དམར་པོས་མཚན་པ། ཤར་ཏེ་
མདུན་དུ་མི་པམ་མ་དཀར་མོ་ལྷགས་ཀྱི་འཛིན་པ། གཡམས་སུ་ཁྲི་གཉིད་ཅན་མ་སེར་
མོ་ཞགས་པ་འཛིན་པ། རྒྱབ་ཏུ་རལ་གཅིག་མ་དམར་མོ་ལྷགས་སྦྱོགས་འཛིན་པ།
བྱང་དུ་རོ་ལང་མ་ལྷང་གྱུ་དེལ་བྱ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་སྐྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཏེ་སློབ་མས་འཇུག་
མངོན་པ། ཚོ་སར་བརྩེ་ཨ་ཐེ་ཏ་མྱོ། ཞེས་བརྗོད་བས། རྟ་ཞལ་ལྷང་ལྷའི་སྦྱང་གི་
རྩི་རྣམས་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་མཐེབ་སྲིན་ཉི་ཟླ་གཟུ་ཁ་སྦྱོར་གྱི་བར་དུ་བརྒྱབ་བ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ།

རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐབས་ཅད་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱུན་བྲངས།

དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཉམ་སྦྲོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་མཐོན་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱད་ལུས་
བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་དུས་གཅིག་ཏུ་བབས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡབ་ལུས་ལྡོ་འོད་དུ་བྱེད་
བདུད་ཅེར་འདྲེས་པས་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདང་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
མེད་གྱི་སོང་བར་བསམ།

། གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ། །

བརྒྱ་གསུམ་པ་གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་ནི། ས་པོན་གསུམ་ལས་མེ་རླང་རྒྱ་
གསུམ་བྱུང་སྟེ་གཏོར་མའི་སྟོན་རྣམས་བསྐྱེད་གསུམ་གཏོར་བརྒྱལ། གཏོར་སྟོན་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་གཏོར་རྣམས་ཤིང་བདུད་ཅི་སྟེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟེང་དུ་ཉི་
མའི་དབྱིལ་འཁོར་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་པོ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདྲའི་རྒྱུན་
གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀ་དག་གི་རང་དུ་རྒྱུངས་ཤིང་རྒྱར་ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་འདབ་
བརྒྱད་ཨ་ཡིག་དམར་པོ་དང་བཅས་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདྲའི་བྱེད་པས་ཡེ་
ཤེས་སྟེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་སྤྲུལ། བདུད་ཅིའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་བའི་
དབྱིལ་འཁོར་རྩྭ་ཡིག་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་ས། རྒྱར་འདྲེས་ཡོངས་སུ་
སྤྲུལ་པ་ལས་གསུགས་གྱི་སྟེ་མོ་དཀར་མོ་མེ་པོང་འཛིན་པ། སྤྱིའི་སྟེ་མོ་སྟོན་མོ་མི་
མོ་འཛིན་པ། དྲིའི་སྟེ་མོ་སེར་མོ་བསེལ་བའི་རང་དང་དུན་པའི་བྱི་བཟང་སྟེ་ཚོགས་
གྱི་རྒྱས་བཀང་བའི་དུང་མོར་འཛིན་པ། རོའི་སྟེ་མོ་སྟོན་མོ་ཞལ་ཐས་སྟེ་ཚོགས་
གྱིས་གང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་འཛིན་པ། རིག་བྱའི་སྟེ་མོ་སྤྲུང་བུ་སྟེ་ཡི་གོས་བ་རྩ་
མི་ཀ་སོགས་གོས་སྟེ་ཚོགས་འཛིན་པ། ཚོས་གྱི་སྟེ་མོ་རྟོ་རྟོ་བྱིལ་དུ་བརྒྱུད་སྟེ་

འཇུག་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལ་སྟེ་གཞུགས་དང་ལང་ཚོའི་དཔལ་ཕྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་
ཞིང་མཚོང་རེག་ཅམ་གྱིས་ཡང་དགའ་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱས་པའི་
མཚོན་པའི་སྤྱིན་ཕྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ། བང་ལྟར་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདུད་རྩིའི་
རང་བཞིན། ལྷན་དུ་དཔང་མཚོ་བའི་རབ་ཅམ། རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོང་གསུམ་དང་མཉམ་
པའི་གཏོར་མར་གྲུང་པར་མོས།

། རྟེན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་བཤད་པ། །

བརྒྱབ་ཞེས་རྟེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རི་ཡི་ཁྲི་གསུམ་སྟོས་པས་མེ་རླང་རྒྱ་
གསུམ་གྱི་རྟེན་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་ཞུམས་བསྟེགས་གཏོར་བལྟས། སྟོན་སྟོན་
པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་མ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་མེར་ཞིག་
དང་། རང་ཡི་དམར་དུ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱི་མིག་ལས་ཡི་གེ་རི་དམར་པོ་ཞིག་
འཕྲོས། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་དངོས་འཛིན་གྱི་ཆགས་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
ཞིང་སྦྱངས། འོད་ཟེར་རྩེ་འདུལ་རི་ཡིག་ལ་བེམ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས། རོ་མོ་
ཆགས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞུས་པ་རྟེན་རྒྱ་མཚོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་གང་བ་ར་
སྟོང་རབ་དུ་བརྒྱག་ཅིང་གཡོ་བ་ཆེན་ཆེན་གྱི་དར་ཆགས་པ། བརྒྱབ་པ་གྱི་ཞིགས་མ་
ཞུས་པས་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་དབག་དུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་མཚོན་ཡུལ་ཞུས་པ་
ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པར་བྱས་པའི་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ལྱེད་
ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མོས་ལ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། གྱིན་གྱིས་རྫོབས་
པའི་སྤྱགས་ཞུས་སྤྱན་ལྷན་ལྷན་གསུམ་བརྒྱ་ཞིང་། ལྷན་པ་སྤྱན་ཆེན་གྱི་སྤྱབས་
ཉེར་གཅིག་རེ། ལྷན་པ་མིག་འཕྲེད་ལས་ལན་བདུན་བདུན་བརྗོད་དགོས་པར་

གསུངས། དེ་རྣམས་ནི་སྒོན་འཁྲུང་རིམ་པའོ། །

། དངོས་གཞི་བཤད་པ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། ཉིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་ཉེན་བཟེན་པ། སྤྲོན་གསལ་
སྤྲོན་འཛེན་བཞུགས་གསོལ་བྱུག། སྤྲི་མཚོད་འདོད་ཡོན་སྤྲོན་དངོས་བྱུག། གཏོར་མ་
རྟུ་སྤྲོར་སྤྲོལ་མཚོད། སྤྲུ་མཚོད་བསྟོད་པ་འཇོ་བ་དེའི་བསྟོད། དངོས་བྱུག་སྤང་བ་
དངོས་གཞིའི་ཁྱིགས། ཞེས་པ་ལྟར། ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་གསུངས་པས།

། ཉིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་བསྟོལ་པ། །

དང་པོ་ཉིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་བསྟོལ་བ་ནི། གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན།
འབྲས་བུ་རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
ཉིང་འཛིན་ནི། ལྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པའོ་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་ཁྱེད་ཅེད་གཞི་
ཡེ་ནས་མ་བཅོས་པ་མཚན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཀ་དག་གསལ་ཡེ་
དག་དག་གི་སྤྲོ་བརྗོད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཐོག་མར་འདྲིར་འབྱུང་། བར་དུ་འདྲིར་གནས།
ཐ་མར་འདྲིར་འགག་སོགས་བསམ་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བརྗོད་བྲལ་སྤོ་འདས་
ཡོད་མེད་ཉམས་ཚད་ཀྱི་མཐའ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྤྲང་སྤྲིད་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་
ཤིང་། དེའི་རང་དུ་རྫོགས་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་སྤྲོ་
བསམ་བརྗོད་བྲལ་གྱི་རང་ལས་འདར་མི་རུང་བས་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ། །ལྟོང་ཞིང་

བདག་མེད་པ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་སྡོ་སངས་ལྷུང་ཐོག་རེག་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་
གསལ་ལ་དྲངས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྷུང་ཡངས་ཤིང་གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་ལྷམ་མེ་
ལྷན་ནེ་ལང་མ་ལྷུང་མ་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་ཞིང་ཅིར་ཡང་ལྷུང་བའི་དོས་
གཟུང་དང་བྲལ་བར་བལྟ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གཞི་ལ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་
ཆེ་འབྲུང་བ་བཞིའི་རྟེན་དུ་ལྷུང་བའི་རྒྱུད་རགས་བ་རྣམས་ཐེམ་ཞིང་། ལྷུང་བ་གསུམ་
ཀྱི་མཐའ་སྟོང་བྲེད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རེད་ནམ་མཁའ་གཡལ་དག་གི་མདོག་
འདྲ་བའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཤིང་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་
སྐྱོང་བར་བྲེད་བ་ནི་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་དུ་འབྲེར་ཚུལ་དང་།

ལམ་ཀུན་ཏུ་ལྷུང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། གང་གི་གཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་རྟོགས་
པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གང་
ལྷུང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་འདི་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་ལྷུབ་པར་ཨ་འཐས་བདེན་
བདེན་ཏྟག་ཏྟག་ཏུ་ལྷུང་སྟེ། ལྷུང་བ་ལྷུང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་འཇུག་རྟོག་གིས་སྲིད་
པའི་ཅེ་མོ་ནས་དཔྱལ་ཁམས་ལ་སྤྱག་གི་དུ་དབང་མེད་དུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
འདི་རྣམས་སྟོང་རེ་རྗེ་སྟམ་བ་སྟོའི་བྱུང་དུ་ལྷུང་རེར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཇི་
ལྷུང་ཤར་སྤུམ་ཆེ་བ་དེ་ལྷུང་འཛིན་མེད་ཚུན་དུ་གི་ཆོ་བ་ལྷ་ལྷུང་ལྷུས་ཉེ་དེ་དག་མ་
དག་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཅུལ་ལྷུང་ཐམས་ཅད་མཁའ་དབྱིངས་སུ་སླློན་དཀར་ནག་སྟོ་
བྱུང་དུ་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་གོང་གི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་
ལྷགས་ཕྱོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ལྷུབ་པ་དང་། ལྷུ་ལྷུས་རགས་བ་དང་བྲལ་བའི་བར་དོ་རྣམ་
སྟོན་གྱི་ལྷས་སྤ་བ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་རི་རབ་ཁང་བྱིམ་སོགས་གང་

ལ་ཡང་ཚོག་མེད་དུ་རྒྱ་ལུས་པའི་སྐྱུ་ལུས་ལྷ་མོ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བར་བྱེད། རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། གཞིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཁའ་དབྱིངས་ལྷ་ལ། ལྷིང་རྗེ་ཀུན་རྣམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ལྷིང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང། ལྷིང་རྗེ་ཀུན་རྣམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་ལྷུང་དུ་འཇུག་པ་ལས། མཁའ་དབྱིངས་དག་པ་ལས་སྐོ་ལུང་དུ་སྐྱོན་དལ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཞི་རང་རིག་ཡི་གེ་རྒྱ་མོག་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེད་བ་ནི་རྒྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། བར་དོའི་ཡིད་ལུས་ལྷ་མོས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་ལུས་པས་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལེན་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་ལ། བ་མའི་མངལ་གྱི་ཉེ་མཚམས་མིའི་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲོགས་པ་ན་སྲིད་བ་སྐྱེས་ཏེ། སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས། དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུངས་འབྲས་སྐྱབས་ལྷུ་གསུམ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གསང་སྐྱབས་གསང་མའི་ཐ་མལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལས་རྒྱུངས་འབྲས་སྐྱབས་ལྷུ་གསུམ་འབྲུབ་པའི་ལམ་འཁྲུང་གྱི་གདམས་པ་རྟེན་མའི་སྐབས་ཉིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་དུ་ཚང་བར་གསུང་པའི་གནད་ནི་དེ་ལྟར་ལགས།

། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ། །

གཉིས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་ཉིད་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུང་གྱི་སྐྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་གཞི་སྤྱིའི་འབྱུང་བ་ལྟ་དང། རྟོག་བྲལ་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས། དབྱུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གི་ཁམས། རོད་ལ་སོགས་པ་མའི་ཁམས། ཁྲག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་ཁམས། ཤ་ལ་སོགས་པ་ས་

ཁམས་ཉེ་ནང་གི་འབྲུང་བ་ལྷ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་འབྲུང་བ་ལྷ་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་
ཡིག་དེ་ཉིད་ལས་ས་ལོན་ལྷ་རྒྱུ་ཡིག་དང་བཅས་བ་ཚད་པ་ལས། རིམ་བཞིན་ནས་
མཁའ་སྐོ་སྐྱེ་བྱ་གསུམ་ཚོས་འབྲུང་གི་དཀྱིབས་ཅན་གདེང་ག་ཆེ་བ་ཤེན་དུ་རྒྱས་
ཞིང་ཅ་བ་ས་བ་ཕྱར་དུ་ལྷག་པ། རྒྱུད་དཀྱིལ་གཡོ་བ་རྒྱ་གམ་ལྷང་གྲུ་བཅད་ཁའི་ལྷར་
གཉིས་སུ་བ་དན་ཅེ་གསུམ་པས་མཚན་པ། མེ་དཀྱིལ་དམར་པོ་སྐྱེ་གསུམ་མེ་ལྷོ་
འབར་བའི་འཕྲེང་བས་མཚན་པ། ལུ་དཀྱིལ་ཁྲག་མཚོ་རྣམས་པོ་ར་སྐོང་རབ་དུ་འབྲུག་
ཅིང་ཚིལ་ཚེན་དང་ཚགས་བ་ས་དཀྱིལ་སེང་པོ་སྐྱེ་བཞི་བ་རྩོལ་རྒྱ་གམ་གྱི་རྣམས་
ཅན་བརྟན་ཅིང་བརྗིད་པ།

དེ་དག་རིམ་བཞེགས་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱི་རི་རི་རབ་དང་ནང་གི་རུས་བ་རྣམས་པར་དག་
པའི་ཤིང་རུས་སྤྱང་པོར་སྤྱངས་པའི་རྣམས་བ་ཅན་གྱི་རི་རབ་སྐྱེ་བཞི་བ་ཅེ་མོའི་མཐའ་
བད་དུ་ལྷོ་རྒྱ་དང་མཉམ་ཞིང་། རི་རབ་གྱི་ཅེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞིར་སྤྱར་
པའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་ཚོགས་རྩོལ་ལྷོ་བ་སྐྱེ་བཞི་ལེ་བ་ཚག་མཐིང་ཁ། དུ་རྣམས་དུ་ཁྲི་དང་
ལྷོགས་མདོག་འདམས་ཁ་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྩོལ་ལེ་གཞི་ལྷོ་སྐྱེགས་ལྷ་སྤྱི་
བར་གསེང་ནས་རྒྱལ་སྐྱོན་སྤྱི་རྩོལ་རྩོལ་རྒྱུས་གཏམས་པའི་གཞི་བསྐྱེ་ཞིང་བརྟན་
བ་ལ་སྐྱོགས་པོ་པོར་རྩོལ་ལྷོ་སྤྱི་རྣམས་པ་གྱིས་བ་སྤྱར་གསལ་བའི་ལྷོ་བར། །རང་གི་
གཟུགས་སྤྱང་རྣམས་པར་དག་པའི་རྣམས་སྤྱང་གི་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཡིག་ལྷོ་བ་ལས་སྤྱང་
བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཕྱི་རིམ་པོ་སྐྱེ་ནང་ཐོད་བ་སྐྱེས་ཚོན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་
བཞི་སྐོ་བཞི་པ། དཔུས་སུ་ཚོས་འབྲུང་གྲུ་གསུམ་དམར་ནག་དམར་གཉོར་ལྷར་
གསུམ་ཅེ་མོ་ཕྱར་དུ་བསྟན་བ་སྐྱེ་སྤྱི་དཀྱིབས་ཅན་ལྷར་གསུམ་པ། ལྷར་གཅིག་

མདུན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོད་པ་སྐྱམ་པའི་ཅིག་པའི་དུ་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
ཞིང་། ལོག་གསུམ་དུ་ཁྲག་བྱས་སྐྱུ་གམ་གྱི་དབྱིབས་ཅན་གསུམ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་
སློབ་ས་མདོག་གི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཞི་བ་མགོ་བོ་རྫོན་པའི་འཕྲེང་བས་རྒྱུམ་པོར་
བསྐྱོར་བ།

མགོ་བོ་དེ་རྣམས་རྣ་བ་གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱ་མའི་སྤང་བུར་རྒྱ་ད་ཏེ་མགོ་བོ་
གྲེན་བསྟན་མ་ལེ་ས་ལ་བཅུ་ག་བ་རྫོན་པ་བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་རྒྱ་དོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་མཚོན་ཕྱིར་བུར་
གསུམ་དང་། གསུམ་ཀའང་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་པར་མཚོན་པའི་
བུར་གསུམ་གཅིག་འདུས་ཀྱི་ཅེ་མོ་སྤ་བ་བུར་བུག་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱན་དང་མ་བྲལ་བར་དབང་དུ་གྱི་ལས་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཚོན་
པའི་དབུས་ཀྱི་བྱ་གསུམ་དམར་ནག་དང་། ཁྲག་བྱས་སྐྱུ་གམ་གསུམ་བཅས་ཀྱིས་
མཚོན་ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཚན་མའི་རབ་རིབ་བྲལ་བ་མཚོན་པའི་ཐོད་
སྐྱམ་གྱི་དུ་བ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པས་འགོ་བའི་དོན་མ་ལུས་པར་
འབྲུབ་པའི་ཉལ་ས་སུ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཞི་སློབ་ས་མདོག་འགོ་བ་རྣམས་ཕྱགས་
རྗེས་ནས་ཡང་མི་འདོར་བ་མཚོན་པའི་མི་མགོ་རྫོན་པའི་འཕྲེང་བ། བདེན་བཞི་དག་
པའི་བྱ་བཞི། ཚད་མེད་པ་བཞི་མཚོན་པའི་སྐོ་བཞི། བདེ་གི་རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
དབྱིངས་སུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ཕྱིའི་རྗེགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་མཚོན་
པའི་སློབ་ས་སྟོང་བཅུ་ཡིས་ཅིགས་པའི་སྤང་དོ་བུས་པ། དུག་གསུམ་གནས་སུ་དག་
པ་མཚོར་ཕྱིར་ཐོད་པ་སྐྱམ་རྫོན་རྟེན་པ་གསུམ་གྱི་ཅིགས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་

བཞིན་ལས་མི་འགྲུང་བ་མཚོན་སྱིར་དམར་དཀར་སེར་ལྡང་ནག་པོའི་ཚེགས་པ་ལྟ་
དང་ལྡན་པ། བར་དུ་སྤྱི་ནང་གི་བདུན་བརྒྱད་ཟིལ་ལ་གྱི་གཞོན་པའི་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་གྱི་
ཚེགས་པ་འདི་རྣམས་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱི་ནང་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་
གཅིག་མ་སྤྱི་བ་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་གཉིས་འདུག་པའི་སྤྱི་མ་དམིགས་པ་
འཆར་བདེ་བར་མངོན། ཚེགས་པ་ལྟ་སྤྲུགས་བཅེགས་མར་བཞེད་པ་དང་སྤྲུགས་
མར་བཞེད་པ་གཉིས་འདམ་ང་ཅན་དུ་གསུང་ཡང་། བལ་ཆེར་སྤྲུགས་མ་རང་གསར་
ཚིང་གང་གི་གཞུང་དང་མཐུན་ཞིང་།

འོན་ཀྱང་རིག་ལ་མ་འགྲུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོན་དགོས། འཕྲིན་ལས་བཞིའི་སྐོ་
ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་བསྐྱོང་ཞིང་མི་རྟོག་སྤྱིང་རྗེ་སྟོག་དུ་
འགྲུང་བ་མཚོན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་རུས་པའི་མདའ་ཡབ་སྐུ་བྱུ་མངོས་པའི་ཚེགས་
པ། གང་སྤྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཚེས་ཟིན་ཅིང་ར་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་པ་མཚོན་
སྱིར་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འདོད་སྤུམ་དམར་པོས་འགྲམ་སྟེགས་ཀྱི་ཚུལ་
དུ་བསྐྱོར་བ་ལ་དབང་པོ་དུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་འདོད་ཡོན་མ་སྤངས་པར་རྒྱན་དུ་རོལ་
བ་མཚོན་སྱིར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤོགས་བཞིར་རིགས་མ་བཞི་བཞི་སྟེ་རིགས་མ་
བཅུ་དུག་ཞལ་ནང་དུ་སྤོགས་ཏེ་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་ལ་བཅོན་པ། བདུན་བཞི་གནས་
སུ་དག་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་མངོན་པ་ཅི་འདོད་དུ་སྤྲུང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་ར་
རིའི་བསྐྱེད་པས་ནམ་ཡང་མི་དགོས་པ་མཚོན་སྱིར་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་མོད་པ་སྐྱམ་
པོ་ལས་བྱུབ་པའི་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཏེག་པ། བདག་འཛིན་གྱི་མགོང་
པོ་རྩད་ནས་གཙོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཁྱར་གཅིག་ལུ་ཁྱར་བ་མཚོན་སྱིར་

མོད་པ་རྫོན་པའི་ཀ་གཞུ། གཉི་ལྷག་གནས་སུ་དག་ཅིང་འོག་གདོན་རྣམས་འཛོམས་
པ་མཚོན་སྲིད་སྐྱེ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་གདུང་ལ། གཙོ་པོ་བརྒྱའི་རིགས་ཡིན་པས་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་བྱ་བ་མཚོན་སྲིད་དེ་ལ་མེ་ཉོག་དམར་པོ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ། ལྷ་བ་ངན་པ་སྣ་
ཚོགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་བྲེགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཚོན་སྲིད་གཟའ་ཆེན་བརྒྱད་
ཀྱི་བད་ལུང་དང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱིས་གྲལ་ལྷམ་བྱས་པ། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་རྩལ་
གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཉེ་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པ་ཀུན་བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲི་པོ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩལ་ལས་མི་འདའ་བ་མཚོན་སྲིད་བདུད་ཅི་ལྷ་ལས་བྱུབ་
པའི་ཐོག་ཞལ་དབྱས་སྤུར་བྱུར་བྱུར་པའི་ཅེ་མོང་བརྒྱས་བཞེགས་པའི་ཅི་རྩེའི་ཉོག་
གིས་སྤྲས་པ།

ཡང་དག་སྲོང་བཞི་དག་པའི་སྐོ་བཞི། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་མཛད་པ་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་སྲིད་སྐོ་བཞི་ཀ་བ་སོ་སོར་ཀ་བ་བཞི་བཞིས་སྟེགས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་
བདེན་པ་བཞི་མཚོན་པའི་རྟ་བབས་བང་རིམ་བཞི་པ། གསང་སྟགས་སྣ་འགྲུང་གི་
གཞུང་དང་མ་ཐུན་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་རིམ་གྱི་བཞོད་དེ་སྟགས་རྗེ་ཚད་མེད་པས་
འགྲོ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་མཚོན་པའི་སྲིད་བརྒྱ་ཚོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་
གདུགས་རི་དྲགས་དང་བཅས་པ། ཞི་བྲག་གི་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་འགྲོ་
བའི་དོན་ལ་གཅིག་དུ་བཙོན་པ་མཚོན་སྲིད་ཞི་བྲག་གི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པ། དེ་ལྷ་
བྱའི་གཞལ་ལས་ཁང་གི་སྲི་རོལ་དུ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ལས་བྱུབ་པའི་བརྒྱ་ལྟེ་བ་
རྒྱལ་པོ་ལེབ་ཆགས་ཅན་འདའ་མ་སྲིད་ཅམ་སྲིད་དུ་སོང་ཞིང་སྲིད་ཅམ་སྲིད་དུ་ལང་
པའི་ཅེ་མོང་རྩེ་མེད་གྲུག་པ་དྲུག་རྩེ་དེ་བཞིས་སྐོར་པ། གེ་སར་དམར་སེར་ཟེ་པོལ་

དང་བཅས་ལ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དུར་ཁོང་ཆེན་པོ་བརྒྱན། ལིང་ཚུ་སྐྱ་ཞིང་སྐྱོང་ཕྱོགས་
སྐྱོང་། མཉམ་སྲིད་ཕྱོད་ལམ་བཞི་ལ་གནས་པའི་རྟོ་གཅན་གཟུགས། ལྷ་ལྷུང་པ་སྐོབ་
པའི་རིག་འཛིན་མོ་མོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དུར་ཁོང་གིས་
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱང་ནས་སྐྱོར་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དོ་རྩེའི་རྩ་བ་ལྷགས་
རི་ལྷ་བྱས་པ་སྐྱོར་བ། རྩོམ་ཆེ་བ་སྐྱོང་ཐབས་བཅུགས་མར་གནས་པ་ལ་བར་གསེང་
ནམས་རྩོམ་ཆེ་ཚུང་དུས་བཀག་སྡེ་རྩ་བའི་ཕྱི་ནང་དང་ནང་ཁོང་ལོག་གཞི་ནམས་རྩོམ་
ས་ཡི་དུས་ལྷར་ཆགས་པས་རྩོམ་ཆེའི་དབྱིབས་འབར་འབྱར་མི་མངོན་པར་འབྱེད་
ཞིང་བྱག་དུ་འབར་བ་ནག་ཕྱོགས་པ་ནམས་ལ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའི་མེ་དངོས་སུ་སྐྱང་
ཡང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་ནམས་གང་ལ་རེག་ན་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འོད་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ།

དེ་ལྷ་བྱའི་གཞུང་ཡས་ཁང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབྱས་ཀྱི་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་
ཁོངས་སུ་ཡི་གེ་པོ་ཡོངས་སུ་གྲུང་པ་ལས་ཅེ་མོ་སྤ་ས་ནས་བསྐྱེད་ཅ་བ་གྲེན་དུ་ལང་
བ་གྲུ་གསུམ་གྱི་སྲིད་ཅམ་འདབ་མ་གྲེལ་བའི་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱན་པའི་གདན་སྡེ་བ་
ཟེ་མོལ་དང་བཅས་ལ། ལྷེ་བར་ཨ་ལས་དཀར་བསེལ་རྒྱ་བའི་དབྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ།
མ་ལས་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་དམར་སེར་མེ་ཤིལ་གྱི་མཁུམ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྷ་བྱ། དེའི་
སྐྱོང་དུ་པོ་ལས་བདུན་ནག་མོ་མོ་གྱི་ཆིངས་སུ་བསྐྱོལ་བ། རོ་ཡི་ནམ་པ་མ་ཡིན་པར་
གསོན་པོ་རྩམས་ཤིང་འཛིགས་པའི་ཚུལ་ཅན། དེའི་སྐྱོང་དུ་རྒྱུའི་ཉིང་འོ་འཛིན་ཡི་གེ་
རྒྱུ་ཡིག་སྡོན་པོ་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བ་དེ་བབས་ཉེ་དེ་ཉིད་རྩི་ཕྱིག་དམར་ནག་
དང་མི་ཡིག་སྡོན་པོ་ཞལ་སྐྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་བའི་

སྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང། འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་མར་འགྲོས་
དོན་གཉིས་བྱས་ཚུར་འདུས་ས་པོན་སྲུགས་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ཡོངས་སུ་བྱུར་
བ་ལས། རང་ཉིད་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁའ་བཟེ་བུས་གསུམ་
གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་དབལ་རྟམ་གྲིན་ཡང་གསང་ཁོས་པ་
སྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྐྱུ་མདོག་དམར་ནག་གཟེ་
བརྗིད་འབར་བ།

ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྣོད་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པའི་ཡུམ་ཆེན་མོ་བདེ་མ་གར་གྱི་དབང་སྲུག་མ་སྐྱུ་ལ་འཁྲིལ་བ།
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྐོར་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་བ། སྐོན་པ་མེད་པ་གསུམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུ་གསུམ། ཞིང་བཅུ་མ་ལུས་པ་བསྐྱལ་བའི་ཤལ་རོལ་ཞིང་
ཚད་མེད་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་བསྐྱད་ཆེམས་དཀར་མཆེ་བ་གཅིགས་བ། སྲུག་
བསྐྱལ་གྱི་དུམ་པས་ཡོངས་སུ་གཟེར་བའི་འགོ་བ་རྣམས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དམར་ལ་རྒྱས་
པའི་སྐྱུན་གསུམ་སྤང་མིག་སྤོགས་བཅུར་གཟེགས་བ། འགོ་དབུག་འཁོར་བའི་གནས་
ནས་འཕྲེན་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དབུ་སྐྱུ་ཁམས་ནག་གཟེར་དུ་འཁྲིལ་བ། སྤེ་བརྒྱད་
དེགས་པ་མ་ལུས་པ་བེམ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུན་གསུམ་སྐྱུན་ཅ་ལྟོག་བ། ཐབ་པ་
དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དབུངས་སྤོགས་པའི་ཕྱིར་རྟམ་གྲིན་ལྡང་གུ་རྟམ་དམར་འཆེར་
བ། སྤིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་མ་དམར་པོ་སྐྱིན་ལྟར་གཏོབས་
བ། སྐྱེ་རྒྱུའི་མ་རིག་པའི་ལྷན་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ལྷར་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་འབར་བ།
རྟམ་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་རྣམ་ཆོགས་མཚན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་རྒྱས་ཤིང་ཞབས་བཞི་གར་

སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ། ལྷག་འཕྱང་རིགས་ལྡེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྲིད་ཚོད་སྐྱམ་ལུས་དབུ་ལ་བརྒྱན་པ། དེགས་པ་མཐུ་ཚེན་
དག་ཅེས་ཅན་རྣམས་གདུལ་བའི་སྲིད་འངས་ནས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུང་ནག་དག་ཏུ་
འཚུབ་པ། ཁམས་གསུམ་གྱི་བདུད་རྣམས་མ་ལུས་པ་སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་སྲིད་འབྲུག་
སྲིད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྲིད་བ་ལྟར་རམས་པའི་ར་རོ་དག་ཏུ་སློབ་པ། ལྷང་ཞིང་སྲིད་པའི་
ཚེ་བཅན་མ་ལུས་པ་དབང་དུ་སྦྱད་པའི་སྲིད་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་པད་མ་དམར་
པོ་དང་རྩྭ་རྩ་ལྷག་གིས་བཀང་བ་བསྐྱམས་པ།

གང་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་བྱ་རྣམས་སྦྱར་དུ་འགྲུགས་ཤིང་དབང་གི་ལས་
གཙོ་པོར་མཛད་པའི་སྲིད་བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་བསྐྱམས་པ།
དབྱ་བགོགས་མ་ལུས་པ་སློབ་བར་བྱེད་པའི་དག་པོའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྲིད་
མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱིས་པེ་ཚོན་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པ། བདུད་དཔྱང་མ་ལུས་པ་གཏན་
ནས་བརྒྱག་པར་བྱེད་པའི་ཞབས་བཞིས་རུ་ཏུ་པོ་མོ་ཁ་སྐབ་གན་རྒྱལ་དུ་མནན་པ།
ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉེན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སློབ་པའི་སྲིད་ཚོད་བ་སྐྱམ་
ཚོན་ཉིད་པ་གསུམ་གྱི་སྲིང་བས་བརྒྱན་པ། ལྷོ་བ་པོ་རྣམས་བག་ཡོད་ཀྱི་གནས་ལ་
འགོད་སྲིད་སྐྱག་གི་བཤེན་པའི་འཕམས་ཐབས་གསོལ་བ། གདུག་པའི་སྐྱ་རྣམས་གདུལ་
བའི་སྲིད་རྒྱལ་རིགས་དཀར་ལྷས་དབུ་སྐྱ་བཅིང་ཞིང་། རྗེ་རིགས་སེར་ལྷའི་སྐྱ་
རྒྱན་དང་། དམ་ཟེའི་རིགས་དམར་ལྷའི་མགུལ་རྒྱན་དང་ཕྱག་གདུག་ དམངས་
རིགས་ལྡང་གུའི་ཞབས་བདུག་ གདོལ་བ་ནག་པོའི་ག་ཤ་དང་སྐྱེ་རགས་བཅིངས་པ་
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྟོགས་སུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་

ཆས་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བགེགས་དབྱུང་མ་ལུས་པ་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེལ་པའི་
 མེ་དབྱུང་འབར་པའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ནམ་ཡང་འགྲུར་
 པ་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྟགས་སུ་ཁྱེད་གཤོགས་སྟོན་
 པོས་བར་སྐྱང་བྱུང་པ། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་གཉིད་ནས་སྐྱེམས་པའི་སྲིར་འོད་
 ཟེར་ཉི་མ་སྟོང་ལས་ལྷག་པ་འབར་བ། མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་དང་འབྲེལ་པའི་སྲིར་སྐྱེ་
 སྟོད་སྲུང་ཆེན་ཀོ་རྫོན་གསོལ་བ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འགྲོ་དོན་མཐར་ཕྱིན་པས་
 ཞིང་ཆེན་གྱི་གཡང་གཞི་གསོལ་ཞིང་། གདུག་པ་ཅན་གྱི་ཆེ་བཅན་དབང་དུ་བསྐྱེད་
 པའི་སྲིར་ཚེ་མས་ལས་དྲག་པོའི་ཐོག་ཆེན་འབེབས་པ། མ་རུང་པའི་དགྲ་ལ་སྦྱིན་ཐང་
 འབེབས་པའི་སྲིར་ཞལ་དུ་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚོ་འབྲིལ་བ། བགེགས་ཚོགས་མ་ལུས་པ་
 སྐྱག་པར་བྱེད་པའི་སྲིར་ཁོ་པོའི་གད་བརྒྱུངས་འབྲུག་ལྟར་སྟོན་པའོ། །

ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩལ་ཡུམ་ཆེན་པད་མ་གར་གྱི་དབང་སྤྱུག་མ་ནི།
 མིད་གསུམ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 རོལ་རྩལ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ནམ་ཡང་འགྲུར་པ་མེད་པའི་
 སྲིར་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ནག་ནམ་མཁའི་མདོག་ཅན། ཚོས་ཀྱུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་
 གཅིག་པའི་རྟེན་ཞལ་གཅིག་པ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཚོན་སྲིར་
 ལྷག་གཉིས་པ། གདུག་པའི་དགྲ་བགེགས་མ་ལུས་བརྟན་ནས་གཙོད་ཅིང་སྤྱུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་འདུལ་བ་མཚོན་སྲིར་ཅི་ལྟ་དང་དྲུང་ཁྲག་གཡམས་གཡོན་དུ་
 འརྲིན་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་གཟིགས་པ་སྤྱུར་མཛད་པའི་སྤྱན་
 གསུམ་སྤང་མིག་དུ་གཟིགས་པ། འཕྲིན་ལས་རྣམས་པ་བཞིའི་སྟོན་ས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མཛད་ཅིང། གཉི་ལུག་གནས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་
ཆ་གསལ་དྲངས་མ་འདྲེས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་སྣ་ཚོ་གསལ་
མཛད་མྱིར་རལ་བ་ཅག་པོ་ཐུང་དུ་གཉི་བས་པས་སྐྱེ་སྐྱེད་ཡན་ཆད་ཅོན་པ། བདེན་པ་
གཉིས་ལྷུང་དུ་འཇུག་པ་མཚོན་མྱིར་ཞབས་གཉིས་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བཞུགས་པའོ། །

ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་བོར་སྐྱེ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཚོ་དཀར་པོ། མགྲིན་པར་
གསུང་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཨ་ནུམ་པའོ། ཐུགས་དཀར་ཐུགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་རྩྭ་
མཐིང་ག་སྟེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་བ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱོགས་བཅུའི་
རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་བ་རྣམས་དང། ལྷུང་པར་དུ་ཡང་ཁོ་བོ་བད་མ་དབང་ཆེན་
ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དོ་རྗེའི་དཀར་པོ་འཁོར་པོ་དང་བྲིལ་
ལུ་འཛིན་པ། གསུང་དོ་རྗེའི་དམར་པོ་བད་མ་དང་བྲིལ་ལུ་འཛིན་པ། ཐུགས་དོ་རྗེའི་སྟོན་
པོ་དོ་རྗེའི་དང་བྲིལ་ལུ་འཛིན་པ་རང་རང་གི་ཡུམ་དང་སྐྱེར་བའི་རྣམ་བ་ཅན་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྐྱེན་དྲངས་ཏེ་རང་ལ་ཐེམ་པས། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལྷུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་
བཅས་བ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། ཅན་མཁའ་གང་བའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས་ཡབ་
ཡུམ་མཉམ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་གསལ་བའི་མཁའ་གསང་ནས་ལྷུང་རྒྱལ་གྱི་
སེམས་བབས་པ། སྐྱེ་བོ་ནས་ཞུགས་སྐྱེའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་ཡུམ་གྱི་བད་མར་བབས་
སྐྱེ་ཡི་ནང་ཐམས་ཅད་གང། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་ཅིང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀ་དང་སྐྱོར་མཚམས་སོགས་སྐྱེ་ཡི་ཆ་
རྣམས་ནས་འོད་ཟེར་སྣ་ཚོ་གསལ་སྐྱོས་པས་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དབང་ལྷ་རྣམས་ལ་

མཚོད་པ་ལུལ་ཉེ་གསོལ་བ་བཏབ་བས་སྣང་གི་ཡུང་སེམས་གི་རང་བཞིན་གི་ཚུ་
 ཡར་ལུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་གནས་སུ་དག་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྟོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་དབང་རྟགས་ཐོད་སྐྱེས་ལྟའི་གཞུང་ཡས་ཁང་ལྟའི་ནང་དུ་ཉེ་དུ་ཀ་རིགས་ལྟ་
 རང་རྟགས་གིས་ལུག་མཚན་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་ཅིང་ལུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
 པ་ལྟས་དབུ་བརྒྱན་པའི་མོས་པ་བྱའོ། ཡབ་གི་གསང་གནས་སྤྱི་ལས་སྤྱི་རྟགས་གི་རྫོ་
 རྗེ་ལ་ནང་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ལུམ་གི་གསང་གནས་པི་ལས་སྤྱི་རྟགས་གི་
 བད་མ་ལ་ནང་བད་མ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། རྗེ་རྗེའི་དུ་དབུས་མའི་བྱུག་གའི་ཐད་དང་
 ལུམ་གིས་བད་མའི་ཟེའུ་འབྲུའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་པཎ་སེར་པོ་མགོ་བྱིར་
 བརྒྱན་པས་བཀག་པ། ཡབ་ལུམ་སྟོམས་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེས་ཆེར་གཡོས་
 ཉེ་སིད་དང་འཁུན་པ་ལ་སོགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྐྱེས་
 བསྐྱལ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུན་བྲངས་ཡབ་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས།

ལུགས་ཀར་རྗེས་ཆགས་གི་མེས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འོང་གི་
 རང་བཞིན་གི་ཐེག་ལའི་དོ་བོར་མེར་གིས་ཞུ་སྐྱའི་དཀྱིབས་རྒྱུད་རྗེ་རྗེའི་ནས་ལུམ་
 གི་བད་མའི་ཁང་བབས་པ་ལས་ཐེག་ལའི་རྣམས་སྤྱི་བཞི་དང་རྫོ་རྫོ་བོ་ཉོ་བཞི་སྟེ་ཡི་
 གོ་བརྒྱད་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡུར་ཉེ་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བཞིའི་གདན་གི་སྟེང་དང་སྟོ་
 བཞིའི་རྒྱ་གདན་རྣམས་གི་སྟེང་དུ་བབས་པ་ལས། ཤར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་གི་
 དོ་བོ་རྗེ་ཐ་དཀར་པོ་མོ་མོ་བསྟོལ་བའི་གདན་གི་སྟེང་དུ་རྫོ་ཡིག་ཡོངས་སུ་ཡུར་བ་
 ལས་རྗེ་རྗེ་དབང་ཆེན་དཀར་པོ་གཡས་རྗེ་རྗེས་དབྱ་པོའི་མགོ་ལུས་གཤོག་ཅིང་།
 གཡོན་པས་དབྱུག་ཐོས་དབྱ་པོ་སྟོས་བར་བྱེད་པ། ལྟོར་ལུང་པོའི་བདུད་གི་དོ་བོ་

ལྷན་ཁང་གི་སྐོར་ལོ་ལོ་ལོ་བསྐོར་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
ལས། རིན་ཆེན་དབང་ཆེན་སྐོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གཡམས་རིན་ལོ་ཆེས་
འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྐོར་ཞིང་། གཡོན་ལྷགས་ལྷན་དག་བགོགས་མ་ལུས་པ་འགྲུགས་
བར་བྱེད་པ། ལུབ་གྱི་ཅིབས་སྟེང་དུ་སྟེང་གྱི་འོ་ལོ་སྐྱེ་རྒྱལ་དམར་ལོ་ལོ་ལོ་
བསྐོར་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་བརྒྱ་དབང་ཆེན་དམར་
ལོ། གཡམས་བརྒྱ་དམར་ལོས་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བཅན་དབང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་།
གཡོན་ཞགས་བ་དམར་ལོ་བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འཆིང་བར་མཛད་
པ། བྱང་གི་ཅིབས་ལ་འཆི་བདག་གི་བདུད་གྱི་རོ་བོ་གོན་ལྷོན་ལྷང་གྲུ་ལོ་ལོ་བསྐོར་
བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་འཕྲིན་ལས་དབང་ཆེན་ལྷང་
དམར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་གཡམས་རལ་གྱིས་དག་ལོའི་ཅ་ག་ལྷགས་རྣམས་
གཅོད་ཅིང་། གཡོན་བ་དུག་གསུམ་སྐོར་བའི་ཅེ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱི་
བསྐྱམས་པ།

བཞི་ཀའང་གཅོ་བོ་དང་མཚུངས་པར་དུར་ཁོང་གྱི་ཆས་གྱི་བརྒྱན་ཅིང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པ། སྐོ་བཞིར་རྒྱ་བའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་
ཤར་སྐོར་རྩམས་ལྷགས་ལྷན་དཀར་ལོ་གཡམས་ལྷགས་ལྷན་འཛིན་པ། ལྷོ་སྐོར་རྩྱུ་
ལས་ཞགས་བ་མ་སེར་ལོ་གཡམས་ཞགས་བ་འཛིན་པ། ལུབ་སྐོར་ལོ་ལས་ལྷགས་
སྐོག་མ་དམར་ལོ་གཡམས་ལྷགས་སྐོག་འཛིན་པ། བྱང་སྐོར་ཉོམས་ཀྱིས་བྱ་མ་ལྷང་
གྲུ་གཡམས་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ། བཞི་ཀའང་འཕྲིན་ལས་རྣམས་བ་བཞི་མཐར་སྐྱེན་པའི་
རང་ཉྀགས་གྱི་ཕྱག་མཚན་རྣམས་གྱིས་འགྲུགས་འཆིང་སྐོམ་སྐོམ་གྱི་ལས་མཛད་

ཅིང། གཤོན་རང་རང་གི་འདུལ་བྱེད་གི་བདུད་བཞི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་རྟེན་ནས་
གཙོད་པའི་བདར་སྒོ་སྒྲིབ་རྩོན་ལོ་འདར་བཞིན་པ་བསྐྱམས་པ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་
བཞིའི་མངོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྤང་དོར་སྐྱ་ཚོགས་སུ་འཆར་ཡང་
ཚོས་གི་དབྱིངས་སུ་དོ་གཅིག་པར་མཚོན་པའི་སྲིད། ལྷག་པལ་གཡུ་རལ་མཐིང་
རལ་གསེར་རལ་རྣམས་འཆད་བ། ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ །སྤྲུག་གཉིས་པ། ཞབས་
གཡམས་བརྒྱུད་ས་གཤོན་བརྒྱུད་ས་པ་རྒྱུམ་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ།

དེ་ལྟར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བརྟེན་བ་ལྟ་དང་བཅས་པས་གཞི་དུས་སུ་སྟོན་
བརྟེན་གི་འདིག་རྟེན་སྤ་རག་གྲུབ་ཚུལ་དང་ཚོས་མཚུངས་འིག་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་
གསུམ་སྟོང་བ་དང་། ལམ་དུས་སུ་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་སྤ་རག་རྣམས་ལ་
སྤྱངས་པས་རིགས་འདིན་རྣམ་བཞིའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་འབྲས་དུས་སུ་ལྷུན་
གིས་གྲུབ་པའི་རིག་འདིན་ནམ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་བསྐྱེད་དབང་ཆེན་ཡང་
གསང་ཁོས་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་
གིས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ལྟ་སྐྱུ་རྣམས་གི་སྐྱེའི་རྣམ་འགྱུར་
རྒྱན་དང་བཅས་པ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་བཀྲ་ལམ་གིས་གསལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་
ལ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་གི་དངོས་པོ་དོས་བ་བྱང་ལས་འདས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་
འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་དོ་པོ་སྟོང་བ་ཀ་དག་གི་རང་བཞིན་
ཅན། ལྷན་གི་དཀར་ནག་རྩོད་མ་འདྲེས་པར་སྤྱེད་པའི་གསལ་སྟོང་དབྱེད་མེད་ཆུ་རྒྱ་
ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་འདིན་ཞེན་དང་བྲལ་བ་ལ་ཅལ་སྤྱངས་ཏེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད།
མོ་འཕྲིང་རྣམས་གིས་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མལ་གིས་བསྟོམ། དེ་

ནས་དབྱེ་རྣམ་པ་ལ་གསལ་སྤང་བཏོན་ཏེ་བསྐོས། དེ་ལ་གསལ་སྤང་བརྟན་པ་ན་
བྱུག་གཡས་གཡོན་སོགས་སྐྱེ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་གསལ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རིམ་
ཀྱིས་གསལ་བའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱར་འདེབས་ཀྱི་
མཐར་མི་གོལ་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འཛུགས་པའི་འདུ་ལྡན་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་
ངོ་བོར་ཅལ་སྐྱེངས་པས་རྟག་མཐའ་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་མི་གོལ་བས། དེ་ལྟར་
སློབ་བསྐྱར་ཀྱིས་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་ཅལ་
ལེགས་བར་སློངས་པ་དང་། རང་ཅག་སོགས་ལས་དང་བོ་བ་སློ་རྒྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། སློབ་གོམ་བར་དུ་གཞོ་བོ་མཁས་པས་
བྱས་པའི་ཡི་དམ་ཀྱི་བྱིས་སྐྱེའམ་འབྱར་སྐྱེ་གང་རིགས་དངོས་གཙང་ཞིང་དག་པ་སྐྱེ་
མཚེད་དོད་ཅིང་རབ་གནས་དང་ལྡན་པ་མཁུན་དུ་བཞག་ལ།

ཐོག་མར་སེམས་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པ་རགས་པ་ཞིག་ཐལ་ཀྱིས་བསྐྱེད།
དེ་ནས་འཛུགས་པ་འགྲུ་བའི་ཡན་ལག་གི་གསལ་བརྟན་ཀྱི་ཚེད་དུ་དབྱེ་ནས་ཞབས་ཀྱི་
བར་ལ་མིག་མི་འཇུ་མ་བར་ཅེ་རེ་ལྷས་ཏེ་དང་པོར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་
མང་པོ་ལང་པོང་ཡང་ཡོང་དུ་རྒྱ་སྟེ། འཛུགས་པ་གཡོ་བའི་ཉམས་ཐེ་ཆེར་འབྱུང་ཞིང་དེ་
ནས་རི་ཞིག་ན་རྣམ་འཇུར་རི་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མ་ཐུ་བརྟན་པས་མིག་སྟེད་
བརྩམ་ཅམ་ཀྱིས་ལྷས་པས་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལྷལ་དུ་རྩུང་ཤར་ཞིང་འོང་། དེ་ནས་
མིག་བརྩམ་པའི་ཡིད་ལྷལ་དུ་བཀ་ལམ་ཀྱིས་གསལ་བར་འཆར་བ་འབྱུང་ལ། དེ་
ནས་ཐོབ་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་བ་དཔེར་ན་རྒྱུ་པོས་སློད་ཀྱིས་གཏུམ་པའི་རྣམ་ཐོབ་
པ་དང་མཚུངས་ཏེ། རང་གིས་ཐོབ་པ་ཅམ་ལས་ནང་གི་རྣམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་

ལྷུང་དུ་མི་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ། དེ་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིབ་ཞེན་ལྟར་གྲིས་སྐྱུ་
ལྷ་བྱ་ལེ་བ་ལེ་བ་མོ་དང་། འབྲུང་མོ་ལྷ་བྱ་ལྷིང་ལྷིང་པོ་ཐོག་གས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ལ་རུས་ནང་ཁོལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅས་དང་བྲལ་བས། ལྷང་སྟོང་མའི་སྐྱུ་ཤེས་
བྱམ་ཐི་མ་མེད་པའམ་འཇའ་འོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ལྟར་བྱ་ལ་བསྐྱབས་ལ། དེ་དག་གི་
དམིགས་པ་འཆར་བ་དེ་བའི་ཆེད་གྲིས་འབྲུང་གྱི་སྐྱུ་ལ་དབྱེད་དེ་རང་ཉིད་ལྷུང་བསྐྱོམ་
བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མར་དམིགས་ཉེན་གྱི་སྐྱུ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་སྐོམ་
ཡུན་སྲུང་བར་བྱ་བ་དང་། ལུང་ཟད་གསལ་ནས་མིག་སྤེ་བཅུ་མ་གང་ལ་ཡང་ལྷའི་རྣམ་
པ་ལེགས་པར་གསལ་སྐབས་ན་དམིགས་ཉེན་ལ་ལྷ་བ་ཡུན་རི་སྲུང་དང་། སྐོ་ཡུན་རི་
རིང་ལ་བཏང་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་འབྲོངས་པ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་
དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ལྷ་མི་འགྲུབ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་དང་། ཡིང་
ལོད་དང་། ལྷ་གསལ་བའི་ཆེ་ན་ཆོ་ག་མི་ཤེས་པའི་རྩོལ་བ་དང་། མ་གསལ་གྱང་
བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱིའི་སྤྱོད་བདུན་དང་། རབ་རིབ་དང་།
མོག་མོག་པོ་དང་། གྲིབ་མ་ལྷ་བྱའི་སྐྱུ་བ་ཅན་དང་། ལྷའི་ཆ་ཆོད་འགྲུང་བ་དང་། ཆ་
ལུགས་འགྲུང་བ། དབྱིབས་འགྲུང་བ། གྲང་འགྲུང་བ། བཞུགས་ཚུལ་འགྲུང་བ། ཁ་
དོག་འབའ་ཞིག་སྒྲང་བ། དབྱིབས་འབའ་ཞིག་སྒྲང་བ། རིམ་པར་རུབ་བ། རྣམ་འགྲུང་
མ་རྗེགས་པ་སྟེ་འགྲུང་བའི་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་བྲལ་བར་ཡིད་ཅི་གནས་སུ་
འཛོག་ཅིང་། ཁོ་བོའི་གར་གྱི་ཉམས་དགུ་དང་ལྷན་བ། གཙོ་འཕོར་ཀུན་གྱང་གཙོ་ཕོ་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་འགྲུལ་ལས་འཕོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བྲན་བས་རྒྱས་བཏབ་ལ་

ཅུལ་སྒྲུངས་ཞིང་ལེགས་བར་གསལ་ཏེ་ཟབ་བ་ལ་བསྐབ་པ་དང།

དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་དེམ་པ་ལ་སེམས་བརྟན་བར་གྱུར་བ་ན། དེ་ལྟར་གསལ་བའི་
སྒྲུང་ཉིད་དེས་འགའ་བཞེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱོམ་ཞིང། དེས་འགའ་བཞུགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང། དེས་འགའ་གཅིག་པོ་ལས་སྒྲིའི་རྣམ་འཇུག་མང་ཏུ་སྐྱོ་བ་དང།
དེས་འགའ་འདྲིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གང་བར་སྐྱོ་བ་དང། དེ་རྣམས་གཅིག་ལུང་འདུས་
བར་བསྐྱོམ་པ་དང། དེས་འགའ་ཉལ་བར་བསྐྱོམ་པ་དང། །དེས་འགའ་ཁ་སྐབ་ཏུ་
བསྐྱོམ་པ་དང། དེས་འགའ་ཐག་དིང་པོར་བསྐྱོམ་པ་དང། དེས་འགའ་རང་དང་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང། དེས་འགའ་དེ་པོའི་ཅེ་ལ་བསྐྱོམ་པ་དང། དེས་འགའ་རྒྱ་
མཚོ་ལ་སོགས་པའི་གཉིང་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང། དེས་འགའ་ཆེ་བ་དེ་རབ་ཅམ་ཏུ་
བསྐྱོམ་པ་དང། དེས་འགའ་ཚུང་བ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་ལྟར་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་
ཏུ་བསྐྱོམ་ཀྱང་རྣམ་པ་འཇུག་བ་མེད་པར་བསྐྱོམ་སྐབ་པ་བྱུང་ན། ལོམས་པའི་ཉམས་
ཚུ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱོམ་བྱ་དང་སྐྱོམ་བྱེད་གཉིས་སུ་འདྲིན་པ་སྤངས་
ཏེ་ལྟའི་རྣམ་པ་རང་སེམས་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱོམ་པས་རྟོག་པ་གང་
གིས་ཀྱང་བར་ཏུ་མི་གཙོད་པར་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་
གསལ་བར་གྱུར་བ་ན་བརྟན་པའི་ཉམས་དེ་རབ་ལྟ་བུ་དང། དེ་ལས་ཀྱང་བསྐྱའི་བྱ་
གང་སྐྱེན་གྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་མ་འདྲེས་པར་གསལ་ཞིང། ལྷི་ནང་གི་རྒྱུན་
གང་གིས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་པར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་གསལ་བརྟན་གྱི་ཚད་རྒྱད་དང་ལྡན་
པར་ཁྲི་པོ་ཆེན་པོ་པར་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
ཆེན་པོར་ཅུལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །

༼ སྟུན་གསལ་དང་སྟུན་འབྲེན་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ༽

སྟུན་གསལ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་མའི་ཏི་
མ་མཐའ་དག་ཀ་ནས་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས། སྐྱིལ་
གཉེས་ལྷ་རགས་དང་བཅས་པ་ཡེ་ནས་སངས་ཤིང་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་ཡོན་ཏན་མ་
ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྡའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་ཁོ་ཤོད་བང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱོན་པར་སྟུགས་ཀྱི་
དགོངས་པར་བསམ་ལ། རྗེ་མེ་ནས་ཀ་དག་སོགས་བརྗོད།

སྟུན་འབྲེན་ནི། རང་གི་སྟུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་
ཅད་ཁྲུབ་པར་སྐྱོས། དབང་ཆེན་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་
སྟུགས་རྒྱད་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་འོག་མིག་གྱི་
གནས་ནས་སྟུན་བྱངས་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་འུར་འུར་ཆེམ་ཆེམ་
གྱིས་བྱོན་པར་བསམ་ལ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་སྐྱུར་བཞེངས་པ་སོགས་སྟུགས་
དང་བཅས་པ་བརྗོད།

བཞུགས་གསོལ་ནི། དེ་ལྟར་སྟུན་བྱངས་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱོམས་པའི་
དམ་ཚིག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་གཉེས་སུ་མེད་པར་ཐིམ་ནས་དབྱེས་བཞིན་དུ་བརྟན་
པར་བཞུགས་པར་བསམ་ལ། དམ་ཚིག་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་བརྗོད།

༼ རྒྱལ་འཚལ་ཉེར་སྐྱོད་འདོད་ཡོན་སོགས་ཀྱི་མཚན་བ༽

རྒྱལ་འཚལ་བ་ནི། རང་ལྷུང་གསལ་བའི་སྟུགས་ཀ་ནས་ལས་ཀྱི་རྟོ་མཁྱེན་
དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་རྒྱལ་གཉེས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་སྐྱོས་ཏེ་དཀྱིལ་

ལའོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་རྒྱགས་ཡོན་ཏེན་འཕྲིན་ལས་ལྷའི་ཁྱད་
བར་རྣམས་ལེགས་པར་དམ་ཞིང་རག་ནས་བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཟབ་མོ་
འབྲུག་སྟོང་ལྷེར་བ་ལྟར་བསྐྱགས་ཏེ་ཡིད་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་གྲུས་དག་པོ་དང་འབྲེལ་
བའི་རང་ནས་རང་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚུལ་
དུ། རྗེན་པལ་ཆེན་ཚོ་ལོ་མི་བཟད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྗེས་ལུག་འཚལ།

ཕྱི་མཚོད་ནི། རང་ཉིད་དཔལ་ཆེན་པོར་གསལ་བའི་རྒྱགས་ཀའི་རྗེ་མམས་ཨ་
དཀར་པོ། རྒྱ་ནག་པོ། སུ་དཀར་པོ། ལྷ་དམར་སེར། ག་ལྷང་གྲུ། ཁ་དམར་པོ། ཤ་
སྟོན་པོ་རྣམས་སྟོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུར་བ་ལས་གཟུགས་དང་ལང་ཚོའི་དཔལ་ཕྱན་
སུམ་ཚོགས་བ་དང་ལྷན་པའི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་མཚོད་ཡོན་མ་ནས་རོལ་མོ་མའི་བར་
ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འཕྲོག་པ་སྐྱད་ཐོས་པ་ཚམ་གྱིས་ཟག་མེད་
ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གཏེར་རུས་པ་རབ་རྒྱ་མང་པོ་དཔག་ཚད་སྟོང་སྤག་དུ་མའི་
བར་དུ་ཁྱབ་པར་སྟོས། དེ་དག་རེ་རེའི་ཕྱས་དང་ཞལ་གྱི་སྟོ་དང་། མཚན་མའི་སྟོ་
དང་། ཇི་ཡི་སྟོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དཔག་ཚད་དུ་མར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཇི་ཕྱན་
སུམ་ཚོགས་པ་ལྷུ་ལ་དང་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་ཅན་དན་དག་གི་ཇི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྐྱུན་དུ་མེད་པའི་ཇི་རབ་རྒྱ་ཞེས་པ། ཚོར་བ་ཚམ་གྱིས་ཕྱས་དང་སེམས་ལ་ཟག་
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་
ཚོལ་མེད་དུ་སྟེད་པར་བྱེད་པ། ཕྱས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་རེག་པ་
ཚམ་གྱིས་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བདེ་བ་དེ་ལྷུལ་དུ་བྱས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་རྟོགས་པ་སྤར་མེད་ལྷགས་འབྱུང་དུ་འཆར་བར་བྱེད་པའི་མཚོད་པའི་ལྷ་

མོ་རང་རང་གི་མཚོན་རྗེས་ཐོགས་པ་སྟོང་གསུམ་མ་ལུས་པར་བྱལ་བར་སྟོམ་ཏེ་
 དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་དང་མཁའ་འགོ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ་ལ་
 དུལ་བས་སྤྲུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཤིང་བྱུང་བར་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་
 སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྤྲུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ། ཟག་བཅས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་
 བལྲལ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཟག་མེད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་
 རྒྱུན་གྱིས་སེམས་དང་སེམས་པའི་བྱེད་ལས་མཐའ་དག་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་རང་རྩལ་དུ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། དཀྱིལ་
 འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་མཚོན་པས་མཉེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་
 རྣམས་རྗེས་སུ་བརྒྱངས་ཏེ་མཚོག་དང་སྤྱོད་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་
 པར་མོས་ལ། མྱིཾ བདུག་སྟོམ་སྤང་གསལ་ཞུགས་ཏོག་གླ། །སོགས་བརྗོད།

འདོད་ཡོན་རྒྱལ་གི་མཚོན་པ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་
 སྤང་གཏི་སྤྲུག་ང་རྒྱལ་སྤྲུག་དོག་སྟེ་ཉོན་མོང་དུག་ལཱའི་ངོ་བོ་རྩལ་མདངས་དང་
 བཅས་པ་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་དེ། དེའི་བྱེད་ལས་རྩལ་གསུམ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་སྦྱིན་བའམ་བརྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཡོན་རྒྱལ་གི་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་གང་བ་སྟོམ་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་དུལ་བས་ལུལ་
 འདོད་ཡོན་རྒྱལ་ལུལ་ཅན་ལྷ་མོ་རྒྱལ་གི་ངོ་བོར་སྦྱིན་ཅིང་། ཕྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་
 མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་རྩལ་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་རྩལ་སྤང་དུ་ཏོགས་པ་དང་། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་ལུལ་རྣམས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་

ཅིང་། དེར་བརྟེན་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུག་གི་དྲི་མ་མཐའ་
དག་བྱང་ལོང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོང་པའི་ངོ་པོར་རྩ་
ལ་རྩ་བཞག་གི་རྩ་ལ་དུ་སློབ་ཅིང་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་དུག་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལ་སྤང་
འབའ་ཞིག་ལས་བཟང་རན་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ལས་གཞི་དུས་གནས་གསུམ་གྱི་
མཚང་རིག་པའི་སློབ་ལ་སྤྱི། གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྤྱོད་པ་དཀར་སོགས་བརྗོད།

། སྤྱན་གཏོར་རྟུའི་མཚོད་པ། །

བདུད་ཅི་སྤྱན་གྱི་མཚོད་པ་ནི། རང་དབང་ཆེན་དུ་གསལ་བའི་སྤྱགས་ཀའི་
སྤྱི་ཚུལ་གསལ་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་འཛོལ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡང་དང་ལྡན་
པའི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བདུད་ཅིའི་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོད་པའི་ནང་
དུ་ཕྱིའི་རྩ་བ་བརྒྱད་ནང་གི་རྩ་བ་བརྒྱད། རྩ་བ་བརྒྱད་ལས་གྲུས་པའི་ཡན་ལག་སྟོང་
རམ་ཕྱི་ནང་གི་བདུད་ཅི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཉིང་ཁུས་ལེགས་པར་
བཀའ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་བཀའ་སྤྱད་གཏོར་སྤྱད་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་།
ཕྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤུལ་བས་ཕྱི་ནང་གི་ནང་རིགས་བཞི་
བརྒྱ་རྩ་བཞི་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་བཅོམ་སྟེ་གཞི་དུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདུད་ཅི་
སྤྱན་གྱི་སྟོང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གི་ནང་
རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་སྟེ་འཆི་མེད་རྟོ་རྟེན་གྱི་འཕང་ཐོབ་པའི་ལུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་རང་རམ་མཚོད་གཡོག་པས་ལག་གཡས་སུ་བདུད་ཅིའི་སྟོང་
བརྒྱད་སྟེ། གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བདུད་ཅི་འཛོར་བཞེན་པ་དང་བཅས། སློབ་
མཚམས་ནས་འཛོར་ཏེ་བརྒྱད་པ་བདུན་ལྡན་གྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་ཚིག་དང་།

ཙ་བའི་སྐྱ་མའི་བར་གྱི་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་འབྲུལ། སྟེག་ཀ་ནས་འཛོལ་
 ཉེ་ཡི་དམ་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཚོལ་ས། བྱད་བར་བརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྷ་ཚོལ་ས་རྣམས་ལ་ཕྱུལ་བར་བསམ་ལ་སྦྱང་ཁའི་ཐད་ནས་འཛོལ། ལྟེ་བ་དང་
 གསང་གནས་གྱི་ཐད་ནས་འཛོལ་བས་གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་རྣམས་དང་འཛིག་
 ཉེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་བསྐྱེད་མ་བཀའ་སྤྱང་གཉེར་སྤྱང་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ལ་མཚོད། བདུད་ཅི་གནས་གསུམ་དུ་རེག་པས་རང་གི་གནས་གསུམ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་
 རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་མཐེང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐེང་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དབལ་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་སྦྱར་ཡང་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་
 བས་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྟེག་ལྟེང་གི་འའི་ཚོལ་ས་ཐམས་ཅད་
 དབང་པོའི་སྐོ་དང་བ་སྦྱའི་བུ་ག་རྣམས་ནས་ཕྱིར་སངས་ཀྱི་ཐོན། སྟེག་སྐྱབ་ཉེས་ལྟེང་
 ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིག་དག་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་ལྷུ་ཐོབ་པར་བསམ་ལ།

རྒྱུ། ཡེ་ཤེས་ཁོ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་གྱི། ཤོགས་སྟགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཅིང་།
 ཚོས་ཅན་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་གདོད་མ་ནས་ཀ་ནས་དག་པ་དང་།
 འིན་རྒྱབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟགས་ཀྱིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་
 མཐུས་གྲུབ་པ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཙ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་
 སྦྱོར་བའི་ཉེན་འབྲེལ་དང་། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རམ་རམ་ཕྱགས་
 སམ། རང་ཕྱགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་དུག་ཀུན་སེལ་ཞིང་། ཕྱིའི་ཕྱེན་དུ་གྱུར་
 པའི་དུག ། ཙ་བའི་དུག་དང་སྦྱར་དུག་སོགས་དང་སྦྱུ་དུག་ལ་སོགས་པའི་གདོན་གྱི་
 དུག ། རོད་གཏོང་གིས་དུག་སོགས་དུག་རྣམས་ཐུགས་རྗེའི་འིན་རྒྱབས་ཀྱིས་སྟོབས་

ཀྱིས་དུག་རྒྱུ་མཚམས་ཅད་འདུལ་ཞིང་གཞི་དུག་ལྷ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དུག་རྒྱུ་མཚམས་
མ་ལུས་བར་སེལ་བའི་བདུན་ཅི། ལམ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རོ་བོ། འབྲས་བུ་རིགས་ལྷའི་
སངས་རྒྱལ་སམ་ཡེ་རྫོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་བར་བསམ་བའི་ཤུགས་ཀྱི་
འབྲུལ་བཞི་གསང་བ་ནན་ཉན་གྱི་མཚོན་བ་དམ་པའོ། །

བ་ལོ་གཏོར་མའི་མཚོན་པའི། རང་གི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་མཚོན་བའི་ལྷ་མོ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ། ལྷོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་པའི་རྩན་རྩ་ཚད་ལྡན་གྱི་ནང་དུ། ཕྱི་ཤ་
ཁྲིམ་ཏུས་གསུམ། བར་དུག་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ། གསང་བ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
ནས། ཕྱི་ཤ་ཁྲིམ་ནང་ཁྲོལ་དོན་སྤྱིང་རྣམ་པ་ལྷ། བར་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་། གཉི་སྤྲུག་
ང་རྒྱལ་སྤྲུག་དོག་ལྷ། གསང་བ་སྤྱི་གསུང་སྤྲུགས་འཕྲིན་ལས་ལྷའི་རང་བཞིན་ནས་
བདག་ཉིད་དུ་དུག་ལྷའི་རོ་བོ་ལེགས་པར་རོ་འཕྲོད་ཅིང་གང་དུ་སྐོལ་བར་བྱ་བ་སྤྱི་
འབག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤོངས་ཟབ་མོང་ཕྱིའི་རྣམ་རྣམས་
ནང་གི་དུག་ལྷ་གནས་སུ་དག་པའི་གཏོར་མ་ཆེན་པོ་ཕྱི་ནང་གི་དབྱ་གདོན་མ་ལུས་
བ་ཚང་བ་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་བཀའ་སློང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་
པར་སྤུལ་བས། །མཚོན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཟུག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་རབ་ཏུ་ཚིམ་
ཞིང་། བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དུག་གསུམ་གྱི་རྟོག་པའམ། བདེན་ཞེན་ཨ་
འབྲས་ཀྱི་འཕྲིན་རྟོག་མ་ལུས་དབྱིངས་སུ་དག་སྟེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོག་སྤུག་གྱི་
དངོས་བྱུང་སྐོལ་བར་བསམ་ལ། རྒྱ། རྒྱད་པར་འདོད་ཡོན་མཚོན་བ་མཚོག་སོགས་
བརྗོད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཞེས་སོགས་དུག་ལྷའི་མཚོན་བ་སྤུལ།

རྣམས་མཚོན་པའི། རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་

གཟུགས་དང་ལང་ཚོའི་དབལ་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་
སྲི་ནང་གི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྷ་ས་བཟང་མ་ལུས་པ་དང་
ལྷན་པས་རྟེན་རྟེན་གྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་དུ་མ་ལུག་དུ་ཚོགས་ཤིང་། དེའི་ནང་དུ་ཅ་
བ་དྲངས་མ། སལ་བ། ཡོངས་སྒྲོར་གྱི་རྟ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་
བཀང་ཞིང་། ལེགས་པར་མཚོད་པས་དག་མ་དག་གི་རྟོག་པ་བཟང་རྟ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་
གནས་སུ་དག་སྟེ་དུག་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་རང་གནས་སུ་དག་པས་གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་འཕམ། གནས་ཚུལ་མ་ལོར་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་བདེ་སྟོང་
རྒྱང་འཇུག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ལོར་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པས། གནང་
དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཚོད་པའི་མཚང་རིག་པའི་སྒྲོན་པ། སྤྱི་སྒྲ་ཚོགས་ཁྲག་གི་མཚོ་
འབྲིལ་བའི། ཞེས་སོགས་གྱི་གསང་ནན་དང་འབྲེལ་བས་མཚོད་ཡུལ་རྣམས་ལ་
ལུལ་བས་བདེ་སྟོང་རྒྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པར་བསམ།

། བདེ་ཚེན་སྒྲོར་མཚོད་དང་དབྱ་བཤེགས་བསྐྱེད་མཚོད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
མཚོད། །

བདེ་ཚེན་སྒྲོར་བའི་མཚོད་པ་ནི། རང་ཁོ་རྒྱལ་ཡལ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡལ་
གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་ལས་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་སྒྲོན་པོ་ཅེ་སྐྱེ་བ་
བྱ་ག་པར་སེར་པོས་བཀག་བ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་ལས་མི་
ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་བྱ་ག་པར་སེར་པོས་བཀག་བ།
ལུས་ལྗང་འདྲེ་ཤེས། དག་སྐྱགས་གྱི་འདྲེ་ཤེས། ཡིད་ཚོས་གྱི་འདྲེ་ཤེས་ཏེ་འདྲེ་ཤེས་
གསུམ་ལྷན་གྱི་སྒྲོན་པ་སྒྲོམས་པར་ལྷགས་པས་དགའ་བཞི་རིམ་གྱིས་གངས་ཏེ་

བདེ་སྲོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཚིམས་ཤིང་དབྱེས་པར་བསམ་པ་
ལ། ལྷོ། གསང་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལས། །སོགས་བརྗོད།

དག་བགོག་བསྐྱེད་པའི་མཚོན་པ་ནི། །རང་གི་སྤྱད་ཀྱིས་ཀའི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་རྒྱ་
ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལྔ་འོ་འོ་ཞིང་བཅུ་
ཚང་བའི་དག་བགོགས་མ་ལུས་པ་བཀུག་སྟེ། ལྷོ་རྗེ་འཕགས་འགྲོ་བོ་སྟོན་ཏུ་བཏང་
སྟེ་སྤྱད་ཀྱིས་ཀའན་སྟོས་པའི་ལས་བྱེད་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཆ་རབ་ཏུ་འབར་བ་
བསྐྱེད་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་
སྟེགས་མ་ཤིག་ལྷོ་སྤྱད་ཀྱིས་ཀའན་སྟོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་
མེད་ཀྱིས་བདེ་བ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་དེ་སྤྱད་མེད་ཏུ་ཆེས་ཆེས་
གསོལ་བར་བསམ་པ་ལ། ལྷོ་སྐྱེད་པའི་ཁོ་བོའི་འབར་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་བརྗོད།

ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་མཚོན་པ་ནི། །རང་སྤྱད་གསལ་བའི་སྤྱད་ཀྱིས་ཀའན་སྟོས་པའི་
སྤྱ་མོ་གསལ་དང་ལང་ཚོའི་དཔལ་སྤྱད་སྤྱད་ཚོགས་པ་དང་སྤྱད་ཞིང་། བཅུ་ལི་
ཀའི་གོས་ལ་སོགས་པ་གོས་བཟང་སྤྱ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བའི་ལོ་ཆེའི་རྒྱན་
དཔལ་ཏུ་མེད་པས་སྤྱད་ཤིང་། དག་ཏུ་གྲུབ་འགྲུང་སྤྱད་པའི་སྤྱ་དབྱངས་ཀྱི་འགྲུང་ལྷོ་
ཏུ་མའི་སྟོན་སྟེས་སྤྱི་བོད་པ་དང་གསུང་གི་བོད་པ་སོགས་བོད་པའི་དག་པ་
རྣམས་ཡིད་ལུལ་ཏུ་བྱས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་འོ་འོ། གནས་ལུགས། སྤྱད་གཞི། སྤྱད་བྱ།
སྤྱོད་བྱེད། སྤྱད་སྤྱད་ཏེ་དག་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་སྟེས་སྤྱད་པའི་སྤྱ་དབྱངས་ཀྱིས་
བརྗོད་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་། ལྷོ་ལ་སྤྱད་པ་གསལ་སྤྱད་དག་

གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པས་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས། འདི་ཡན་དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་རྗེ་སྐུབ་ཁང་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྒྱན་པས་
སྲིད་ཞིའི་གདུང་བ་ཀྱུན། །ཞི་མཛད་བཀའ་བྲིན་མཚུངས་མེད་དང་པོའི་མགོན། །རྟག་
པར་གཙུག་ཏུ་བསྟེན་ནས་ཁྲིད་གསུངས་གི། །འཕྲོ་འཕྲུད་རྩུང་བཟད་འབྲི་ལ་གནང་བ་
སྟོལ། ལུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ཉེ་སྲུང་བས་ཀྱང་གཟི་བྱིན་མཚོག་ཏུ་འབར་བས། རྒྱི་
སྟོས་གྱི་དངོས་ལྷུབ་དང་འབྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ལ་དཔལ་ཞིང་རོལ་པའི་ཚུལ་
བཞུགས་པར་མོས་པ་དང་བཅས།

རྗེ་རྣམས་ནག་བྱ་གསུམ་དབང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ།
གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་སོགས་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དག་ཏུ་ཞེ་སྲུང་སོགས་སྐྱབ་པ་ལྡ་
དང་། ཐ་མལ་གྱི་ས་ཁམས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ཚད་མེད་
བཞི་རྣམས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་འདའ་བར་ངེས་
ཤེས་དང་བཅས་ཐ་མལ་གྱི་སྲུང་ཞེན་གྱི་གཡོ་བ་སྲུངས་ཉེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་རོལ་བར་བྱའོ། །བསྟོད་པ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མི་མངའ་ཡང་། གདུལ་བྱ་གདུལ་
བའི་སྐྱད་དུ་བྱུང་འདུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རོལ་ལས་ལྷ་ཚོགས་སྐུལ་པའི་སྐྱུར་
སྟོན་པར་མཛད་པ་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ། ཉོན་མོངས་
པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སྤང་བོ་ལྷ། གནས་འགྱུར་མཐར་ཐུག་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་
བཞིན། རིགས་མཐུན་གྱི་འབྲིན་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཁྲི་རྒྱལ་
བཞི་དང་། རྟག་ཚད་བདག་མཚན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱུ་དངོས་བཞིའི་རོ་

པོར་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཁུར་བའི་ལས་མངའ་བའི་སློབ་མ་བཞི་དང་།
རྣམ་རྟོག་དགྲའ་ལང་གི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་གདུག་བར་བྱ་བའི་སྲིད་པ་བཞི་སྟེ་
བརྒྱུ་ལས་ཤིང་བརྗེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་པ་སྤྱི་ཁོང་གྲུ་ལེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་
ཚེར་འབར་བའི་སྲིད་པ་སློབ་པ་བཅུ་གྲུ་འབྲེལ་བ་རབ་ཏུ་འབྲེགས་པ། གང་གིས་ཀྱང་
བརྗེ་བར་མི་བྱས་པའི་མ་ལུ་རྩལ་མི་བཟང་བའི་བཀའ་སློབ་རྣམས་དང་། སྤྱི་བ་བྱེད་མ་
རིག་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་བོ་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་སློབ་ཆས་བྱེ་བའི་བྱང་སློབ་སོ་བདུན་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་གཞུང་
མེད་ཁང་ལྷན་ཁོང་བ་དང་ལྷན་ཁོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ལེགས་པར་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་།

དེའི་སྲིད་པ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱང་བ་ལྷན་འདུག་ཏུ་བྱུབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་
པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ནས་ཡང་མི་གཡོ་བར། སློབ་ནས་གཡོས་པའི་
རྗེས་ཆགས་སྤྱགས་རྗེས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ཏུ་བྱུབ་
པ་མཚོན་པའི་སྲིད་པ་རོ་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བསལ་ཤིང་གིས་སྤྱག་པ་དང་། ཀེར་
རུས་ཐོར་བ་དང་། སྤྱགས་རྗེའི་རྒྱ་བརྒྱད། ཡེ་ཤེས་མེ་བརྒྱད་སོགས་མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། དེའི་སྲིད་པ་དུ་སྤྱང་སྤོང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྗོ་རྗོའི་ས་གཞི་རྩ་གྲུང་དང་། ཁ་དོག་སྤྱོད་ཆོགས་
པའི་མེ་དཔུང་སློབ་པ་བཅུ་གྲུ་འབྲེལ་བ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྤྱང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཡོན་ཏན་འབྲས་པའི་སློབ་ནས་བསྟོད་ཅིང་སྤྱག་
འཚོལ་བ་དང་། བསྟོད་པའི་དགེ་བའི་མ་ལུས་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལས་བཟང་སྤྱུབ་

པའི་བར་གཙོ་བོ་སྤྱི་བའ་གསང་བའི་ཉེར་འཇོ་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་
བདེ་སྣོད་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་དེ། སྤྱི་
བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གདོད་མའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕངས་སྤྱིར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག་
ཅིག་སྙམ་དུ་སློབ་ལ། འོད་གསལ་དབྱིགས་ལས་མ་གཏོས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་
བརྗོད་ལ་བསྟོད་དོ། །

། རྣམ་ཐོན་རིམ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་སྤྱིར་སྤྱི་བའ་སྤྱི་བའ་ལྷ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་ལ་ བསྐྱབ་པ། །

དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་བའ་སྤྱི་བའ་ལྷ་ཡི་རྣམ་འབྱོར་ལ་
བསྐྱབས་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་ལྡོག་པ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་པས། དེ་ལ་ཐ་མལ་
གྱི་སྤྱང་པ་ལྡོག་ཀྱིས་གསལ་སྤྱང་དང་། ཞེན་པ་ལྡོག་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་
པས། གསལ་སྤྱང་གི་དང་པོ་རང་ཉིད་ཉེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཡི་འཕོར་ཕོར་གསལ་
བཏབ་པ་དེ་ཉིད་སེམ་སེམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ནམ། མེ་ལོང་ནང་
གི་གཟུགས་བསྟན་ལྟར་སྤྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དྲངས་ཤིང་གསལ་བར་བསྐྱོན།
དེ་ལྟར་སྤྱི་ཅམ་ལ་སེམས་བརླང་བ་ཅམ་གྱིས་གསལ་སྤྱང་ཁྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་མི་
བྱས་པས། རང་ཉིད་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་དབྱུས་ཞལ་ཅམ་དང་སྤྱི་བའ་སྤྱི་བའི་
དང་དཀར་ནག་ཚུན་ཚད་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་ཚར་དུ་བཅུག། །དེ་ནས་གཡས་
གཡོན་གྱི་ཞལ་དང་རྟ་ཞལ་ལྟར་ཞལ་རྒྱན་དང་ལྟར་མཚོན་གདན་དང་བཅས་པ་ལ་
གསལ་སྤྱང་འདོན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཡུམ་དང་འཕོར་གྱི་ལྷ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་

གི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང། དུར་ཁྱོད་དོ་རྩ་མེ་རྩའི་བར་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་སྣ་མོ་རེ་
རེ་ནས་གསལ་བཏབ་ལ་བསྐོས་མོ། །

། ར་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལྟོག་སྤྱིར་ར་རྒྱལ་ལ་སློབ་ཚུལ། །

ར་རྒྱལ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་ལ། རང་ཉིད་འབྲས་ཏུས་གྱི་
བརྒྱ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་པར་ཐག་བཅད་དེ། གང་སྤང་བདེ་བ་ཚེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བ་ལས་མི་འདའ་བར། རང་བཞིན་སྟོང་བར་ངེས་པའི་ངེས་
ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
པར་བྱ། སློབ་དེའི་རང་ནས་རྒྱུད་རོ་གྱེན་ཏུ་དལ་བྱས་འཐེན་པས། རྒྱུད་དེ་ཉིད་རང་
གི་སྟེ་བར་མར་མེ་ལྟ་བུ་འོད་དམར་པོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དམར་ལྷག་གི་བ་རེག་བྱ་
འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་ཞིག་རྒྱུད་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་མེར་གྱི་གང། སྟེ་གྱི་
སྟེ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲད་ཅིག་ཉིད་ལ་སངས་ཀྱིས་དག། འོད་དམར་པོ་དེ་
ཉིད་སྟེ་བ་ནས་ཡར་དམར་ལྷག་གི་འོངས་ཏེ། ལྷ་སྤྲུག་གཉིས་ནས་སོར་བཞི་ཅན་གྱི་
སྤྱིར་སོན་ཏེ་དམར་ལམ་མེ་ཡོད་པ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཞལ་ཡས་
ཁང་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས་པར་བསམ་ལ། རྒྱུད་སྤྱུལ་སྤྱིར་ཚོད་མནན།
ལྷན་པ་ན་རྒྱུད་ནང་དུ་འབྲེན་པ་དང་མཉམ་ཏུ་འོད་དེ་ཉིད་སྤྲོ་ནས་སྟེ་བར་བྲངས་ཏེ་
སྤང་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བས། རང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུ་གསལ་བར་
བྱས་པས་སྤྲོ་བྱི་དཀར་ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་མེད་པའི་བཞུགས་
པར་བསམ་ལ། ལྷང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་རང་ལ་རྒྱུད་ནང་དུ་ལྷན་ཚོད་ཏུ་གཟུང།

དེ་ལྟར་རེ་མོས་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
བར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་སློབ་པའི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

༼ འཛོམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་དངོས་ལྷན་གྲངས་བཞུགས་པ༽

དེ་ནས་འཛོམ་བསྐྱེད་བར་སློབ་ན། མེད་བ་ཕྱིན་བསྐྱེད་པས་ནི་གཞུང་ས་གཞན་ནས་
འཕྱུང་བ་ལྟར་བྱེད། འཛོམ་དངོས་ལ། བདག་ཉིང་གི་རྒྱལ་ཏུ་མཚོག་དཔལ། །ཞེས་
སོགས་ལྟར། རང་གི་ལུགས་ཀར་བསྐྱེད་པར་བོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ཁ་གྲུབ་དུ་བྱེ་
བའི་སྟེ་བར་རྒྱུ་ཤིང་གི་འདབ་མར་བརྒྱ། ཤར་སྟོང་གོ་རྒྱ། ལྟོང་ཏུ་ལ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་བྱི་
ལ། ལུབ་ཏུ་ཏུ་ལ། ལུབ་བྱང་ཏུ་ཏུ་ལ། བྱང་ཏུ་རྒྱུ། བྱང་ཤར་ཏུ་པལ། གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་
ཁ་དོག་དམར་ནག་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ་གསལ་ཞིང་འཛོམ་ལ་འོད་འབར་བ་ཅན་དུ་
བསམ། དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་
ལྷ་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་འཛོམས། ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་སྟིག་སྟིག་ནང་
གདོན་བར་ཚད་ཐམས་ཅད་སངས་གྱིས་དག། ཡང་འོད་ཟེར་སྤར་ལྟར་འཛོམས་བའི་སྟེ་
མོང་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཚོན་བའི་ལྷ་སོ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་དང་བཅས་བ་
བ་སྐྱེད་ཀྱི་གདངས་ལ་བ་ལུས་སྟོང་མཚོམས་ནས་སྤྱིར་སོན་སྟེ་གསལ་བ་ཚུའི་ཞིང་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་སྟོོས། དེར་བཞུགས་པའི་ཅ་བརྒྱུད་གྱི་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཆེན་པོ་
བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཞི་སྟོབས་ལྷ་ཚོགས་དམ་ཅན་སྤྱང་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་བ་ལ།
ཉེར་སྟོན་ལྷ་སོགས་སྟེ་དང་། ལྷན་རྒྱལ་གཏོར་གསལ་སོགས་ནང་དང་། བདེ་ཆེན་
སྟོང་བ་དང་དག་བཞེགས་སྟོང་བ་སོགས་གསར་བ་དང་། གནས་ལུགས་རོ་བོ་ཤེས་
པས་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་དང་བཅས་བ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་དེས་བ་འཛོམ་པ་དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་པས་མཚོན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱས་པས། ཅུ་གསུམ་ལྟ་ཚོགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་འདུན་གྱི་རྒྱ་བས་རྣམས་པར་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་
བརྟེན་པར་བཅས་པའི་སྤྱི་དང་གསུང་སྤྱི་འདུན་ལོ་ཉེ་སྤྱི་ལྷ་ལི་ཀ་ལི་སོ་ཏེ་ཡིག་འབྲུ་རང་སྤྱི་
སྤྱི་ག་བཞེན་པ་དང་། ལྷོགས་ས་ལོན་དང་ལྷོག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་བྱངས་ཉེ་འོད་ཟེར་
མཚོན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལྷོན་ཅིག་རང་གི་སྤྱི་གའི་ས་ལོན་ལ་བསྐྱུས་པས་སྤྱི་གསུང་
ལྷོགས་ཀྱི་དངོས་ལྷོག་རྣམས་ཐོབ་པར་བསམ། ཡང་ལྷོན་ལྷོན་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྤྱི་
ལོན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྱི་ལ་པའི་བཀོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ལྷོག་པར་སྤྱོད་པས། ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་གང་དགོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདུལ་བར་བྱས། དཔལ་ཉུ་མགོན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷོན་གསལ་དང་ལྷོན་ཅིག་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱི་ཁར་བསྐྱུ་བ་
བཅས་དོན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་གཞིར་བཟུང་བྱེད། དེ་ལྷོན་སྤྱི་གསུང་ལྷོགས་
ཡོན་ཉན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་དངོས་ལྷོག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བསམ་ཞིང་།
གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ལྷོགས་བརྒྱ་བར་བསམ་ལ།

རྗེ་མཚན་གྱི་རྩ་ཏུ་ཡ་གྱི་མ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་རྩི་པའ། ཅེས་སེམས་མ་གཞིར་བཟུང་བར་
བརྒྱ་བཞེན་པར་རང་གི་སྤྱོད་དང་བསྐྱུན་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ར་
རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྱི་ལྷོགས་ཡང་ཡང་གདོན། ལུས་དང་འཁོར་གྱི་བརྒྱས་པའི་
སྤྱི་གསུང་དེ་དག་གི་ལྷོགས་ཀར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷོ་བར་ལྷོ་རང་རང་གི་ཁ་དོག་
མཚོད་ས་པའི་ས་ལོན། འདབ་མ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ལྷོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ་
ལ་དམིགས་རིམ་གོང་བཞེན་བྱ། བརྒྱས་པའི་སྤྱི་གསུང་སེམས་གཞན་ཏུ་གཞིར་བཟུང་བ་

དང་། ལྷ་གཞན་གྱི་སྐབས་བརྒྱ་བ་དང་། སྐབས་དཔལ་བུལ་དང་། སྐྱ་ཚེ་ཚུང་མི་སྟོམས་
བ་དང་། ཟུར་ཉམས་པ་སྐྱ་ལོག་པ་སོགས་ཀྱི་མ་དག་བ་དང་། བཟའ་བརྟུང་དང་།
གཏམ་སྐྱ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་བ་དང་། ལྷོ་མ་སྟེ་ཉམ་བ་དང་། འགྲོ་བ། བཤང་བཅི་
འདོར་བ་དང་། ལྷལ་བ་དང་སྤྱིད་པ་སོགས་སྟོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་སྐབས་བར་མ་ཆད་
པར་བརྒྱ།

བསྟེན་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བཟང་ངན་གྱི་དེ་དོགས་མེད་པར་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་
ཚོགས་ལ་དད་པ་དང་། ཚོས་ལ་ཞེ་སུན་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དགའ་སྟོམས་འཇུག་
ཅིང་། གཞོད་བྱེད་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ཡང་ཡང་བསྟོམ།
སྐབས་འགར་མིའི་དག་བགོགས་སོགས་ཀྱི་བར་གཅོད་དང་། ཉང་ཆགས་སྤང་
ཚོངས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་མནན་མི་བཟོད་པ་ལྟར་བྱུང་ན་དག་བགོགས་རྣམས་ཡི་
དམ་ལྷ་ཡི་དོ་བོར་མོས་ལ་མཚོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཏོག་
བ་མཐའ་དག་ཚུར་བསྐྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་དང་འབྲེས། སེམས་ཅན་རྣམས་
སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་བ་སངས་ཀྱིས་དག་པར་བསམ་ལ། རང་བཞིན་
མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་འདེབས་བྱ། ལུན་འཛོག་ཁར་རྟ་སྐྱད་ཐེངས་གཅིག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀ་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བརྒྱ་བ་ཞེ། རང་གི་སྤྱི་བོར་རྟ་ཞལ་ལས་རྟ་སྐྱད་དག་པོ་
སྟོང་གསུམ་ཁྲབ་པར་བསྐྱགས་པར་བསམ་ལ། རྟ་སྐྱད་དེ་ཡེས་རྟ་མས་རྟ་མཐིན་
བ་སོགས་གང་ནས་འབྱུང་བརྟགས་བ་ན། འདི་ལས་འབྱུང་དང་མ་འབྱུང་ཞེས་གནས་
དེས་བུང་མི་རྟེན་ཅིང་རྒྱ་སྐྱེན་ཚོགས་ཅམ་དང་ལྷོས་བརྟགས་ཅམ་བ་ཀུན་རྫོབ་
བག་ཅ་ལྟ་བུ་གསུང་གི་རང་བཞིན་སྐྱ་དབྱངས་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྤྱི་

འགགས་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་གསུང་དུ་མ་འདས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སློབ་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་ཏུ་གསལ་
བ་མཚན་འདི་ནི་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་སྟོང་ཆ་ཚོས་སྤྱོད་དོས་མེད་ཀྱི་རང་དུ་མ་
འདས། ཡང་སྤྱོད་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་པའི་དབང་ཆེན་ཀྱི་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་
རྩོགས་པའི་གསུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱོད་པ་གངས་མེད་པར་འཛོལ་བ་རང་
ཤར་རང་ལྷོལ་ཀྱི་རང་དུ་མ་མདས་པར་ཐག་བཅད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ།

དེ་ནས་སྤྲུགས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་ཞིང་བྱིན་རྒྱལ་ས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དུ། དབྱུངས་གསལ་ལྷོ་ལི་ཀླ་ལིའི་མཐའ་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་ལྷ་
ཚོགས་འབྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྲོ་བ། ཞེས་པ་དང་བརྒྱ་ཉེ་དུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་ལན་
གསུམ་འེ་བརྗོད། འཛོལ་ཀྱི་དོས་བྱུབ་སྤང་བའི། རྒྱན་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་བཞུགས་
བསྐྱོམ་ཅམ་ལ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་སྤྲུགས་སྤྱོད་བསྐྱེན་ཐོན་པའི་
མཐའ་དོས་བྱུབ་ལེན་ཚོག་རྒྱས་པར་བྱ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་གཞན་དུ་
གསལ་བས་འདྲིར་དགོད་མ་དགོས་ལ། བསྐྱེན་རྒྱང་ཅམ་གྱི་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཐེ་
བཞིན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་
མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞལ་གཅིག་སྤྲུག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་
ཐོན་ཉེ་ཤར་སྟོར་འཁོད་ལ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་
བརྒྱའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་དཔལ་ཆེན་རྟོག་མཚོག་རོལ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ། རང་གི་གནས་གསུམ་ཀྱི་ས་བོན་ཚོ་
ལྷོ་ལྷོ་སོ་སོར་བརྒྱ་བྱའི་སྤྲུགས་འབྲེང་དཀར་དམར་མཐེང་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་

ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། དབང་ཆེན་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེད་བར་
བསམ་ལ། ལྷོ་རྒྱལ་རྩམས་པ་རྟོམ་ཚོགས་དཔལ། །ཞེས་སོགས་དང། ལོ་བརྒྱུ་
ཤིང་བརྒྱ་ལུ་འེ་ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་ཐུགས་ལན་ཉེར་གཅིག་ལས་མི་ཉུང་བ་བརྒྱ། དེ་
དག་གི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་བྱུང་ནས་རང་གི་
གནས་གསུམ་དུ་ཐིམ་བས། ལྷ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་མཚོག་དབྱིགས་ལྟེ་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་འདོད་དགུ་ཟད་མི་ཤིས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར། ད་ལྟེ་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འདོད་
བའི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བར་བསམ་ལ། ལོ་བརྒྱ་གོ་རྒྱ་ཀ་ལ་མ་ག་ཅི་རྟོམིད་
རྟེ་ཨ་ལ་ལ་ཉོ་ཞེས་ལན་བདུན་བརྗོད་ལ་དངོས་བྱུང་ལྷང་དོ། །

། འཇུག་གི་ཚོགས་བྱ་བ། །

འཇུག་གི་ཚོགས་བཀའ་སྲུང་མཚོད་དང་བསྐྱར་བའི་རིམ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
བརྗོད་ན། ལོང་ལྷ་སོགས་ཀྱི་མཚོད་གཏོར་རྣམས། རྩ་ཡི་ཁྲི་བསྐྱེད་གཏོར་
བཟུ་གསུམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ལྷོ་ལོ་ཨ་ལྷོ། ལོ་མཚུ་བ་མི་ཉ་སོགས་ཀྱི་མཚོད་
གཏོར་སྟོད་དང་བཅས་པ་ཐག་མེད་བདེ་སྟོད་གི་དོ་བོར་མོས་ལ་སྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ལ། རིམ་པ་ལྟར་ཀྱི་བཀའ་སྲུང་རྣམས་སྲི་རོལ་དུར་ཁོད་རོལ་བའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་
ཚོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང། ཐ་མལ་གྱི་སྲུང་ཞེན་སྟོག་བའི་སྲིར་དུ་གནས་
གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྲུབ་པར་ས་བསྐྱེད་བཞུགས་བྱས་ཏེ་དམ་
ལ་བཞག །མཚོད་གཏོར་འབྱུང་བ་བསྟོད་ཅིང། འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་གཞུང་བཞེན་
བྱ། ཡི་དམ་ཚོས་སྲུང་བསྐྱར་བ་ལོ། སྲི་ནང་གསང་བའི་བསྐྱར་རྩམ་རྣམས་བསངས་

སྤྱངས་བསྐྱེད་གསུམ་བྱས་ལ། ཉམ་མཁའ་མཚོད་ཀྱི་སྐྱུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཀྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཅུགསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དཔྱེས་བ་སྐྱེད་བྱས་ཀྱི་མཚོད་ཚོགས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བ་རྣམས་ཤིང་བརྗིད་ལ་བཀོད་བས་མཛེས་བ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་བས་ས་གཞི་བར་སྤྱང་ཉམ་མཁའའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་
བསམ་ལ། སྤོ་ཚོས་སྐྱུ་བ་མེད་པའི་རང་ཉིད་ལས། ཞེས་སོགས་ཚོགས་རིས་ལྟར་
རྟོན་རྣམ་རྣམས་ཕྱུལ་ཅུགསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་མཉེས་བར་བསམ་ལོ། །

། ཚོགས་མཚོད་འབྲུལ་བ། །

ཡོངས་སྐྱོད་ཚོགས་ཀྱི་མཚོད་བ་ལ། ཐོག་མར་ཚོགས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ནི།
ཚོགས་རྣམ་རྣམས་ལ་སྐྱེད་རྒྱ་བྱུང་། མི་རི་ཤོ་རྩ་རྩུ་ཞེས་སོགས་མཚམས་
སྐྱུགས་ཀྱིས་བཞེགས་བསྐྱེད། རི་ཡི་ཁྱི་གྱིས་མ་དག་པའི་ཁྱི་མ་རྣམས་བསྐྱེད་སྐྱེད་
གཏོར་བུས་སྐྱ་རྩ་ཐམས་ལྷོད་བར་སྐྱེད་སྐྱེད། ལྷོད་པའི་རང་ལས་ལྷོ་ལས་སྐྱོད་དང་། མི་
ལྷོ་ལྷོ་ལས་དམ་རྣམས་ཐག་བ་མེད་པའི་བདུད་ཅི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏུན་ལྷ་དང་ལྷན་བ་
ཟད་མི་ཤེས་པའི་འོ་འོ་ལྷུང་བར་བསམ་ལ། འབྲུ་གསུམ་དང་། མཉུ་རྒྱུའི་སྐྱུགས་
བརྗོད་དེ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་སྐུབ་འདེན་བ་ནི། ལྷོས་སྐྱོར་
བསྐྱེད་ཀྱིས་གསེབ་དང་བཅས། ལྷོ་རང་བཞིན་རྣམས་དག་ཅེས་སོགས་སྐྱུགས་དང་
བཅས་བ་བརྗོད་ལ། རང་གི་སྐྱུགས་ཀའི་ལྷོ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱུགས་ལྷ་ལྷ་བྱུང་བག་ཏུ་
མེད་བ་འཕྲོས། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས། རྩ་མཚོག་ཡང་གསང་ཁྲིས་པའི་དཀྱིལ་
འཕོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲ་མ་ཡི་དམ། བཀའ་སྐྱོད་ཚོས་སྐྱོར་སྐྱེད་མའི་
ཚོགས་ཀྱི་བསྐྱོར་བ་སྐུབ་པར་སྐྱིན་སྐྱེད་གཏོབ་བ་ལྟར་འོན་ཏེ་མདུན་གྱི་ནམ་

མཁར་བཞུགས་པར་བསམས་ཏེ། བརྒྱ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་ལྷོ་གྲིས་གདན་ཤུལ་ཏེ་བཞུགས་
སྲུ་གསོལ།

ཚོགས་སྤྱིར་འབྲུལ་བ་ནི། ལྷོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་རང་གི་སྤྱད་ཀྱིས་ཀའི་ལྷོ་ལས་
རབ་མཛེས་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་ལྷན་སྦྲེད་ཐོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྒྲོས། འིན་གྲིས་
བརྒྱབས་པའི་ཚོགས་མཚོན་གྱི་བདུད་ཅི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ལུམ་ལུམ་གྲིས་
བཅུས་ཏེ་མགོན་ལྷན་པས་ལ་ཤུལ་བས་ཚོགས་གྱི་རོ་བཅུད་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ལྷན་སྦྲེད་ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱངས་ཏེ་གསོལ་བས་སྤྱད་ཀྱི་དུང་བའི་སྤོང་གི་
ཡེ་ཤེས་འབར་བས་མཉམས་པར་བསམ་ལ། ལྷོ་ལྷ་མེད་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་པ་དམ་པ་
ནི། ཞེས་སོགས་བརྗོད། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། མཚོན་ཡོན་མ་དང་ཉེར་སྦྲེད་ལྷ་མོ་ལྷ་
དང་། འདོད་ཡོན་མ་དུག་ཀྱང་སྒྲོས་ཏེ་འབྲུལ། འཇིགས་ཐོག་མར་བསྦྲེད་དེ་འབྲུལ་བ་
ནི། ཚོགས་སྤྱད་ཕྱག་ལན་བཞེན་དུ་བཞགས་ལ། དམ་ཚིག་གི་རྣམ་ལྷན་སྦྲེད་ལས་
འདོད་ཡོན་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྒྲོས་ཏེ་འབྲུལ་ལུམ་ལྷ་
ཚོགས་ལྷན་གྱི་གར་དགུའི་ཉམས་སོགས་ཡོན་ཏེན་ལ་མངོན་པར་བསྦྲེད་པའི་སྤྱོད་
དབྱངས་སྤྱི་མ་བར་སྒྲོག་པ་དང་བཅས་དངོས་པོ་ཚོགས་རྣམས་ཆ་གསུམ་མོ་འེ་ཡང་
གཞུགས་སྤྱི་རོ་རེག་འཇིགས་ཀྱི་བྱང་བར་བཟང་དགུར་ལྷན་པ། མགོན་ལྷན་སྦྲེད་པ་
བསྐྱེད་དེ་སྤྱད་པས་སྒྲོང་བར་ལུས་པའི་མཚོན་པའི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བསམ་
ལ། ལྷོ་སྤྱོད་པ་དཔའ་བ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་འབྲུལ།

བར་པ་བཞགས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ནི། ཚོགས་སྤྱད་གཉིས་པ་ཕྱག་ལེན་བཞེན་
བཞགས། ཚོགས་མཚོན་དམ་རྣམས་བདུད་ཅི་ལྷའི་རང་བཞེན་ཅན་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོས་ཏེ།

སྲོན་ཆད་ལོངས་པ་གང་བཤིས་ལ་འཁྲོད་སེམས་དྲག་སོས་བཟོད་པར་གསོལ་བ་
དང་བཅས་ཕྱལ་བས། སྐྱ་གསུང་རྒྱགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཆག་ཐམས་ཅད་དག་
པར་བསམ་ལ། ལྷོ་ལྷ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་དགོངས་སྐྱ་གསོལ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་མང་དུ་བཟོད་དེ་འབྲུལ་ལོ། །

། བསྐྱལ་བསྐྱབས་དང་ཕྱར་བསྐྱབས་བྱེད་པ། །

ཐ་མ་བསྐྱལ་ཏེ་བསྐྱབས་བ་ནི། ཚོགས་ཟན་གྱི་སྤང་གི་ཆ་གཅིག་བཅད་དེ་སྤར་
འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་ནམས་རང་གི་སྤྲིག་ཁར་བསྐྱ། སིང་ག་ཟུར་དུ་ཡོད་ན་དེ་དང་
ལྷན་ཏུ་བཞག། མེད་ན་དེ་ཉིད་མཐུན་དུ་བཤམས་ལ་རྟ་བུ། ཨེ་རི་གྱིས་སྤོད་གྱི་
འཇིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། རྩ་ལ་རི་གྱིས་བརྟུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཏེ་
མགྱིན་དུ་གྲུར་བར་སོས། བཟ་རི་གྱི་དེ་ཐམས་ཅད་ཁོས་ཞིང་དགྲ་བགེགས་སྤོལ་
བའི་ལས་ལ་མངོན་དུ་སྤོགས་བཞེན་པར་བསམ་ལ། རང་གི་མཐུན་དུ་ཨེ་ཡིག་ནག་
སོ་ལས་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཁ་ཁྲོར་དོག་པ། གཏིང་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚུ་འཇུག་ཅིང་།
ལོགས་ནས་ཞེ་སྤང་གི་མེ་འབར་བ། ལྷེང་ནས་གཏི་ལྷུག་གི་ལྷན་འཕྲིབས་པ། སྤོགས་
ཀྱུན་ནས་ནད་མཚོན་གྱི་བུ་ལྷུག་འཚུ་བ་པ། དེའི་ནང་དུ་ཁེ་ལས་དགྲ་དང་། ཉི་ལས་
བགེགས་ལྷས་རིད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ། མགོན་སྐྱབས་དང་བྲལ་ཞིང་འདར་ཡིང་ཡིང་
བྱེད་པ། དེའི་སྤྱི་ནང་ཀྱུན་ཏུ་ལས་བྱེད་ཁོ་ལོ་དམག་ཚོགས་ལག་ན་མཚོན་ཆ་ཐོག་
ཅིག་རྒྱུ་བ་སོད་གྱི་སྐྱ་དྲག་ཏུ་སྤོག་པས་གང་ཞེག་བསྐྱོར་བར་བསམ་ལ་ལྷོ་མངོད་གྱི་
ལྷག་རྒྱ་དང་བཅས་ན་མོ་ཇི་བཟོན་ཅ་བ་དང་བརྒྱད་པར་བཅས་བའི་ཞེས་སོགས་
བདེན་སྤོབས་བཟོད།

རང་གི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་སློབ་པའི་སློབ་པ་བཞི་སོགས་པོ་ཉེ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སླེད་པོག་སྤྲུགས་ཀུན་ཀྱང་འཕྲུག་ཅིག་ལ་སློབ་ཏེ། དམ་བཤེགས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀུན་བརྒྱུད། འཆིང་བྱེད་ཀྱི་
 ཞབས་པས་བཅིངས། སློབ་བྱེད་སྤྲུགས་སློབ་གིས་ཡན་ལག་རྣམས་བཟུམས། སློབ་
 བྱེད་བྱིལ་བུས་ཡིད་སློབ་པར་བྱས་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་བཀུག་པར་བསམ། བ་ལེ་
 ལ་ལ་བཀྲ། ཅེས་པས་སྤང་ཡང་སྤྲུགས་ཀ་ནས་སློབ་པའི་པོ་ཉེ་བྱ་བྱ་རོག་དང་འུག་པའི་
 མགོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་སྐྱ་བཤེགས་པོ་མི་བཟང་པར་སློབ་ཅིང། འཐབ་འཛིངས་རྣམ་འགྱུར་
 ཐབ་ལྟས་སྤྲུགས་སློབ་པ་དུ་མས། དམ་བོ་རྒྱ་བཞེན་ལྟ་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་སྤྲུགས་
 མགོ་ཅན་མེད་སྐྱབས་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཨ་ལེ་ལ་ལ་ལྷོ་ཞེས་མགོ་ཅན་སྐྱབས་
 དང་བྲལ་བའི་དམ་བོ་དེ་ཉིད་འབྲུབ་ཁུང་གི་ནང་དུ་བརྒྱུག་ཏེ་ཡིང་ག་ལ་བསྐྱིམ་ཞིང་ལྟ་
 སྤང་རྣམས་ཁོའི་གཤེད་དུ་དབབ་པར་བསམ་མོ།

དེ་ཡང་དམ་བཤེགས་སློབ་པའི་ལས། གཞན་ལ་འཆོ་བ་དང། རང་དོན་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་བསམ་པས་བྱས་ན་རང་ཉིད་འདི་སྤོ་གཉིས་འཕྲུངས་སུ་འགྱུར་བས་ན་རྫོང་
 འཕྲུང་སྤོག་གསུམ་གྱིས་ཐེན་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ལྟར་
 རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱུ་ཅུ་ཅུ་ཡང་མེད་ཀྱང། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱ་
 བར་ངེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལས་མི་འདའ་བའི་རང་ནས། རང་ཉིད་ལྟའི་རྒྱལ་
 དང་གསལ་སྤང་བཞེན་པོ་བརྒྱུངས་ཏེ། མི་བསྐྱུན་པའི་དམ་བཤེགས་འདི་དག་ད་ལྟ་
 ཉིད་དུ་མ་བསྐྱུན་ན་ལས་རྒྱ་ཚོབས་པོ་ཆེ་བསམས་ཏེ། བྱི་མ་རན་སོང་གི་སྤྲུག་
 བཟུམ་སྤོང་དགོས་ལ་ཡིད་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང། འདི་དག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྐྱུན་

ཉེ་ཆམ་ཤེས་ཡི་དམ་སྣ་ཡི་སྤྱགས་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེས་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྣམ་པ་དང་བཅས་རྒྱའི་ཀུན་སྣོང་ཤིན་ཏུ་བྱམས་ཤིང་རྣམ་པར་
དག་པ་བྱེད་དགོས་སོ། དེ་ལ་ཁོ་བའི་ཕོ་ཉ་སྣོ་བ་ནི། རང་ཉིད་དཔལ་ཆེན་ཁྲག་འཕྱང་
ཉེ་ཏུ་ཀར་གསལ་བའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོའི་རང་ནས། དམ་བཟོགས་འདི་དག་སྣོལ་
བའོ་དུས་ལ་བབ་བས། མངོན་སྣོད་དྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་སྣོལ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་
དུས་ཀྱི་ཀུན་སྣོང་དྲག་ཅིང་རྩལ་བ་དང་བཅས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྣྗི་ལས་དམ་
བཟོགས་སྣོལ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྒྱམས་ཤིང་དཔལ་བའི་ཁོ་བའི་ཚོགས་དཔལ་ཏུ་མེད་
པ་སྣོ་ཞིང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁོ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་
ནས་ཀྱང་ཁོ་བའི་ཚོགས་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་སྣོས་ཉེ་ཕྱོད་པར་བསམ།

རྣྗི་རྣྗི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དུས་ལ་བབ། རང་དཔལ་ཁྲག་འཕྱང་ཉེ་ཏུ་ཀ། །ཞེས་
སོགས་བརྗོད། རྩེ་ལཔ་གཅིག་སྐྱ་མདོག་དམར་པོ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྤྱལ་
པའི་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་དེ་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་པར་བསམ། རྣྗི་དམ་ཚིག་
ཆེན་པོའི་དུས་ལ་བབ། །སྤྱལ་བ་ཆེན་པོའི་དུས་ལ་བབ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྤྱལ་
པའི་ཁོ་བོ་རྣམས་ལས་ལ་བསྐྱལ་བས་དམ་བཟོགས་རྣམས་གཟུང་བ་དང་བཅིངས་
པ་དང་སྣོམ་པ་སོགས་ལས་སྣོ་ཚོགས་ཀྱིས་སྣོ་ནས་དེ་དག་གི་མཐུ་སྣོབས་གཟི་
བརྗིད་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པས་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱས་ནས། འབྲུབ་ཁྱང་གི་ནང་ནས་
གཞན་གང་ཏུ་ཡང་འགྲོ་དབང་མེད་པར་བྱས་ཉེ་རང་གི་དབང་ཏུ་འདུས་པར་བསམ་
སོ། །ཡུངས་དཀར་ཕོ་ཉ་སྣོ་བ་ནི། ཡུངས་སུན་འདི་རོ་བོ་བདེ་སྣོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་
པ་དྲག་པོའི་རྣམ་ཡུངས་དཀར་རོས་སུ་ཁོ་བའི་ཚོགས་མེ་ལོང་ནང་ཏུ་གཟུགས་

བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་གསལ་ལ། དེག་ཤུ་ཤིན་དུ་རྩལ་པའི་ས་རྩ་མེ་རླུང་གི་གཞེར་
མ་འཕྲོ་བཞིན་པ། དག་པོའི་གཟུགས་སྤང་སོགས་ལ་རྒྱབ་ན་གང་རྒྱབ་དེར་རྟུག་
བས། དབང་པོ་ལྷ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉམས་ཤིང་ཆགས་སྤང་གི་གདུག་རྩལ་རང་
ལལ་དུ་སོང་ནས། རྟན་མེད་བསམ་མེད་དུ་བརྒྱལ་བར་བསམ་ལ། རྩོལ་འོད་སློན་
རྒྱལ་པོ་ཁོ་བོའི་སྤྲུལ། །ཅེས་སོགས་རིམ་པར་བརྗོད་ལ། ལིག་གར་ཡུངས་སྟན་
བྲབས།

སློབ་བྱེད་ལྷ་དང་དབྱེ་བ་ནི། དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲུ་གྲུ་གྱི་དུད་བ་བདུགས་ལ་
མཉུ་གྲུ་གྲུལ་ཤ་ཉ་ལ། རྩི་པའ། རྩོལ་འོད་པོ་ཀུན་སློལ་དམ་ཚིག་ཅན། ཞེས་སོགས་
བརྗོད་བས། དག་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྣ་སྤང་རྣམས་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཕོས་པ་ལོག། །ལྷ་སྤང་
རྣམས་དེར་འཁོར་མི་བརྟུབ་པར་དག་པོ་དེ་རྒྱབ་ཉེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
བསམ་མོ།།

སྤང་བུ་བསྐྱེད་ཅིང་གདབ་པ་ནི། བསྐྱེད་ཚོག་གཞུང་བཞིན་བྲས་ལ། སྤང་བ་
བརྗེ་གྱི་ལ་ལ་སྐྱུ་མདོག་དམར་ནག་ཞལ་གསུམ་སྤྲུག་དུག་དུང་ཁོད་ཀྱི་ཆས་ཀྱིས་
བརྒྱན་བ་ལྷེ་བ་མན་ཆད་རྩེ་སྤོང་གི་ཁ་ནས་ཐོན་པའི་དབལ་རྒྱར་གསུམ་རྫོང་དང་
ལྷན་ཞིང་མེ་རབ་དུ་འབར་བ། མགོ་པོ་འཆང་རྒྱངས་རྩེ་མོར་རིམ་པ་བཞིན་ཚོ་ཨ་ལྷོ་
གིས་མཚན་བ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་བ་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤུར་བ། དེར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྲུན་
བངས་ཉེ་གཉིས་མེད་དུ་བསྐྱེས། རང་གི་ལག་གཡས་གཡོན་གྱིས་སོར་མོ་ཐན་ཚུན་
རིགས་ལྷ་ལཔ་ཡུམ་དུ་གསལ་བརྟུབ་པའི་སྤྱོད་མཚམས་ནས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
ཀྱི་རྩེ་རྒྱན་བྱུང། སྤང་བ་ལ་ཐེམ་པར་བསྐྱོལ། རང་དང་སྤང་བའི་གནས་གསུམ་གྱི་

ཡི་གེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རྒྱུགས་བཅུ་ལྔ་ལྟེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཤིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ཏེ་ཕྱར་བྱ་ལ་ཐེམ་བས། ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱོམ་བྱས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་བ་སྐྱོམ་ལ། ཕྱར་བྱར་ཕྱངས་ཀར་བབ། ལུ་ལུ་ལ་གྱིས་བདུག། ར་ལྟ་བུགས་ལ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱས་ལྡན་དུ་བྲ། ཡང་རང་དང་ཕྱར་པའི་གནས་ལས་ལྷུ་ཡིག་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྐྱོས་པའི་སྡེ་མོར་མཚོད་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱོས་ཏེ་འཕགས་པ་མཚོད་
འོད་ཟེར་མཁའ་ཁྲབ་ཏུ་སྐྱོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་བ་སྐྱུངས་བརྒྱ་ཏེ་ཏུ་ཀའི་གོ་
འཕང་ལ་བཀོད། སངས་རྒྱལ་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་
འོད་དུ་ལྷུ་ནས་ཕྱར་བྱ་ལ་ཐེམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་གཟས་པོའི་སྡིང་ཁར་ཐེམ་
བས་དེའི་ཚེ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་བྱས་མཐུ་གཟི་མདངས་ཀྱི་ལྷག་མ་རྣམས་ཚེ་
རྟེན་ལྷུ་ཡིག་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་དེའི་སྡིང་ཁར་གནས་པར་བསམ།

ལག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱར་བྱ་བ་ལྷུང་སྟེ་ལི་རྒྱའི་སྡིག་གར་རེག་ཅམ་བགྱིས་
བས་ཕྱར་ཅེའི་རྩྭ་གིས། ཚེ་རྟེན་ལྷུ་ཡིག་དཀར་པོ་སྐྱངས་ཏེ་རང་ལ་བསྐྱེམ་བས་རང་
གི་ཚེའི་སྡོན་མར་གྱུར་བས་རང་ཉིད་གཟི་བརྗིད་ཆེས་ཆེར་གྱུར་བར་བསམ་པ་ནི་ཚེ་
ལྷུང། ཕྱར་བྱ་སྐྱར་ལྟར་བསྐྱངས་ནས་ཡིང་གའི་གནས་གསུམ་དུ་རེག་བས་ཕྱར་བུའི་
གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་གཟས་པོའི་གནས་གསུམ་ལ་ཐེམ་བས་
དེའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་སྐྱིབ་སྐྱུངས་ཤིང་དག་པར་མོས་པ་དེ་ནི་ཁྱུས་ལྷུང་ཕྱར་བྱ་
གཟས་པོའི་སྡིག་དཀར་ནག་གི་མཚམས་སུ་བཏབ་བས་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡིག་དུད་
ཁའི་མདོག་ཅན་མར་མེ་འཚི་ཁ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ། ཉག་ལྷུམ་གྱིས་བཏང་བའི་རྣམ་

ཤེས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཤིན་ཏུ་མ་བའི་ཐིག་ལེ་ཡུར་བུའི་ཁོང་གསེང་དུ་དྲངས། དེར་
བཞུགས་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ལས་ཉོན་སྐྱེཔ་
ཚོགས་རྣམས་སྐྱེས་ཏེ་ཡར་ཐོན་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་གྲུགས་སུ་སྐྱེས་པར་བསམ་ལ།
འོག་མིན་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་
འཕངས་པ་ཡུམ་གྱི་མཁར་བབས་སུ་སྐྱེས་པ་མོས་པ་ནི་གནས་སུང་པོ། །དེ་ལྟར་
དགོས་དོན་སེམས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཚོག་རྣམས་རིམ་པར་གདོན་ནོ། །

། ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་མཚོན་ཞལ་དུ་གདབ་པ། །

རལ་གྱི་ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། རལ་གྱི་སྟོང་སྐྱེས་ཡུམ་ལ། ཚོག་
བཞིན་དུ་ག་ཤིན་རྗེ་ག་ཤེད་དུ་བསྐྱེད་ལ། གནས་གསུམ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཡེ་ཤེས་
པ་སྐྱེན་དྲངས་བསྐྱེམ་བཞུགས་དབང་བསྐྱེད་ཏེ་རིགས་བདག་ལས་ཀྱི་ཁྱེད་འཇུག་
སྐྱེད་ཁུལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བྱེད་ཅན། དེ་ལྟར་ལས་གནས་སྐྱེས་ཀྱི་རལ་གྱི་རལ་
གྱི་ཚོང་ར་དང་ལྷན་པར་སྐྱེས་པར་བསམ་ལ། སྤྱི་སྤྱི་སྐྱེས་འདོན་བཞིན་དུ་ཡིང་གའི་
རྒྱུ་པ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་དུམ་སྐྱེད་གཏུབ་ཡིང་རོ་བཞུགས་པ་སྐྱེན་རྒྱུ་བྱེད་པ་རྣམས་
པ་དག་བཞུགས་ཀྱི་ཤིང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། རོ་བོ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་འཚོམ་
སྐྱེད་བདུན་ཅི་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་བསམ་ལ།

བསྐྱེད་མཚོན་ཞལ་དུ་གདབ་པ་ནི། མཚོན་ཡུལ་དཀྱིལ་འཕོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་
རྣམས་དྲག་ཏུ་ཁོས་པ་ཞལ་ཉོམ་ཁོང་གདངས་པ་འདྲ་བའི་བར་དུ་སྐྱེད་གསུམ་
འདེབས་བྱས་པ་ལྟ་བུ། མཚོན་པ་རྣམས་པར་གཅིགས་པ་ལྷུགས་ཉོམ་གཟར་བརྒྱུད་པ་
འདྲ་བ། ཡ་རྒྱུ་དང་མ་རྒྱུ་ཁོ་ཁོ་མཉམ་པར་སྐྱེས་པའི་མཚོམས་སུ་དག་

བགོགས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་རྩལ་པ་ནང་ཞོལ་དང་བཅས་པ་བསྟུངས་པས་སྐྱེས་སྤྱོད་ཤི་
དང་བཅས་ལྷན་མེད་དུ་གསོལ་བས། དག་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་དུག་གསུམ་སྤངས་
ཤིང་དག་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དང་དབྱེར་
མེད་དུ་གྱུར་བར་བསམ། སྤྱོད་སྤོལ་ལུང་འཇུག་གི་སྐོན་པས་བསྐྱེད་ལས་འདི་ལྟར་
བཀྱིས་པས་ལྷ་ཚོགས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཚོངས་པ། གཟམ་པོ་གྲོལ་བས་
འཚོངས་པ། ལྷན་པ་པོ་ཚོགས་གཉིས་ཚོགས་པས་འཚོངས་པ་སྟེ་འཚོངས་པ་རྣམ་
གསུམ་ཞེས་བརྗོད། བསྐྱེད་ལས་འདི་དག་གི་སྐབས་རྒྱལ་ཁྲིའི་ཀུན་སྤོང་དག་བགོགས་
རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ་བཅས་ལས་སྤོལ་འདོད་བཅེ་བ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གྱིས་
བསྐྱེད་ཉེ་རང་ཉིད་ཁོ་བོའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་དང་བཅས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་རྩལ་ཅིང་ཁོ་
བ་དང་གང་སྤང་གདོད་མ་ནས་རྟག་བརྟན་ཐེང་གཟུག་ཏུ་ཡུབ་བ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་
པར་ལྷ་བའི་ངེས་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས། རྗེ་ཉམས་ནག་གསུམ་དཀྱིལ་
འཁོར་ནས། ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་ཞལ་དུ་གདབ་པོ། མཚམས་འདིར་ཅ་གསུམ་གྱི་
བསྐྱང་བ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་གཏོང་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱང་ཡོད།

། དབང་བསྐྱུར་སྤོན་ལམ་དང་ལྷན་གཏོར་སོགས་མཚོད་པ། །

དབང་བསྐྱུར་སྤོན་ལམ་གདབ་བ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ཉེ་ཚོགས་
རྣམས་ནང་གི་སྤྱིན་སྲེག་གི་རྩལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ནས། རྗེ་ཉམས་ཅག་རྗེ་རྗེ་སྤོན་
དཔོན་མཚོད་དང་ལྷན་ཤུལ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱེད་མི་ས་གསོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་
སོགས་བརྗོད་པ་སྤོན་ལམ་གདབ་པོ། །སྤྱག་མ་གཏང་བ་ལ།

ཡར་གནས་མཚོད་བ་ནི། སྤང་བཅད་པའི་གཙང་ལྷན་དང་སྤྱན་བ་པོས་ལོངས་

སྤྱོད་པའི་དམེ་ལྷག་གཉིས་སྤོད་སོ་སོར་བཤམས་ལ། གཙང་ལྷག་ལ་སྤོན་རྒྱུ་འགྲུབ་
 ཉེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤོད་ལ། ལྷོ་བེ་ལ་བེ་ལུང་རྩེ་སོགས་གྱིས་མདུན་དུ་དེ་གྱིས་འཁོར་གྱི་
 ལྷ་ཚོགས་གསལ་བཏབ། གཙོ་འཁོར་རྣམས་གྱི་སྤྲུགས་གྱིས་ཡར་གནས་རྣམས་གྱི་
 ཞེས་དུ་མདུ་བརྒྱ་ཨ་མི་ཉ་ཁྲ་ཉི། ཞེས་སོགས་བཏབས་ལ་འབྲུལ། དམར་ནག་གྱི་
 གསུམ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། མར་གནས་གཏང་བ་ནི། དཔལ་ཚེན་
 པོའི་མམ་བབ་ལ་དབང་བའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་འདྲིའི་ལྷག་མཚོན་ལུང་ཚེན་རིགས་
 ལྷ་དང་བཟའ་མཚོག་རྣ་ཏུ་ལ། གདོང་མོ་བཞི་དང། བདུད་བཅན་རྒྱལ་པོ་སོགས་
 འདྲིའི་བཀའ་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་སྤོན་སྤེ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་མཐུ་དང་གཟེ་
 བརྗེད་བསྐྱེད་ལ། རང་རང་གི་ལས་སྤྲུབ་པ་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་འབྲུང་དང་ཚོ་
 འབྲུལ་སྤོ་ཚོགས་དང་བཅས་ཉེ་སྤོན་གཉི་བས་པ་བཞིན་དུ་འདུས་པར་བསམས་ལ།
 ལག་བའི་སྤྲུག་རྒྱ་བཅའ་བར་སྤོན་བྱ་ལུང་གི་སྤྲུག་རྒྱ་བཅས་ལ། དཔལ་ཚེན་པོའི་
 ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤོན་འདེན་སྤྲ་ཉ་ས་མ་ཡ་རྩེ་གིས་དབང་དུ་བསྐྱུས། སྤྲ་ཉ་ས་མ་ཡ་
 མཎ་གྱིས་ཐེལ་གྱིས་མཚན། དེ་བརྒྱ་སོགས་གྱིས་གདན་འབྲུལ་དང་དམ་ཚིག་བསྐྱུག་
 པ་བྱས་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱི་ཡ་རྣམས་རྣམས་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ལུམ་དུ་གྲུར་པའི་
 ལྷོར་མཚམས་ནས། ལུང་ཚུབ་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབ་པས་ལྷག་གཏོར་བདུད་ཅིའི་
 རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྤོད་པར་བསམས་ལ་མཁའ་དབྱིངས་སོ་ཚོས་འབྲུང་གི་
 ལྷག་རྒྱའི་བར་ནས་བདུད་ཅིའི་ཁ་སྤོ་བཏབས། བོ་རྩི་ཅེ་རྩ་སྤོ་ར་ན་པཎ་ཅེས་བརྗོད།
 ལུང་དང་གཙང་ལྷག་མེ་ལྷག་བཅས་བསྐྱེས་ཉེ། ལྷོ་དང་པོ་ལུང་གྱི་མི་མཚོད་དུ། ཞེས་
 སོགས་བསྟོད། ལྷོ་དམར་ནག་གྱི་གསུམ་ཞེས་གྱིས་མཚོན་རྣམས་ལ་རིམ་བར་

བསྐྱོད་ཤིང་ལས་བཅོལ། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལྷག་མ་བཏེགས་ནས་ཤིང་འགོ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་
དུ་གོམ་པ་བདུན་བཅུའི་སའམ། མོག་སྟེང་གང་བདེར་བྱང་ཤར་མཚམས་སྐྱེ་དོར།
བསྐྱེན་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཚོགས་ལྷག་བཅོལ་དུ་འཛིན་ཚུལ་གཞན་ནས་ཤེས་
པར་བྱའི། མཚམས་འདིར་ཚོགས་བསྐྱོག་བྱ་བར་སྐོ་བ། འདི་ཁའི་ཡིག་རྒྱུད་དུ་ཞར་
བྱང་ཚོགས་བསྐྱོག་བྱ་འདོད་ཚེ། ཞེས་སོགས་དང་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་གཏོར་མ་
ཚོགས་དང་ལྷག་མར་བཅས་པ་རྣམས། ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་སྟེང་གི་གཏོར་ཚོར་
བཤམ་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས།

། གཏོར་མའི་ལམ་སྐོ་འབྲེད་ཅིང་གཟུང་བར་གསེར་སྐྱེམས་དང་ཚོགས་
བསྐྱོག་ཚུལ་གྱི་ཚོར་འཕེན་པ། །

གཏོར་མའི་ལམ་བསྟན་སྐོ་དབྱེ་བཞི། ཤེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་གཏོར་ཚོར་འདི་
ཉིད་རང་གར་སྐྱར་བ་གང་ཤར་གྱི་སྟེང་དུ་འཕེན་མི་དུང་བས། རང་གཞན་ཀྱུན་གཏན་
དུ་འཕྲུང་བྱེད་དུག་གསུམ་དག་བཤེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བ་སྤར་བསྐྱེད་ལས་ཀྱི་
སྐྱབས་སུ་བཤེད་པ་སྟེ་བྱ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འཕེན་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་སྟེང་དག་
བཤེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕེན་པར་བྱའོ་སྐྱམས་པ་དང་། གཏོར་ཚོར་རུས་སྐྱབ་འདིའི་
ཟེར་ཅོམ་གང་དུ་སོག་བྱང་ཐལ་བར་སྐོག་པར་འགྱུར་བས། གཏོར་ཚོར་གང་དུ་འཕེན་
པའི་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱ་སྡིན་སྟེ་བརྒྱུད་མཚོ་དམན་
བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་བྱང་གཞན་དུ་རྒྱར་ཞིག་དཔ། སྐོ་འཕྲུང་སྤར་བ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱང། སྐོ་འཕྲུང་བྱེ་ཞིག་ཅེས་བད་སྟོན་དང་ལས་བཅོལ་བར་བསམ་པ་དང་བཅས།
རྩོམ་དེ་གཤེགས་སོ་ཤར་ད། ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་ཚོར་ལམ་བསྟན་པ་དང་སྐོ་

དབྱེ་བ།

གསེར་སྐྱེམས་གཟུང་དབང་བྱ་བ་ནི། ལྷོ་ཕྱིན་རྒྱལ་སྐྱེམས་སྐྱེམས་རྗེའི་གཏེར་མཛོད་
རྒྱ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཕྱིས་བརྒྱལ་ས་པའི་གསེར་སྐྱེམས་སྤུལ་ཏེ། ལྷ་
འབྲོར་པ་བདག་ཅག་གིས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་སྤང་དུ་གཏོར་ཐོར་དག་པོའི་
ལས་འདི་ལྟར་བྱ་བས་ན། རྒྱལ་རྒྱུན་ལས་གཟུང་དང། དམ་ཚིག་དང། སྲོམ་པ་རྣམས་པར་
དག་པའི་གཞི་བཟུང། བསམ་སྦྱོར་སྤུན་སྦྱུང་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོ་དང།
བདག་དང་མོག་པར་འཇུག་པའི་དགྲ་བགེགས་འདི་དག་གི་བར་དུ་ལེགས་ཉེས་བདེན་
བརྟུན་བཤགས་སྟེ་སྟེ། བདག་གི་ལས་འདིའི་ར་མདའ་མཛོད་ཅེས་གཟུང་དབང་
གསོལ།

ཚོགས་བརྒྱུག་ཚུལ་གྱིས་ཐོར་འཕེན་བ་ནི། ལྷོ་རབ་ཏུ་བརྗེད་པའི་སྐྱེམས་སྤང་
ལག་པོའི་ནང། །ཞེས་སོགས་བརྗེད་དེ་དགྲ་སྤོགས་སུ་དོར་བའམ་མོས་ཏེ་དོར་དུ་
འཇུག། །བར་ཚད་ཆག་ཆེ་ཉམས་ང་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པར་བསམ།

། ཆད་ཐོ་བྱ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་བསྟན་མ་སྦྱོར་བ་དང་གོ་བརྟུང་བ། །

ཆད་ཐོ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཆད་ཐོའི་གཏོར་མ་ཕྱུག་ལེན་ལྟར་བཤགས་པ་སྟན་
ར་ག་བཟུང་ཏེ་ཕྱིན་བརྒྱལ་ས། བཀའ་སྤྱང་རྣམས་ལ། རྒྱུད་རྣམས་སྟོན་གྱི་དུས་དཔལ་
ཆེན་ཁྲིམ་འཇུང་ཏེ་དུ་ཀ་ནས་བཟུང་རིག་འདྲིན་བརྒྱུད་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བཀའ་བསྟོས་དམ་པ་བཞག་པའི་ཆེ་ན་རང་རང་གི་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ཐ་ཚིག་
དན་པར་བཀྱིས་ཏེ། དེང་གི་དུས་འདིར་བརྟུན་པ་པོ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བཙོམ་པའི་
ལས་ཀུན་དུས་ལས་མི་ཡོང་བར་སྐྱབ་ཤིག་ཅེས་བསྟོལ་བར་བསམ་ལ། ལྷོ་སྟོན་ཆེ་

རྣམས་པ་འབར་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་བསྐྱོས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བས་
རི་ལྷོ་བསྐྱོས་བའི་ལས་ཀྱུན་སྐྱབ་པར་ཁས་སྦངས་བར་མོས། གཏོར་མ་ཐོག་སྟེང་
ལྷ་བྱ་གཙུག་པར་སྐྱལ་ལ་ཁ་བར་དུ་བསྐྱབ་ཏེ་གཞག་གོ།

ཕྱི་རོལ་བསྐྱབ་མ་སྐྱོང་བའི། བསྐྱབ་སྐྱོང་གཏོར་མ་དངོས་སུ་ཡོད་ན་ཆད་ཐོང་
གཏོར་སྟོན་བཤལ་བའི་རྒྱ་ཐོག། མེད་ཀྱང་རུང་བས་ཆད་ཐོང་གཏོར་སྟོན་ལྷན་དུ་རྒྱ་
དང་འབྲུ་སྐྱབ་འོས་ཚོད་སྐྱགས་ལ་དེ་ཉིད་ལོངས་སྟོན་ཟད་མི་ཤེས་བའི་འདོད་ཡོན་
ཀྱིས་རྒྱ་མཚོར་མོས་ལ། རྟོལ་གཤོ་མོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྲངས་ཏེ། གཏོར་མ་
ལུལ་ལ་ལས་བཅོལ་བས་བསྐྱབ་སྐྱོང་རྣམས་རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་གཟི་བཟིན་ལུག་
སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ། འཁོར་ཚོགས་རྒྱ་མཚོས་བསྐྱོར་བ་བཅས་པ་དགུས་
བཞིན་དུ་བྱོན་ནས་དགའ་བའི་རྣམ་འགྲུར་ཀྱིས་གཏོར་མ་སྦངས་ལ་འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་
བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་བསམ། གཏོར་མ་གོམས་པ་བདུན་ཅུའི་ཕྱིར་དོར་ཞེས་གསུངས།

ཕྱོ་བརྟུང་ནི། གཏོར་སྟོན་རང་གི་མདུན་དུ་ཁ་སྐྱབ་དུ་བཞག་ལ་ཨེ་རྩི་སྐྱབས་
གཏོར་གཞོངས་རི་རབ་དུ་གསལ་བའི་འོག་དུ་དམིགས་ལུལ་དག་པོ་རྣམས་
བཀུག། །རི་རབ་ཀྱིས་སྟེང་དུ་བརྒྱ་ཏེ་དུ་ཀའི་རྣམ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་སོ་བྲང་བཏབ་སྟེ་
དོ་རྩེའི་ཕྱོ་བརྟུངས་པས་མནན་ཅིང་གཟིར་བར་བསམ་ལ། སྐྱོན་ལས་བཞིའི་སོ་སོའི་
ཕྱོ་བརྟུངས་ལུགས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གང་བབས་བརྟུངས། དེ་ལྷོ་མི་སྐྱོན་ལག་གི་
དོ་རྩེ་གཏོར་སྟོན་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཐོག་དུ་བསྐྱོལ་བའི་སྣངས་ཀ་བྱས་ལ། རྗེས་སུ་འགྲུ་
བྱ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ལྷོ་དམིགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་བཞིན་
པར་ཕྱོ་བརྟུང་དོ། །

། བཏང་རག་གི་མཚོད་པ་སོགས་བྱ་བ། །

དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་བཏང་རག་ནི། རྩི་བེ་ཤ་བེ་ཤུད་རྟེ། སོགས་ཀྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རྩི་བཟོ་ཤོ་རྩ་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཚོགས་ལ་གསལ་སྤྲུང་འདོན། རྩི་དབང་ཆེན་ལྷ་དགུ་ཞེས་སོགས་སྤྲུགས་དག་བཅས་ཉེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ཀླམས་སྤྲུག་རྟེན་གཉེན་གསུམ་དང་ཉེར་སྤྲོད་སོགས་ཀྱིས་མཚོད་ཅིང། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་སྤོད་ཀླམས་ཀྱང་མཚོད། བསྟོད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། རྩི་ཟག་མེད་བདེ་བའི་གར་བསྐྱུར་ཞེས་སོགས་སྤྲུང་བྱ། རོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི། བརྒྱ་ཉེ་དུ་ཀའི་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་ལ། ཚོགས་ཚད་ལྷག་ཤྲུགས་མ་དག་པ་ཉིང་དེའི་འཛིན་མི་གསལ་བ་རྣམས་པར་གཡེངས་པ་སོགས་དང། ལྷ་མ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སྤྲུགས་དང་འགལ་བ་ཅི་བཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིང་ནས་ལོངས་པར་གསོལ་བས། རྩི་བོའི་རིགས་བདག་གི་སྐྱེ་ལས་བཏུད་ཅིའི་རྒྱུན་བབས། རང་གི་སྐྱེ་བོ་ནས་ལྷགས། ལུས་གང་ཉེས་སྤྱི་བ་རྣམས་སྐྱུངས་པས། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཚན་ཅིང། རི་ལྟར་འདོད་པའི་དཔོན་གྲུབ་སྤོལ་བར་བསམ་ལ།

རྩི། ལྷ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཚོགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད། རྟག་དང་ཆད་པའི་མཐའ་མེལ་བ་དང་བཅས་ཉེར་བསྐྱུ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་སྐྱབས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དག་མ་དག་གི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། ཤུ་ལྷ་རྩི་ནའི་སྤྲུགས་བརྗོད་ཅིང་དོན་བསམ་ལ། མ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་བཀག་སྟེ། སྣོད་ཐམས་ཅད་རེ་དྲངས་རེ་སྤྲང་འོད་དུ་ལྷུ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྲང་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། སྤང་འཁོར་བསྐྱུ་ན་དུར་ཁྲིད་སྤང་

འཁོར་དང་བཅས་པ་དང། མ་བསྐྱེན་དུར་ཁྲོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཉིམ། དེ་འཁོར་ལ་
ཐིམ། འཁོར་རྣམས་དང་བསྐྱང་མགོན་ཚོགས་མགོན་རྣམས་དང་བཅས་པ་གཙོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། རང་སྟོད་སྦད་ནས་རིམ་བཞིན་འོད་དུ་འཁྱེད་སྤྱད་གསུགས་ཀའི་ས་
བོན་རྒྱུ་ཡིག་ལ་ཐིམ། དེའི་ཚོགས་བྱུང་ལ། ཉ་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་གི་གྲུ་ལ། དེ་ཡང་
འོད་དུ་རྗེ་སྐྱེད་ལྷུང་ནས་མཐར་སྟོང་པའི་རང་དུ་ཅུང་ཟད་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཉལ་
མཐའ་བསལ།

ཡང་ཅ་སྤྲུགས་བརྗོད་དེ་སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་ཉིད་ཁོ་རྒྱལ་རྟ་མཚོག་རོལ་པ་
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་སྐྱར་ལམ་གྱིས་བཞེངས། ཉ་ཡ་གི་མ་རྒྱུ་ལ་སོགས་
སྐྱར་སྤྲུགས་རྣམས་བརྗོད། འུ་འུང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གནས་ལྷར་གཏུགས་ལ་ལུས་ལ་རྩོ་
རྩེའི་གོ་བོས་པར་བསལ། དེ་ནི་མཐའ་བསལ་བའོ། སི་མེད་སྟོན་ལམ་མཚམས་
སྟོང་ནི། དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཞེས་སོགས་ལྷར་སྟོན་ལམ་འབྲུགས་བྱེད་བས། དུས་
ཀུན་དགོ་བའི་བཟ་ཤིས་ནི། རམ་མཁའ་གང་བའི་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་
གྱིས་ཞིང་ཀུན་ཁྲུབ་པའི་དོ་རྩེའི་སྐྱེད་བྱུངས་སྟེན་པར་སྟོག་ཅིང། མེ་ཉོག་གི་ཆར་མཁ་
སྟེ། མི་ཤིས་པ་བསལ། ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བཟ་ཤིས་དགོ་མཚན་གྱིས་ཁྲུབ་པར་
འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མཛད་སོང་སྟེན་པ་དང་བཅས་ཉེ། མྱེད་སྐྱེད་སྤྲུགས་རྗེ་ཚེན་
པོའི་རྒྱབས་ཀྱི་སྟེང། །ཞེས་སོགས་ཤིས་པ་བརྗོད་ལ་མེ་ཉོག་གི་ཆར་དབབ་པར་
བྱའོ། །འདི་ལྷར་ཚོ་གའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ལམ་གྱིས་རོ་བོ་དང་འབྲས་བུའི་
རྒྱལ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་རྟེན་ན་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྲུབ་བས། ལམ་འདིའི་
སྐྱེད་བྱེད་སྟོངས་ཀྱི་དུངས་པའི་འབྲས་བུ་སོགས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན།

ཐོག་མར་སྐྱོད་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས་སྐྱུབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱིན་
 རྒྱུ་ལས་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལམ་བསྐོས་ས་པ་རྣམས་སྲིད་པ་དང་ཞུ་བ་དེ་ཙམ་གྱི་
 རྒྱུར་བཀག་སྡེ་ཚོས་ཁྲུང་པར་དུ་འབགས་པར་བྱེད། གསང་སྐྱགས་སྐྱོད་པའི་རྟེན་ལ་
 འཛེམ་བུ་སྲིད་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་ལས་མཚོག་ཏུ་གསུངས་
 པས། འདིར་སྐྱུངས་བུ་གཞིའི་མ་དག་པའི་སྲིད་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་། མངལ་སྐྱེས་
 ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་སྲིད་པར་སྐྱེ་རིམ་སོགས་དང་ཚོས་མ་ཐུན་ཞིང་། ལམ་དང་
 འབྲས་བུའི་སྐྱུ་གསུམ་དང་ཡང་རྣམ་པར་མ་ཐུན་པར་བྱ་དགོས་པས། ཚོགས་ཞིང་
 དང་སྲུང་འཁོར་སོགས་སྡོན་འགྲུའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་འགོར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
 ལས་དང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་མི་བཞི་བ་དང་། ལྷི་མ་གསང་
 སྐྱགས་སྐྱོད་པའི་རྟེན་ཁྲུང་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་ལས་གསོག་པ་སོགས་དང་ཚོས་
 མ་ཐུན། དངོས་གཞི་ཚོས་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། ཐོག་མར་བསྐོས་པའི་
 ཚེ་རང་ལ་འགྱུར་འགྱུར་འཆི་བ་སྐྱོངས་ཤིང་། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱས། དེའི་སྲིད་དུ་འདི་ལྟར་བསྐོས་པར་བུའི་སྐྱུ་སྡེ་ཚོས་ཀྱིན་
 བདེན་པས་སྐྱོང་པའི་དོན་ཡིད་འོར་འཆར་བའི་སྐོ་ནས་རང་གི་སྐྱགས་ཀའི་རྗེ་ལྷིག་
 ལས་འོད་ཟེར་འགྲོས་སྐྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་དེ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཞུ་
 བས་རང་ལ་ཐེམ། རང་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་བས་རྗེ་ལ་ཐེམ་རྗེ་ལའང་གྲེན་རྫོགས་སུ་འོད་
 དུ་ཞུ་སྟེ། མཐར་ཡུལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་དག་ཉེ་ཐམས་ཅད་སྐྱོང་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེའོ་སྐྱུ་དུ་
 མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱུངས་པས། གཞི་དུས་སུ་རང་བཞིན་

བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་དང་སྣང་འཆེད་ཐོབ་གསུམ་རིམ་བཞིན་འགགས་པའི་མཐའ་
ཐམས་ཅད་སྤོང་པ་འོད་གསལ་དེ་བཞིན་འཆི་བ་དང། ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ།
འབྲས་བུའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང། གཞིའི་
འཆི་བ་དང་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤོངས། ལམ་དུས་ཀྱི་དགོ་ཅ་སློན་བར་བྱེད་
འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་བར་ཅན་འཛིན་གོ།

དེ་བཞིན་ལོངས་སྐྱེ་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། རང་ལ་འབྲུང་བུར་གྱི་
བར་དོ་སྤོངས་ཤིང། དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་དང། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་
པའི་སྐྱེ་འབྲུག་པར་བྱའོ་སྣམ་པའི་འཕེན་པ་སྡོན་དུ་གཏང་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་
རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཚོས་ཀུན་གྲོས་བཏགས་ཅེས་
མ་ཡིན་པར། བདེན་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འབྱུངས་ཤིང་སྐྱག་བསྐུལ་
བའི་ན། འདི་རྣམས་སྐྱག་བསྐུལ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྣམ་དུ་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་སྣང་
རྗེ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཤར་བར་བྱ། དེས་ནི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་རང་བཞིན་
འགགས་པ་མེད་པའི་ཚོ་འབྲུག་ཀུན་སྣང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཁའ་ལ་སློན་སྣང་བ་ལྟར་
སྣང་བའོ། བར་དོ་དག་པའི་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དེའོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་འཛིན། །འདི་
ནི་གཞི་ལ་འོད་གསལ་ལས་སུ་གསུམ་སྤོག་གི་ཉིང་ཐོབ་དང། རྒྱུང་སེམས་ཅེས་ལས་
བྱུག་པའི་བར་དོའི་ལུས་བྱུག་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཤིང། །དེ་ཉིད་དང་བར་དོའི་བག་
ཚགས་དང་སྤོང་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤོངས། ལམ་དུས་ཀྱི་
འོད་གསལ་ལས་སྐྱེ་ལུས་དེས་དོན་ལྟ་ཡི་སྐྱེ་དང་ཚོས་མཐུན་དེ་སྤྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
དགོ་ཅ་སློན་བར་བྱེད། འབྲས་བུའི་རྒྱུང་ངག་འོ་ལོ་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་

པའི་སྐྱེད་ཆོས་མ་སྐྱེན་ཤིང་འགྲུབ་པར་བྱེད།

སྐྱུལ་སྐྱུལ་རྒྱུ་འི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་བར་སྐྱེ་འགྲུབ་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་
སྐྱེད་སྲུང་ཉེ། ལམ་དུས་གྱི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེད་དཀྱིལ་འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་
བྱའོ་སྐྱེས་པའི་འཕེན་པ་གཏང་ནས། རང་སེམས་སྣོད་ཉིད་སྣོད་རྩེ་བྱང་དུ་འཇུག་
པའི་རང་ལས་ཡེ་ཤེས་སྣའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལས་ཅན་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
ལམ་གྱི་གསལ་ལ་བཏབ་ལ། སྐྱེ་བ་དག་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དེའོ་སྐྱེས་དུ་རྒྱལ་འཛིན།
དེ་ནི་གཞི་དུས་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་པ་མའི་ཁྱེད་ལྷན་གྱི་དཀྱིལ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་
ལྡང་ས་པ་དང་། ལམ་དུས་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེད་སྲུང་བ་དང་། འགྲུབ་དུས་ལོངས་སྐྱེས་
རག་པའི་སྐྱུལ་སྐྱེ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་མ་སྐྱེན་ཤིང་། མ་དག་པའི་སྐྱེ་གནས་སྐྱེ་འཇུག་
པའི་བག་ཆགས་དང་སྣང་སྣོད་ཐ་དང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱོང་ས། ལམ་དུས་བྱང་
འཇུག་གི་ལྷ་སྐྱེད་སྣང་རུས་པའི་གཞི་འདིངས་པས་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱེན་བྱེད་དེ།
མཐར་ཐུག་སྐྱུལ་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་གནས་པར་བྱེད་དོ། རྒྱུའི་ཉིང་འཛིན་རང་
སེམས་རྣམས་འདི་ནི་རྟོག་དང་རྟོག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལམ་རིམ་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཚོན་མཚོན་མ་སྐྱེན་དེས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་
རྒྱུའི་ཅ་བ་ཡིན་པས་ན། །རང་སེམས་དང་འདིའི་རྣམས་ལྷན་བལྟ་བུ་སྐྱེད་པ་རི་རྩེ་རི་
སྐྱེ་བུ་མ་ཡིན་པར། རྣམས་ལྷན་འདི་ཉིད་རང་སེམས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་འོ་མོར་སྐྱེ་བུ་སྐྱེད་ཐ་མི་དང་དུ་རེས་པར་བསམ་དགོས།

སྐྱེད་སྲུང་གཞི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱེ་འཛིན་བར་དོ་སོགས་ལས་ཉོན་གྱི་འགྲུབ་པའི་བག་
ཆགས་དང་བཅས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་རྣམས་སྐྱོང་ས་ཤིང་། སྐྱེ་གསུམ་གོ་

འཕངས་གནས་ལུས་ལོངས་སྐྱོད་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུ་ལམ་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་ནས་
 ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། གསར་མའི་ཤུ་ལོར་བས་མི་འཐད་ཅེས་སྐྱ་
 བ་འགའ་དེ་སྐད་བའི་བཞིན་ཡིན་ན། ལུགས་འདིར་སྐྱེས་པུ་འཁོར་བའི་ཉེས་སྐྱོན་
 སྐྱེས་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱུད་སྤེལ་ལྟ་བུ་ལས་
 ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་
 མགྲུ་བའི་རྒྱན་དུ་འགྲུར་བ་ཞིག་སྐྱར་དགོས་ལ། དེ་མིན་ལུ་ཙོར་སྐྱ་བའི་རང་གཞན་
 གྱི་དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་འགྲུར་བས། སྐར་གཞུང་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་
 ཞིབ་མོར་དཔྱད་པར་མཛོད། འགྲུར་བཞིན་དེ་གི་ལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་
 མཐའི་ཉེར་བསྐྱེད་པར་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཚོས་མ་སྐྱེན་སྐྱོར་མི་སྐྱོར་དང་།
 གཞི་དང་ཚོས་མ་སྐྱེན་སྐྱོར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེའི་སྐྱེས་བུར་འཛོག་མི་
 འཛོག་གི་བཤད་བུ་མང་དུ་སྐར་ཡང་། ཁོ་མོར་འདི་སྐོར་ལྷ་མའི་མན་དག་གི་ཐོས་རྒྱ་
 རྒྱུད་གཞི་ས་དཔེ་ཚེ་མ་བརྟགས་ནས་མང་དུ་སྐྱས་ཀྱང་ལྟ་མོའི་ཡུལ་ཚེ་ལས་
 གཞན་མན་དུ་འགྲུར་དཀའ་བས་མ་སྐྱས་ན་ལེགས་སམ་སྐྱེས་མོ། །འགའ་ཞིག་ནས་
 འདི་འདྲུག་འཕྲོ་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེན་སྐྱབ་དང་། དངོས་གྲུབ་ལེན་ཚོགས་བཅུ་ཆའི་སྐྱེན་སྲིག་
 གི་ལག་ལེན་བཅས་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱེད་བྱུང་ཡང་། གདུལ་
 བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་གསལ་བར་གཞིགས་པའི་རྗེ་ལྷ་མ་མཚོག་ནས་འདིར་རྒྱན་
 འབྲེལ་རྣམས་འགྲོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་མན་སྐྱེད་གཙོ་བོར་གསུང་བ་ལས།
 འདིར་རྒྱ་ཆའི་སྐོས་པ་མང་རིགས་མཛད་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག་
 པས། ལྷན་ནས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཤེས་འདོགས་གྱི་མང་དུ་སྐྱས་ན་རང་གཞན་གཉིས་

ལུང་གི་རྒྱུར་འགྲུར་ཉེན་ཆེ་སྟེ། དེར་དུས་བཤེས་གཉེན་རྩལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་མཁ་
དག་འཚོམ་བའི་བཙུན་འདུན་རྒྱུང་ཞིད། ལྷ་ཚོགས་འདོད་པས་གདུང་བ་དག་ནག་
འགོས་ཡི་གེ་དག་ལ་སློབ་གཏུང་དེ་ལག་ལེན་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་མི་པལ་མོ་ཆེ་ནི། དངོས་
གྲུབ་ལས་བརྒྱུད་ས་རིང་དུ་གྲུར་ཉེ་བར་ཆད་ལྷ་ཚོགས་བརྗེད་པ་མང་པོ་སྤང་བས།
གཞན་གྱི་གང་ཟེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སློབས་པ་བསྐྱེད་མ་ལུས་ལགས།

ལམ་སྟེན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤྱདས་པས་རང་འདོད་གྱི་འཁྲི་བ་བཅད་
དེ། དམ་ཚིག་སློབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞིར་གནས་པས་གཞན་པན་སྤྱིང་སློབས་
ཅན་དག་གིས་འདིའི་སྟེན་མོང་བ་དང་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟེན་སྐྱབ་སོགས་ལ་
འཇུག་པར་བཞེད་ན། ལུས་དེ་དག་སྟོན་པའི་གཞུང་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་ཡི་
གེར་བཀོད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཅིང། ལྷག་པར་སྤྲོ་མའི་ཞལ་གྱི་མན་དག་ལེགས་པར་
བཅའ་ཉེ་འཇུག་པར་འཚོམ་ལོ། །

སྤྲོས་པ། རྒྱལ་གསུང་ངོ་པོ་འགོ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཅན། གདུལ་དཀའ་འདུལ་སྤང་
ཁྲག་འཇུང་ཉེ་དུ་ཀའི། རྣམ་པས་མཚོག་སྟེན་ལས་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་ཆད། །འབེབས་
མཛད་བརྒྱ་དབང་ཆེན་ཡང་གསང་སྟེའི། །ཟབ་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི། །མན་དག་བྱིན་རྒྱབས་བདུད་ཅིའི་ཆར་ཆེན་པོ། །མཚུངས་མེད་འདེན་མཚོག་
ཞལ་སློམ་ཁའི་དབྱིངས་ལས། འབེབས་པར་མཛད་གྲུང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་རྒྱུ།
སྤལ་དམན་ཞིང་སའི་བཙུན་དུ་མ་འཇུན་པར། འགོ་ལུས་གྲུར་ཆེ་མན་དག་སྤང་ཅིའི་
ངོར། །ཆགས་པས་སློབ་སྟེན་སྤྲོ་མ་ར་འགའ་ཞིག །སྤམ་པོའི་བྲག་གི་སྟེང་དུ་དབྱ་
ནན་གྱིས། །ཚོལ་བའི་བྱེད་པ་བརྒྱོག་མེད་མཚན་པོའི་མཇུས། བྲག་ཞུང་སྤང་ཅིར་

རྒྱལ་པོའི་ཚོང་རྩོག་འདི། །ཁྲིམ་དུ་འགྲིམས་ཆེ་ཀུན་གྱི་རྩོག་དཔྱད་ཀྱིས། །ཞིབ་མོར་
དཔྱད་ལ་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པར་མདོད། །ཚུལ་འདིར་ཉེས་ཚོགས་ཅི་མཆིས་རྩ་
གསུམ་དང། །ཚད་ལྡན་མཁུ་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་གསོལ། །གལ་ཏེ་ལེགས་
པོའི་ཆ་ཤས་འགའ་མིད་ན། །སྐལ་མཉམ་འགོ་ལ་སྤྱོད་པོའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །བདག་
སོགས་དེར་ནས་སྦྱོར་པོའི་རབས་ཀུན་ཏུ། །འདྲེན་མཚོག་སྒྲ་མའི་ཞབས་སེན་སྦྱི་
བོར་བསྟེན། །གསང་ཆེན་ལམ་བཟང་བསྟོད་ལ་མི་ངལ་བར། །ཟུག་མེད་བདེ་བོའི་
དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཐེག་པོའི་ཡང་ཅེ་མུ་ལོ་གའི་རྒྱད། །དྲི་མེད་ཉིན་མོར་
ལྷེད་ལ་བར་གཅོད་བགོགས། །བཀའ་སྤྱད་ཀུན་གྱིས་སྤེ་མར་ཐག་གུས་ཏེ། །དྲི་ལྷར་
བཅོལ་བོའི་འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་པོར་མདོད། །

ཅེས་རིགས་ཀུན་ཁྲབ་བདག་གདོད་མའི་མགོན་པོ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་
ལ་རྗེ་སྤྱོད་ཁང་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་སློ་བཟང་ཚུལ་གྱི་མཁུ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོར་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོས་ལྷུས་དོད། དཔལ་ཆེན་རྩ་མགྲིན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པོའི་
རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མན་ངག་གྱིན་
བརྒྱབས་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབེབས་འདི་བཞིན་ཕྱགས་དམ་གྱི་སེང་བར་འགའ་རེར་
ལྷགས་སྟོལ་ལྡན་ཆེགས་མཛད་སྤྱིས་སུ་དགོངས་པ་ཁྲུང་བར་ཅན་གྱིས་སྤྱོ་ཆེ་མཐའ་
མའི་མཛད་པ་བསྟེན་ཏེ་འགྲོ་ལུས་སུ་འཛོག་པར་མཛད་པས། སྤྱིར་དམ་པ་གང་དེའི་
ཞབས་འབྲིང་ཕྱག་མཛོད་ལགས་ནས་གསུང་བཞིན་མཇུག་མཇུག་ཡོངས་རྫོགས་
བགྱི་དགོས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱུལ་ཞིང། གཞན་ཡང་དོན་གཉེར་ཅན་མཚོག་
དམན་དུ་མས་གྱང་ཡང་ཡང་བསྐྱུལ་སྤྱིས་ཐོག །ཉེ་དུས་ཉོར་ཆེན་ཇུ་རིག་སྤྱོ་ཆེན་

མང་འདྲིལ་ཉེན་དབང་བསྐྱུར་དང་། སྲས་བསྐྱུར་འདྲིལ་དབང་བསྐྱུར་གཉེས་ནས་
མོས་གྲུས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོས་ས་ཐག་རིང་པ་ནས་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བསྐྱུལ་བ་
བཅས། དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་དོར་བསྐྱོག་ཐབས་མ་ཉུག་བཤ། ལེགས་
བཤམ་ལོར་བུའི་འཕྲུལ་བའི་མཉུག་མ་མུད་དུ་འཆལ་གཏམ་འཆིང་བུའི་དངོས་པོ་སྣ་
ཚོ་གས་འཕོ་མ་མུད་བཤྱིད་བ་པོ་ནི་རྗེ་སྐྱ་མ་གང་གི་སློབ་བུའི་ཐ་ཤལ་ལུང་སློབ་པ་
ཡོངས་འདྲིལ་སློབ་ཐབས་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་ས་བུམས་པ་རྒྱ་ཚོར་འབོད་པས་བཤྱིས་
བའོ། །དགོ་ལེགས་འཕེལ། །

བར་བྱང་སློན་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དཔེ་འབབ་སྤྱང་། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་བྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ལུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྐོ་མོ་སྐོང་ལྷག་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྟའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་རྒྱའི་མཚོར་ལ་དབང་འཁྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་སྒྲིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་པ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློན་ནམ་འཕེན་
ལྷུ་སེལ་འེའི་རིང་ལུགས་སྐོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཚིག་པའི་དཔེ་བསྐྱའི་སློན་ཚིག་ཏུ་ལྷུའི་
དཔེ་སྐོར་ཚོས་སྐྱ་བ་དག་དབང་སྐོ་བཟང་བསྐྱུན་འཕྲིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ།

།། ། བམས་མཐུན་དུ་སྒྲིག་། བཅོམ་འཁྱུད་ལྷུ་སྐྱི་ཞི་ཏུ་རེས་ཏུ།

ཡི་གེ་ཉེ་ལྷུ་ཆ་དུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་ལྷག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་
ཆ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །